

શ્રીગણેશાય નમઃ

શ્રી નાથજીનું પ્રાગટ્ય.

સ્ત્રી છપાવી પ્રસિદ્ધ

કા

શ્રીખાભાઈ છોટાલાલ ડાહ્યા,

મુ. વડનગર,

અર્થે હક મેળવીત ગળ્યા છે.

આવૃત્તિ ૩ હા

પ્રત ૧૦૦૦,

લગ્ન ૧૯૦૦

અમદાવાદ પીરુમલાના સંગત ખાસે શ્રી સુવર્ણસાગર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં
પ્રિન્ટ પોલ્યાલો ચક્રભાઈએ કરાવ્યા

કીમત ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૧૦૭

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજીના ગાંધીય

વિષય પ.૨૨૪૩ : ૩૩

શ્રી વલ્લભો જયતિ.

શ્રી નાથજીનું પ્રાગટ્ય.

સંશોધન કરી લખનાર.

ભીખાભાઈ છોટાલાલ ઠક્કર.
વડનગર (ગુજરાત)

છપારી પ્રસિધ્ધ કર્તા.

એન. યુ. રાવલ.
એન. જી. કોડજે.
બી. સી. ઠક્કર.

સંવત ૧૯૬૬

સને ૧૯૧૦

શ્રી સત્યસાગર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ—અમદાવાદ.
કીમત રૂ. ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

૩૧૬૬

આ પુસ્તક સંબંધી સર્વે હક્ક
કર્તાએ સ્વાધીન રાખ્યા છે.

દરેક કુટુંબને ખાસ ઉપયોગી.

છપાય છે સોની કામનો ભોમીયો છપાય છે.

આ દુનીઆમાં કોઈ એવો નહીં હોય કે જેને સોનીના અપ નહીં પડતો હોય, તો દરેકને ઉપયોગી અમોએ ઘણાજ પ્રયાસ કરી આ પુસ્તક તૈયાર કર્યું છે, જેની અંદર સોની લોકોની ખાનગી ભાષા, તેમની અપુર્વ ચાલાકી, હીમત અને અક્કલ વીગેરેનું અસરકારક રીતે વર્ણન કરેલું છે. તેમજ આવી રીતના પુસ્તકની ખાસ ખોટ પુરી પાડી છે તેમજ શીખતા સોની કામના બાળકોને પણ ખાસ ઉપયોગી છે. આ પુસ્તકના ગ્રાહકો જેટલીજ નક્કો છપાશે, માટે પાછળથી પસ્તાવું પડશે. અગાઉથી નામ નોંધાવનાર પાસેથી ચાર આના પાછળથી શીલક હશે તો આઠ આના પોસ્ટેજ જીવું.

નવલ કથાના સોખીનોએજ વાંચવું.

છપાય છે આર્યસમાજ યાને પશ્ચાતાપ છપાય છે

ઉરે

કીલી શોઢાણી.

આ નામનું અતિ રસમય બોધક નોવેલ, આર્ય સીદ્ધાંતોથી ભરપુર દરેક આર્ય બંધુને અતિ ઉપયોગી, દરેક ખરીદી શકે માટે કમાવાની દરકાર રાખ્યા વીના ફક્ત અગાઉથી નામ નોંધાવનાર પાસેથી બે આના પાછળથી ચાર આના.

છપાય છે વિષયા દેવી છપાય છે.

યાને

ઝેરનો પ્યાલો

અતિ બોધદાયક નવલકથા, જેની અંદર જ્ઞાઓને
પતિ પ્રત્યે પ્રેમ, કુછંદી થવાનાં કારણ, ધરના નોકરોની વ-
તણક, વ્યભીચારીઓની દશા, મીત્રમાં વિરોધ, સ્ત્રી
પુરુષની પરીક્ષા, સદાની મહોકાણ, પરદેશનાં દુઃખ. પા-
રકી તાળેદારીનો ચીતાર, મોહમયી (મુ'બઈ) નગરીનો કેટ-
લોક જાણવા જોગ ચીતાર આપેદુખ બતાવ્યો છે આ
પુસ્તક મજાજ રસદાયક અને બોધક થશે અગાઉથી બ્રાહ્મક
અર્થ નામ નોંધાવનાર પાસેથી છ આના પાછળથી શીલક
હશે તો બાર આના પોસ્ટેજ જુદું.

લખનાર.

હક્કર લીખાભાઈ છોટાલાલ.

વઢનગર (ગુજરાત)

પ્રસ્તાવના.

આજકાલ ધાર્મિક પુસ્તકોની ઘણીજ અછત જોવામાં આવે છે અને તેમાં વિશેષ કરીને પુણીમાર્ગીય પુસ્તકો જોઈએ તેવા જથામાં મલી શકતાં નથી. શ્રીનાથજીનું પ્રાગટ્ય હાલમાં કોઈ પણ જગ્યાએ જોવામાં આવતું નથી. ફક્ત અમદાવાદના બુકસેલરે એક નાનું ટૂકડા ગોવરધનનાથજીનું પ્રાગટ્ય એ નામથી બહાર પાડેલું છે. પરંતુ તેમાં જોઈએ તેવી માહિતી નહીં હોવાથી આ પુસ્તક બહાર પાડવાની અમારી અસીલાષા સને ૧૯૦૭ ની સાલમાં થઈ અને એક જુની હિંદી પ્રત મલી. તે બાદ એવાં કેટલાંક પુસ્તકોનું સંશોધન કરી. આ પુસ્તક તેજ સાલમાં તૈયાર કર્યું અને સારા વિદ્વાનોને બતાવવાથી વૈષ્ણવ અંધુઓને પ્રીય થઈ પડશે એમ લાગવાથી બહાર પાડવા વિચાર થયો. તેવામાં અનિવાર્ય સંજોગો તથા મનોબળ વિચારોમાં ગુંથાયાથી આ કામ પડતું મુકવું પડ્યું તે આજ સુધી એમને એમ રહ્યું તેવામાં મારા મીત્ર એન. શુ. રાવળ અને એન. જી. કોકજે. એ આ પુસ્તક જોવાથી બહાર પાડવાની જાણાસા બતાવી સારો પ્રેસાવો કરવા જણાવવાથી આ પુસ્તક બહાર પાડવા શકતીવાન થયા છીએ તો આ પુસ્તક જેમ અને તેમ સરળ ને ઉપયોગી બનાવવા બનતું કર્યું છે તેમ છતાં ભુલચુક રહી હોય તો જણાવવા કૃપા કરશો તો બીજી આવૃત્તીમાં સુધારીસ હું કાંઈ વિદ્વાન નથી એક સાધારણ માણસ હું તો મારા કામને ઉત્તેજન આપશો એવી આશા છે.

લી. કર્તા.

અર્પણ પત્રીકા

શીરછત્ર તીર્થસ્વરૂપ. સકળ ગુણસપન્ન, સ્વર્ગવાસી,
પુજ્ય પિતાશ્રી. છાટાલાલ વીઠલદાસની પવિત્ર સેવામાં.

આપે અપાવેલી કેળવણી અને સદ્બોધના પ્રતાપે.

આ પુસ્તક હું તૈયાર કરવા કૃતેહમંદ થયો છું.

પરંતુ આ પુસ્તક તૈયાર થતા પહેલાં આપ

સ્વર્ગવાસી થયા. તેજ દીલગીરી થાયછે.

તોપણ આ પુસ્તક આપના અદ્રશ્ય ચરણ

કમળમાં અર્પણ કરું છું. તો તે સ્ત્રી

કારી, સર્વેશ્વર પરમાત્મા પાસે પણ

હજી કરશે. એવી મારી અતીમ

પ્રાર્થના છે. એજ.

વૃંધનગર.

હી. આપનો સદ્વનો આભારી.

રંગપંચમી ૧૯૬૬

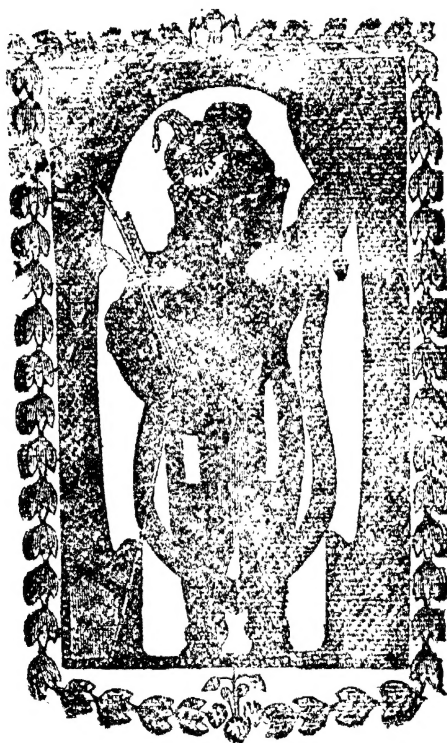
સેવક.

તા. ૧-૪-૧૯૧૦

ભીખાભાઈ.

શ્રી વલ્લભો જયતિ

શ્રી નાથજી

શ્રીનાથજીનું પ્રાગટ્ય,

લખનાર

લીખાસાઈ છાયાલાલ દક્ષર,

વડનગર

શ્રી નાથજીનું પ્રાગટ્ય.

મંગલાચરણ.

ગજલ.

(પીતા માતા ક્ષમા માગું—એ રાહ)

સુણો શ્રોતા તમે સહુ સાથ, પ્રાગટ્યની કહું તમોને વાત;
ગોવર્ધન નામનો ગીરી, તેમાં પ્રગટ્યા પોતે શ્રી હરી;
શ્રાવણ સુદી પંચમીનો દીન, થયુ ભુજાનજી દર્શન;
બધા વૃજમાં ચાલી છે વાત, પ્રજા આવે મલી સહુ સાથ;
કસવે પંચામૃતથી સ્નાન, પછે મળી કરે નર સૌગાન;
કહે લીખો સુણો સહુ સાથ, લાગીને પાય આગળ કહુ વાત.
લીખાભાર્થ.

મુર્યોદય થયો છે. આ વખતે સંવત ૧૪૬૬ ના અષાઢ
 વદ ૫ ના દીવસે શ્રીનાથજીની એક ભુજા શ્રી ગોવરધન
 પર્વત ઉપર પ્રગટ થઈ. પર્વતની પાસેના અન્યોરના વૃજ-
 વાસીની ગાય જતી રહી હતી તેની શોધ સારૂ તે શ્રી
 ગોવરધન પર્વત ઉપર ગયો તો ત્યાં તેને આવળુ મુદ ૫ ના
 દીવસે સદરહુ ડાળીભુજનું દર્શન થયું ત્યાં સુધી કોઈને ખબર
 નહોતી તેથી આશ્ચર્ય પામી પાંચ દશ વૃજવાસીને બોલાવી
 લાવ્યો તે સઘળા અચંબો પામ્યા ત્યારે સરવે અનુમાન
 કર્યું કે કોઈ દેવ ગીરીરાજમાં પ્રગટ થાય છે ત્યારે એક
 વૃજ વૃજવાસીએ કહ્યું કે જ્યારે શ્રી કૃષ્ણે ગીરીરાજ ઉઠા-
 વ્યો, અને મેઘની વૃષ્ટી ખંધ થઈ ત્યારે સ્થાપન કર્યો તેજ
 ભુજા આ છે, માટે આપણે બહાર પધરાવવાનો વિચાર ન
 કરો કોઈ સમય આવે આપ પ્રગટ થશે ત્યાં સુધી સહુ આ
 ભુજનું દર્શન કરો. એવી રીતે વાત કરીને વૃજવાસીઓએ
 દુધદહી મંગાવી. એ ડાળી ભુજને સ્નાન કરાવી તુલસી ચંદનથી
 પુજન કર્યું દહી ફુલ ફળ મંગાવી ભોગ ધર્યો નાગપંચમી
 દીવસે. ભુજનું દર્શન થયું માટે દર વરસે ત્યાં મેળો ભરા-
 તો. વળી વૃજમાં કોઈને કાંઈ ઈચ્છા થતી તો ભુજને સ્નાનક
 દુધથી કરાવવાની ખાવા રાખતા. વીગેરે અનેક રીતે મહીમા
 પધવા માંડ્યો અને એવી રીતે લખાણ લખાણ નહીં કરતાં
 દુકમાં દરેકનું કાર્ય સીધું થયું આ પ્રમાણે ઘણુંક વખત
 સુધી ચાલ્યું તે પછી સંવત ૧૫૩૫ ના વૈશાખ વદ ૧૧ ના
 મધ્યાન કાળે શ્રી નાથજીનું કબાલિદ પ્રગટ થયું તેજ

દીવસે તેજ વખતે શ્રીમદ્વાયલજી અગ્નિ કુંડમાં પ્રગટ
 થયા. અન્યોરમાં માણેકચંદ્ર અને સાધુપાંડે નામના બે વૃજવાસી
 હતા તેમને ત્યાં એક હજાર ગાય સદા રહેતી હતી. તેમાં
 એક ગાય શ્રી નંદરાયજીના કુળની હતી તેનું નામ કુમર
 હતું. તે આખો દીવસ ગાયોમાં રહી પાછલો ચાર ઘડી દીવસ
 રહે તે વખત સઘળી ગાયોના સસુલમાં જુદી પડીને ગીરી-
 રાજ ઉપર ચડી શ્રીનાથજીના મુખ ઉપર રતન કરી દુધ
 શ્રાવ કરે. આવી રીતે કેટલોક વખત દુધ આરોગ્યા બાદ એ
 કૃષ્ણચંદ્ર અને સાધુપાંડે ગાયનું દુધ ચોષ્ટું જોઈ ગાય
 પછવાડે ગયા તો આ અલૌકિક લીલા જોઈ આશ્ચર્ય પામ્યા
 અને દંડવત કર્યો અને શ્રી નાથજીએ સાધુ પાંડેને આજ્ઞા
 કરી કે હું આ ગીરીરાજમાં રહું છું. દ્વદશમન, ઈદ્રદશમન
 નાગદશમન, એ ત્રણે મારા નામ છે. માટે તારી ગાયનું દુધ
 હું પીઉં છું માટે આ ગાયનું દુધ રોજ પાયા કરતું
 ત્યારે સાધુપાંડે એ કબુલ કરી ઘેર આવી પોતાની સ્ત્રી
 ભવાની તથા છોડી નરોના આગળ સરવે વૃતાંત
 કહ્યું અને તેજાને કહ્યું કે તમે અને વખતે શ્રી ગીરીરાજ
 ઉપર શ્રીનાથજીને દુધ પાડ આપ્યા કરો તે દીવસથી
 નરો અને ભવાની દુધ લઈ શ્રી ગીરીરાજ ઉપર દુધ આરો-
 ગાવી આવે. એવી રીતે કેટલોક કાળ પછી ગાય વિઆ-
 વાની થઈ. ત્યારે બીજી ગાયનું દુધ આરોગાવા જતાં શ્રી
 નાથજીએ આજ્ઞા કરી કે હું તો શ્રી નંદરાયજીનાં કુળની

ગાયનું દુધ આરોગ્યું છું તેવી ગાય બીજી વૃજમાં છે તે
 કાલે તારાવાડમાં આવશે. જ્યાં સુધી આ ગાય વિચ્ચાય ત્યાં
 સુધી તેનું દુધ આપી જાણે, જમનાવતી ગામમાં એક ધર્મ
 દાસ વૃજવાસી હતો તે ઘણા પરમ ભક્ત હતો તે કુંભન-
 દાસનો કાકો અને શ્રી ચતુરાનાગાનો શીષ્ય થતો તેને ઘેર
 ખસેં આસેં ગાય રહેતી તેમાં એક શ્રી નંદરાયજીના કુળની
 હતી તે ગાયેના રોળામાંથી જુદી પડીને શ્રી નાથજીના
 મુખમાં દુધશ્રાવ કરી ત્યાંને ત્યાં બેસી રહી તેથી ધર્મદાસને
 ફીકર થઇ તે કુંભનદાસ જે દસ વર્ષનો હતો તેને લઈ
 શોધવા નીકળ્યા. શ્રીગીરીરાજ ઉપર બોળતાં શ્રીનાથજી પાસે
 બેઠેલી જોઈ ધરે લઈ જવાને ઘણા ઉપાય કર્યા પરંતુ ગાય
 ન ઉઠી. ત્યારે શ્રી નાથજીએ સાક્ષાત આજ્ઞા કરી કે અરે
 ધર્મદાસ, એ ગાય નંદરાયજીના કુળની છે અને એનું દુધ
 હું આરોગીસ માટે સાધુ પાંડેના વાડમાં મુકી દ્યો અને
 કુંભનદાસ ને આજ્ઞા કરી કે “તું નિત્ય મારી પાસે બેસવા
 આવ્યા કર” એવું વચન સાંભળીને ધર્મદાસ અને કુંભ-
 નદાસને મુચ્છા આવી બે બડી પછી જાગ્યા. ત્યારે શ્રી નાથ-
 જીની પ્રદક્ષણા કરી સાષ્ટાંગ કરી આજ્ઞાનુસાર ગાય સાધુપાંડે
 નાવાડમાં મુકી આવ્યા અને કુંભનદાસ દરરોજ બેસવા આવવા
 લાગ્યો. એવી રીતે એક ગૌડીઆ માધવાનંદ શ્રી ગીરીરાજની
 પરીક્રમા સાર આવ્યો તે સાધુપાંડેના ત્યાં ચોતરો હતો તે
 ઉપર આવીને રહ્યો; તેથી એક વૃજવાસીના સંઘાતથી તેને
 શ્રીનાથજીનાં દર્શન થયાં અને દર્શન કરી ઘણાજ પ્રસન્ન

થયો અને તેણે મનમાં વિચાર કર્યો કે મુકી લીક્ષા લાવી હાથે
 પીસી શ્રીનાથજીને લોગ ધરીને જમવું પછી તે સેવા
 કરવા લાગ્યો. વનમાંથી ફળફુલ વીણી લાવી હાર બનાવી
 પહેરાવે, મોર પ્રીછ લાવી શ્રીનાથજીને ધરાવે જ્યારે રસોઈ
 કરી લોગ ધર્યો ત્યારે શ્રી નાથજીએ આજ્ઞા કરી કે હું તો
 શ્રી આચાર્યજી આપ પધારી હાથે રસોઈ કરો લોગ ધરશે
 ત્યારેજ અન્ન લઈશ ત્યાં મુઘી દુધનું જપાન કરીશ તથા
 તારો લોગ ધરવાનો તથા શૃંગાર કરવાનો મતેરથ છે. તે
 તું પૃથ્વી પરીક્રમા કરી આવ ત્યાં મુઘીમાં શ્રી આચાર્ય-
 જી આપ પધારશે. અને હમને પાટ બેસાડશે. ત્યારે તુને
 સેવામાં રાખશે. એવું સાંભળી તે સમયની વાટ જોતો પૃથ્વી
 પ્રદક્ષણા કરવાને ગયા. એ રીતે લાંબા કાળ મુઘી શ્રીનાથ-
 જી વૃજવાસીઓનું દુધ દહીં આરોગે એક પુંછરી ગામના
 વૃજવાસીએ પોતાના છોકરાની સગાઈ થવાની માનતા રાખી
 તો તુર્તજ સગાઈ થઈ તેથી સવામણ દુધ સવામણ દહીં શ્રી
 નાથજીને સમર્પણ કર્યું તે દહાડાથી વૃજમાં મહીમા વધવા
 લાગ્યો. એક વખત ભવનપુરાના વૃજવાસીની ગાય જતી
 રહી ત્યારે માનતામાનીકે મારી ગાયને સોંઢ નહીં મારશે તો
 ગાય દુધ દેશે ત્યાં મુઘી શ્રી નાથજીને દુધ આરોપીસ શ્રીજી
 એ હાથ લાંબો કરી કાન પકડી વાડામાં ગાય મુકી દીધી. વૃજ-
 વાસી ગાય જોઈ ખુશી થયો અને દરરોજ દુધ પહોંચાડવા
 લાગ્યો. કુંમનદાસને આજ્ઞા કરી કે કુંભના મારો હાથ દુબે

છે તે દાખ ગાયનો કાન પડી વાડમાં પહોચાડી છે. શ્રી ના-
 થજીની સંઘાતેજ શ્રી ગીરીરાજમાં ચાર વ્યુંદનું પ્રાગટ્ય
 થયું. જે સર્વજ્ઞ કુંડમાં આ શકર વનદેવનું, ગોવિન્દ કુંડ-
 માંથી શ્રી ગોવિન્દ દેવનું, દાનસદી ઉપર દાન રાયજીનું અને
 શ્રી કુંડમાંથી હરીદેવજીનું પ્રાગટ્ય થયું એ ચારે દેવ સર્વ-
 જ્ઞ, વાસુદેવ, પ્રદ્યુમન, અને અનિરુદ્ધાત્મક છે. અને તેઓ
 સદા શ્રીનાથજીના સાથે ખેડવા રહે છે. સંવત ૧૫૪૯ ના
 ફાગણ સુદ ૧૧ ગુરવારના દીવસ શ્રી આચાર્યજીને શ્રી
 નાથજીએ ઝાડખાંડીમાં આજ્ઞા કરી કે શ્રીનાથજીના સ્વરૂપથી
 ગીરીરાજની કન્દરામાં ખીનાજી છું અને અમને પ્રગટ થવાનો
 વિચાર છે અમો તમારી વાટ જોડએ છીએ તેથી આ તરત મારી
 સેવામાં અહીયાં પધારો અને શ્રી કૃષ્ણાવતારના જીવ પછી
 અહીયાં પૃથ્વીમાં આવ્યા છે. તેઓને સરજી લઈ શેવક
 કરો ત્યારે શ્રી આચાર્યજી પૃથ્વી પરિક્રમા તત્કાલ ઝાડ-
 ખાંડીમાં રાખીને વ્રજમાં પધાર્યા ને પ્રથમ મથુરાજીમાં
 આવીને ઊજાગર ચોખના ઘરમાં ખીરાજ્યા અને યમુના
 સ્નાન કરવા વિશ્રાંતધાર પધારવા લાગ્યા તો લોકોએ કહ્યું
 કે મહારાજ આ ઘાટ ઉપર તો પાંચ દીવસથી એક ઉપદ્રવ
 છે તે સાંભળી શ્રી આચાર્યજીએ પુછ્યું શો ઉપદ્રવ છે
 ત્યારે સર્વ માણસોએ વૃત્તાંત કહી સંભળાવ્યું કે દીલ્લી
 ના પાદશાહનો કામદાર રૂરભભાલી અહી આવ્યો હતો

તેનો ઉપદાસ અહીંઆના ચોખા લોકોએ કર્યો તેથી તેણે
 દીદ્દીથી એક મંત્ર સિદ્ધ કરિને મોકલ્યો છે. તે વિશ્રાંત
 ઘાટને રોકીને ત્યાં યવન લોકો બેઠા છે અને એ મંત્ર તળે
 થઈને જ લોકો જાય છે તેની સિખા કમાઈને ડાઠી થઈ
 જાય છે. માટે પાંચ દીદ્દીથી લોકોને સ્નાન કરવું બંધ
 છે. ત્યારે આચાર્યજીએ કહ્યું કે નીચું ઉપર આવી તિથથી
 વિમુખ થઈને જવું ઉચીત નહીં તેથી અર્થ તો સ્નાન કર-
 વા જઈએ છીએ અમને યંત્રબાંધા નહીં થાય માટે જે
 ને સ્નાન કરવું હોય તો ચાલો એમ કહી સર્વને લઈ
 વિશ્રાંત ઘાટ ઉપર આવી સ્નાન કરિ આ યમુનાજીનું પુજ
 ન વિવિધ પુર્વક કરી ત્યાંથી પધાર્યા યંત્ર બાંધા કોઈને ન
 થઈ પણ આપના ગયા પછી પુર્વવત બાંધા થયા લાગી આ-
 ચો પ્રભાત જોઈ ઉજાગર ચોખે અને બીજા વ્રજવાસીઓએ
 વિનંતી પુર્વક કહ્યું કે અહીંથી આ યંત્ર ઉઠી જાય તેનું
 કરો કેમકે સઘળી પ્રજા દુઃખી છે આ સાંમળીને આચાર્ય-
 જી મહાપ્રભુને દયા આરી તેથી કાગળ લખી યંત્રનો
 મિશ કરિને આપના સેવક વાસુદેવદાસ અને કૃષ્ણદાસને
 આપી દિલ્લી મોકલ્યા અને કહ્યું કે તમે દીલ્લી મુખ્ય ના
 કાંચેલી કાગળો દાંગી બેઠેજી ત્યાં બેસો પછી તમારી ખ-
 ખર બાદશાહને પડશે ત્યારે તેનો ન્યાય થશે એ પ્રમાણે
 દિલ્લી જઈ કર્યું તેથી તેની નીચેથી જે યવન આવે
 જાય તેની ડાઠી ઉખડી પડે અને ચોટલી થઈ જાય આ

ખખર પાદશાહને પહોચી કે એ હીંદુ ફકીરોએ આવી
 આ ઉપદ્રવ કર્યો છે મારે પાદશાહે એ લોકોને બોલાવી પુ-
 છયું તો કીધું કે,—આપતો પૃથ્વીપતી છો હીંદુ મુસલ-
 માન આપને તો સરખાજ છે પરંતુ આવો જુલમ રસ્તમ
 અલીએ મથુરામાં સાત દીવસથી કરેલો છે અને ત્યાંની
 પ્રજા દુઃખી છે મારે અમને અમારા ગુરુએ મોકલ્યા છે જેથી
 આપને ખખર પહોંચે તે સંભળી પાદશાહે રસ્તમઅલીને
 બોલાવી સઘળું વૃતાન્ત પુછી બહુ ઠપકા સાથે કહ્યું કે ત-
 મારો યંત્ર જલદીથી મંગાવી દેવો એવો પાદશાહે બંદાબ-
 સ્ત કરી સાકુઓને કહ્યું કે તમારા ગુરુઓની વિનંતી કહેવી.
 એ પ્રમાણે વિશ્રાન્ત ઘાટ ઉપરથી યવનના યંત્રને ઈઠાડી ફરી
 ત્યાંથી શ્રી આચાર્યજી ગીરીરાજ પધાર્યા, શ્રી આચાર્યજી
 મથુરાંથી સર્વ સેવકો લઈ શ્રી ગીરીરાજની તળેટીમાં અન્ધાર
 ગામમાં સાકુપાંડેના ઘરના ચાતરા ઉપર બીરાજ્યા.
 સાકુપાંડે વિચાર કર્યો કે આ કોઈ મહાપુરુષ છે મનુષ્યનું
 તેજ આવું ન હોય પછી શ્રી આચાર્યજીને વિનંતી કરી
 કહ્યું કે માહારાજ મારે ત્યાં ભોજન કરો ત્યારે શ્રી આચા-
 ર્યજી મહાપ્રભુજીના સેવક કૃષ્ણદાસે કહ્યું કે શ્રી આ-
 ચાર્યજી સેવકોવિના કોઈનું લેતા નથી તેથી કૃષ્ણદાસે સાકુ-
 પાંડે ના પાડી ને શ્રી નાથજીએ ગીરીરાજ ઉપરથી શ્રી
 આચાર્યજીને સંભળાવવા મારે સાદ કર્યો કે અલી નરો
 દુખલાવ. ત્યારે નરો બોલી જે મારે ઘેર પરોણા આપ્યા

છે. ત્યારે શ્રી નાથજીએ કહ્યું કે પરાણા આવ્યા છે તો સારૂ
 થયું પરંતુ મને દુધ લાવ ત્યારે નરો બોલી લાલ હમણાં
 લાવું છું તે નરો કતરસ ભરી દુધ પાઈ શ્રીનાથજીને દુધ
 આપવા ગઈ ત્યારે શ્રી આચાર્યજીમહાપ્રભુએ દામોદર
 દાસને કહ્યું કે અડધા દમલા કાંઈ સાંભળ્યું ત્યારે દામોદર
 દાસે કહ્યું કે સાંભળ્યું તો ખરૂ પણ સમજણ પડી નહી
 ત્યારે શ્રી આચાર્યજીએ કહ્યું કે અહી શ્રીનાથજી પ્રગટ
 થયા છે. એમ વાનો કરે છે તેટલામાં નરો શ્રી નાથજીને
 દુધ પાઈ પાછી આવી તેને જોઈને શ્રી આચાર્યમહાપ્રભુએ
 કહ્યું કે આમાં દુધ કાંઈ બાકા છે ત્યારે નરો બોલી કે
 “રંચક” છે દુધ શ્રી આચાર્ય મહાપ્રભુએ માગ્યું તે વખત નરો
 બોલી કે ઘરમાં ઘણું દુધ છે જોઈએ તો લાવું ત્યારે શ્રી
 આચાર્યજીએ ના પાડી ત્યારે સાધુપાંડે પોતાને સેવક કર
 વાની વિનંતી કરી તેથી શ્રી મહાપ્રભુજીએ તેને નામ સંભ-
 લાવ્યું ને તેને સેવક કરી અંગીકાર કરી રાત્રીએ સાધુપાંડે
 માણેકચંદ્રપાંડે વાગેરે સેવકો શ્રી આચાર્યજીને દંડવત કરી
 બેઠા અત્યારે શ્રી આચાર્યજીએ પુછ્યું કે અહીઆં પર્વતમાં
 શ્રી દેવદાસન કેવી રીતે પ્રગટ થયા છે તે વાતો કહો તે સાંભળી
 સાધુપાંડે એ કહ્યું કે મહારાજ આપ તો સર્વે જાણો છેને અમને
 પુછા છે પણ શ્રી આચાર્યજીના આગ્રહથી શ્રી નાથજીના
 પ્રગટ થવાનો પ્રકાર કહો તે સાંભળી શ્રી આચાર્યજીને આ
 નંદ થયા. બીજે દીવસે શ્રી આચાર્યજી શ્રી ગીરીરાજ

ઉપર ચડ્યા તેમજ શ્રીનાથજી પણ ખડું પ્રસન્ન
 થઈ હૃષ્ણ ભેર મળ્યા ને પ્રસન્ન થયા.
 શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુને શ્રી નાથજીએ આજ્ઞા
 કરી કે મને પાટ બેસાડો અને મારી સેવાનો પ્રકાર
 પ્રસાર કરો સેવા વિના પુણી મારગમાં અંગીકાર ન હોય
 ત્યારે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુએ એક નાનું મંદીર કરી
 શ્રીનાથજીને પાટ બેસાડ્યા અને અપ્સરા કુંડની પાસે એક
 ગુફામાં રામદાસ કરીને ભક્ત હુતો તેણે શ્રી આચાર્યજીને
 પધાર્યા જાણી તેમનો સેવક થયો ત્યારે શ્રીઆચાર્યજીએ
 કહ્યું કે તમે શ્રી નાથજીની સેવા કરો ત્યારે રામદાસે કહ્યું
 કે સેવામાં હું સમાજતો નથી તમે મને શીખવો ત્યારે શ્રી
 નાથજી ત્રી આજ્ઞાથી શ્રી આચાર્યજીએ કહ્યું કે શ્રી નાથજી
 તમને બતાવશે પછી શ્રી આચાર્યજીએ મોર ચંદ્રીકાનો મુગટ
 તૈયાર કરવો અને રામદાસને કહ્યું કે હવે તું નિત્ય ગોવિન્દ
 કુંડમાં સ્નાન કરી તેનું જળ પાત્રમાં ભરી લાવી શ્રી ના-
 થજીને તવરાવી સંગ્રહ કરી હૃદય દહીનો ભોગ ધરાવજે અને
 તેમાંથી તારો પત્ર નિર્વાહ થશે. આમ કહી સઘળા વૃજ-
 વાસીઓ (એટલે સાધુ પાંડે વીગરને) આજ્ઞા કરી કે શ્રી
 નાથજી માહાદેવ સર્વસ્વ છે તેમની સેવામાં તત્પર રહેજો
 અને ઉપદ્રવ થાય તો સારથીન રહેજો જેમ શ્રી નાથજી
 પ્રસન્ન રહે તેમ કરજો એમ કહી શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુ
 પૃથ્વીપ્રતિક્રમા કરવા પધાર્યા ત્યાર પછી શ્રીનાથજી અને ભક્ત
 પણ આરોગ્ય માંડ્યા.

એક અડીંગ ગામના વૃજવાસીને વનમાં શ્રી હૃદયમન
 ભગવાને દર્શન દીધું અને કહ્યું કે મને દહી ત્યા ભાતુ આપ
 ત્યારે ગોપાળજ્વાલે પોતાની પાસે રોટલી હતી તે ત્યા તેની ગાય
 વનમાં ચરતી હતી તેને દાહીને દુધને રોટલી ખવડાવી
 ત્યારે શ્રીનાથજી પ્રસન્ન થઈને કહ્યું કે હવે તું મારા હરરોજ
 દર્શન કરવા આવજે તે પ્રમાણે હૃદયે ગોપાળજ્વાલ દર્શન
 કરવા જાય આગાના એક બ્રાહ્મણના છોકરાને સ્વપ્નામાં
 શ્રી નાથજીએ દર્શન દીધું અને કહ્યું કે તું શ્રી ગિરીરાજ
 ઉપર માહારાં દર્શન કરવા આવજે ત્યારે સવારમાં તે છોક-
 રાએ પોતાના પીતાને હકીકત કહીને કહ્યું કે મને વ્રજના શ્રી
 ઠાકુરજીનાં દર્શન કરાવો ત્યારે તેના પિતાએ બધા ઠાકુર-
 જીનાં દર્શન કરાવ્યાં પરંતુ તે છોકરાના મનમાં સ્વસ્થતા
 ન થઈ ત્યારે શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરાવ્યાં ત્યારે છોકરાંએ
 કહ્યું કે આ ઠાકુરજીએ મને સ્વપ્ન આપ્યું હતું પછી તે
 વખતે આ છોકરાની શ્રીનાથજીએ બાંધ પકડી એજ શરી-
 રથી આપની ગોપ મંડળીમાં સામેલ કર્યો અને તેનો બાપ
 પણ દર્શન કરી ઘણા ખુશી થયો તે માધવી સંપ્રદાયનો
 વૈષ્ણવ હતો તેથી તેને બહુ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું. આવા આવા
 શ્રી ઠાકુરજીએ અનેક ચરિત્રથી વ્રજવાસીઓ સાથે કૌતુક
 કર્યો તેમજ સખતરીઆ ગામના માંડલીયા પાંડેના છોકરાની
 વહુ પહેલી આવી ત્યારે તેની લે'સ ખોવાઈ ગઈ ત્યારે તેનાં
 ઘરનાં માણસોએ કહ્યું કે આ વહુ ખોટા પગલાની છે ત્યારે

વહુને માઠુ લાગવાથી તેણે શ્રીનાથજીની માનતા માની કે
 મારી ભેંસ જડશે તો હું દસશેર માખણ ચપ્પીશ ત્યારે
 તરત તેની ભેંસ જડી અને તેમાંથી દસશેર અર્ધો શેર ચોરી
 છાતુ રાખવા માંડ્યું એટલે ભેંસ દસશેર માખણ કરવા લાગી
 તેમાંથી રાજ અરધો શેર માંખણ ચોરીને દસશેર ભેગું કરી
 વિનાંતી કરી કે હું મહારાજ મારી સાધુ આગળ માફ ચાલતું
 નથી મટે મારાથી ગીરીરાજ ઉપર લવાશે નહીં માટે આપ
 લઈ જાઓ ત્યારે શ્રીનાથજી માંખણ ગીરીરાજ ઉપર લઈ જઈ
 પોતે આરોગ્યું તથા પોતાની સખા મંડળીને તથા કુલન-
 દાસને આરોગાવ્યું તે દીવસે જન્તાણીનો હતો.

સંવત ૧૫૫૧ ના ચૈત્ર સુદ ૨ ને દહાડે શ્રીનાથજીએ
 પુર્ણમલ ક્ષત્રીને સ્વપ્નમાં આજ્ઞા કરી કે તું માફ વ્રજમાં
 આવી મંદીર બનાવ પુર્ણમલ અંબાલયથી દ્રવ્ય સંગ્રહ કરી
 ને વ્રજમાં આવ્યો ને ત્યાં આવી પુછ્યું કે અહીં શ્રીનાથજી
 ક્યાં છે ત્યારે એક વ્રજવાસીએ બતાવ્યું અને શ્રીનાથજીનાં
 દર્શન કરી શ્રી આચાર્યજીની પાસે ગાયોને દડવત કરી કહ્યું
 કે શ્રીનાથજીએ માને સ્વપ્નમાં આવી આજ્ઞા
 કરી છે તેથી મંદીર બનાવવું છે ત્યારે શ્રી
 આચાર્યજીએ હાલુકે ખુશીથી બનાવો પછી ગીર રાજની
 આજ્ઞા લીધી કે આપના ઉપર શ્રીનાથજીનું મંદીર કરવું
 છે માટે આપને કોઢાળા વાગશે માટે આપની શી આજ્ઞા
 છે ત્યારે ગીરીરાજે : હું ભલે શ્રીનાથજી બીરાજસે એ-

રહે મને કાંઈ પણ પરિશ્રમ નહીં થાય. સુખેથી સીદ્ધ કરાવો.
 હવે મંદીર બનાવવા હીરામણી મીસ્રીને સ્વપ્નામાં આજ્ઞા
 કરી કે તુ માફ મંદીર નીરમાણ કરવા આવ તે પ્રમાણે
 હીરામણી મીસ્રી શ્રી ગીરારાજમાં આવી શ્રીઆચાર્યજીને
 હકીકત કહી આજ્ઞા માગી પછી શ્રીઆચાર્યજીએ કહ્યું કે.
 ભલે પણ તમે મંદીરનું ચિત્ર ઉતારી લાવો આ સાંભળી
 ચિત્ર ઉતારી લાવ્યો પણ શિખર પસંદ ન પડવાથી શ્રી
 આચાર્યજીએ ત્રણ વખત ચિત્ર ઉતારાવ્યાં પણ તે શિખર
 બંધ મંદીરનાં ચિત્રો આવ્યાં ત્યારે હામોદરદાસને કહ્યું કે.
 શ્રીનાથજીની આજ્ઞા શીખર મંદીરની છે માટે તે કેટલાક
 સમય પર્યાંત આ મંદીરમાં બીરાજશે પછી યવનનો ઉપદ્રવ
 થશે ત્યારે શ્રીજી બીજા દેશમાં પધારશે તે કેટલાક
 વરસ સુધી ત્યાં બીરાજશે પછી વ્રજમાં પધારશે ત્યારે
 પુછરી ગામની તરફ પૃથ્વી ઉપર મદિર બનશે. શ્રી
 ગીરિરાજનાં ત્રણ શીખર થશે તેમાં આદી શીખર, બ્રહ્મ
 શિખર, અને દેવ શિખર તેમાં પ્રથમ કૃષ્ણ વતારમાં
 આદિ શીખર ઉપર કીડા કરી હવડા વચે માદેવ શીખર
 ઉપર કીડા કરે છે અને તેની છેવટમાં બ્રહ્મ શીખર
 ઉપર કીડા કરશે આદી શીખર અને દેવ શીખર તે
 પૃથ્વીમાં ગુપ્ત છે બ્રહ્મ શીખર પ્રગટ દર્શન દેશે આપ
 શ્રીનાથજી છે તેથી સદા શ્રી ગીરિરાજ ઉપર કીડા કરે છે.

આ પ્રમાણે આજ્ઞા કરિ સંવત ૧૫૫૬ ના વૈશાખ
 સુદી ૩ આદીતવારે રાહીણી નક્ષત્રમાં શ્રીનાથજીનાં નવી
 ન મંદીરનો પાયો નંખાયો. પુર્ણમલ પાસે એક લક્ષ ઉપ-
 રાંત કંઈક હજાર મુદ્રા હતી તેમાંથી એક લાખ મુદ્રા તો
 ખરચ થઈ અને થોડી બાકી રહી તે લઈ દક્ષીણમાં ગયો. ત્યાંથી
 રત્ન લાવીને વેચ્યાં તેમાં ત્રણ લાખ મુદ્રા પેદા થઈ તે મુદ્રા
 લાવી વીસ વરસ પછી ફરી મંદીર સંપૂર્ણ બનાવરાવ્યું.
 ત્યાં સુધી અધુરું રહ્યું હતું ત્યાં સુધી પ્રથમનાં મંદીરમાંજ
 શ્રીનાથજી બિરાજ્યા અને વ્રજવાસીઓમાં કીડા કરવાની
 ઇચ્છા હતી તેથી પ્રતિબંધ વીસ વરસનો કર્યો તેટલા સુધી
 રામદાસ ચોહાણ રજપુતે સેવા કરી અને સંવત ૧૫૪૫
 થી આરંભને તે સંવત ૧૫૭૬ સુધી એજ પ્રકારે કીડા કરી
 જ્યારે શ્રીજીનું નવીન મંદીર તૈયાર થયું તે પછી મોટા
 આચ્છવ સંઘળા વ્રજવાસીઓને બોલાવી સંવત ૧૫૭૬ ના
 વૈશાખ સુદી ૩ અક્ષય તૃતીયાને દીવસે પાટ બેસાડી કર-
 વામાં આવ્યો. દ્રવ્યપતે પુર્ણ મલને શ્રી નાથજીનાં દર્શન
 કરી અને પોતાનાં પરમ લાગા સમજ્યો કે વન્ય મને શ્રી
 નાથજીએ અનુગ્રહ કરિને સુખ દેખાડ્યાં અને પુર્ણમલને
 કહ્યું કે ભાગ ભાગ તું ભાગે તે આપું ત્યારે પુર્ણમલે આ
 આર્થજીને વિનંતી કરી કે મહારાજ હું અનિ ઉત્તમ સુગં-
 ધિ અરજ જે મારા હાથથી શ્રીનાથજીના અંગમાં અર્પણ કરું
 ત્યારે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુએ આજ્ઞા કરી કે તું આજ્ઞા

કોઈ વાતનો મનોરથ તારા મનમાં રાખ નહીં સુખેથી કરજે
 પુર્ણમલે અતિ પ્રસન્ન થઈ અતિ ઉત્તમ અરગળ સહીત
 કટોરો ભરી અને ફુલેલ સિદ્ધ કરી શ્રીનાથજીના અંગમાં
 ઘરાંચુ અને અત્યંત રનેહ પ્રીતિવાત્સલ્ય કર્યું અને સારી
 રીતે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુની પણ પુર્ણ મલે સેવા કરિ
 ત્યારે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુ પણ બહુ પ્રસન્ન થઈ પો-
 તાના શ્રી અંગની પ્રસાદી ઉપરજો પુર્ણમલને ઓઢાડ્યો
 પુર્ણમલે દંડવત કર્યા અને પછી પોતાના સ્વદેશ અંગાલય
 ગયો તે પછી શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુએ સાધુપાંડેને કહ્યું
 કે તું બ્રાહ્મણ છે અને શ્રીનાથજીનું મંદીર 'ઓટું' બંધાણ
 છે માટે શ્રીનાથજીની સેવા બ્રાહ્મણ કરે તો સાફ માટે તું
 સેવા કર ત્યારે સાધુપાંડે કહ્યું કે હું શેવામાં કશું સમજતો
 નથી માટે સમજે એવા શ્રી કુંડ ઉપર વૈષ્ણવ શ્રી કૃષ્ણ ચૈ-
 તન્યના સેવક છે તેમને બોલાવી રાખવા ત્યારે બંગાળાથી
 બ્રાહ્મણ બોલાવી રાખ્યા અને માધવેન્દ્ર પુરીને સુખીયાની
 મ્યા. કુંજનદાસને કીર્તનની સેવાઆપી કૃષ્ણદાસજીને અધિ-
 કારી નીમ્યાં એ પ્રમાણે શ્રી આચાર્યજીએ નેક નિત્ય બાંધ્યો
 અને જોડલી સામગ્રી જોઈએ તેટલી સાધુપાંડે પુરી પાડશે
 આ પ્રમાણે બદોબસ્ત કરી શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજી પૃથ્વી
 પરીક્રમાં કરવા પધાર્યા. આચાર્યજી મહાપ્રભુને પૃથ્વી
 પરિક્રમાં કરવા સાફ જતાં પહેલાં શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી
 ૧૧ વીંટી વેચી મને ગાયો લાવી આપો તે પ્રમાણે

શ્રી આચાર્યજીએ સાધુપાંડને કહ્યું કે ત્યાં વીટી વેચી ગાયો.
શ્રીનાથજીને અર્પણ કરો ત્યારે સાધુપાંડેએ ગાયો રજી કરી તેથી
શ્રીનાથજી બહુ ખુસી થયા તે ઉપરથી હજારો
ગાયો રજી કરવામાં આવી એટલે શ્રી નાથજી મહાપ્રભુનું
નામ તે દીવસથી શ્રીનાથજીએ ગોપાળ એવું વરાળ્યું.

એક દીવસ ચતુસનાગાએ ગોવીંદકુંડ ઉપર રોડદીને
વડી તૈયાર કરી ભોગ ધર્યો તે વખતે માધવેન્દ્રપુરાએ રાજ-
ભોગ ધર્યા, તે રાજભોગ શ્રીનાથજી છોડી ગોવીંદકુંડ ઉપર
વડાને રોડદીને ભોગ કરવા પધાર્યા પણ તેનાથી સંતોષ ન
વળવાથી પાછા આવી માધવેન્દ્રપુરીને કહ્યું કે કરી રાજભોગ
કરો હું જીખ્યો છું તેથી ફરી રાજભોગ ધર્યા માધવેન્દ્રપુરી
શ્રીજીને મુગટ કછનો સુંગાર કરતા અને ઉત્સવને દીવસે
પાંવડીનો સુંગાર કરતા. અને ચંદન સમર્પતા તે શ્રીજીને
પસંદ નહીં હતું તોપણ તેમને શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુએ
રાખેલા તેથી તેને કંઈપણ નહીં કરતાં એવી રીતે ચૌદ
વરસ સુધી સેવા ચાલી પરંતુ એક વંદાદેવીનું સ્વરૂપ
શ્રીજી પાસે બેસાડ્યું તે શ્રીજીને અપ્રિય લાગ્યું ત્યારે અવ-
કુલદાસને આજ્ઞા કરી કે આ બંગાળી સેવકને કાઢો તે
બહુ દ્રવ્ય લઈ ગય છે.

સંવત ૧૫૮૭ આષાઢ સુદી ૨ ઉપરાંત ૩ ને દીવસે
મધ્યાહ્ન સમયે શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુ કારીમાં હનુમાન
હનુમાન ધાર ઉપર શ્રી ગંગાજીના મધ્ય પ્રવાહમાં પધારી
પ્રતિષ્ઠા કરી સ્વયંભ પધાર્યા ત્યારે શ્રી આચાર્યજીના પ્રથ-

મ પુત્ર શ્રીગોપીનાથજી શ્રી આચાર્યજીની ગાદી ઉપર બિ-
 રાજ્યા અને ત્રણ વરસ સુધી શ્રીનાથજીનો સેવા કરી ત્યાં
 સુધી બંગાળી સેવકો રહ્યા શ્રી ગોપીનાથજીએ એક લાખ
 રૂપીઆના વાસણો તથા આભુષણ કરાવ્યા શ્રી ગોપીનાથજી
 ના પુત્ર શ્રી પુરુષોત્તમજી શ્રી ગીરીરાજની કદરામાં
 પધાર્યા ત્યાં શ્રીનાથજીએ પોત ના હાથથી પકડી લીલામાં
 અંગીકાર કર્યા. પુત્રના વિયોગથી શ્રી ગોપી નાથજીનું ચિત્ત
 ઉદાસથયું ત્યારે આપ શ્રીજગન્નાથજી પધાર્યા ત્યાં શ્રી બળદેવ-
 જીના સ્વરૂપમાં સંદેહથી સમાઈ ગયા અને લીન થઈ પુર્વ
 સ્વરૂપને પામ્યા. શ્રી આચાર્યજી પ્રભુના બે પુત્ર પ્રથમ
 શ્રી ગોપીનાથજી શ્રી જગન્નાથજીને સમર્પ્યો અને બીજા
 પુત્ર શ્રી ગોસાંધજી નું રાજ્ય થયું ત્યારે બંગાળી સેવકોને
 કાઢી ગુજરાતી બ્રાહ્મણો રાખ્યા રામદાસને મુખત્યાર બનાવ્યા
 શ્રીનાથજીએ મહ્યાગર ચંદન લાવી તે ચંદન ચડાવવાની
 આજ્ઞા કરવાથી માધવેન્દ્રારી દક્ષિણ દિશા તરફ ગયા
 પેઠામાં માધવેન્દ્રપુરીને શ્રી ગોપીનાથજીએ દર્શન દીધાં
 તે પછી તે ધર્મશાળામાં સુતા હતા તે વખતે વિચાર થયો
 કે શ્રી નાથજીને ખીરના અટકા વધારે ભોગમાં આવે છે પરંતુ
 મેં કદી પણ ખીરના અટકા ભોગમાં ધર્યા નહીં એવો પશ્ચા-
 ત્તાપ કર્યો તે વખત ગોપીનાથજીને સયન ભોગ ધર્યો તે

વખતે શ્રીનાથજીએ એક ખીરનો અટકો ચોરી
 સીંહાસન નીચે છૂપો રાખી મુક્યો પછી લોગ
 ત્યારે પડ્યા માંડમાંડે લકવા લાગ્યા કે અટકો
 મર્યો ક્યાં એટલામાં ગોપીનાથજીએ કહ્યું કે એક
 અટકો મેં લીધો છે ને તે શ્રીનાથજીના ભુખ્યા
 માધવેન્દ્રપુરી આવ્યા છે તેમને આપી આવો તેથી એક
 પડ્યો બુચ પાડતો પાડતો પતો હગાડી માધવેન્દ્રપુરીને
 અટકો આપ્યો તે કહ્યું કે તમોને ગોપીનાથજીએ પ્રસાદ
 મોકલ્યો છે તે લઈ માધવેન્દ્રપુરી ધણા પ્રસન્ન થયા ને
 તે દીવસથી ખીર ચોરા ગોપીનાથ એવું નામ પડ્યું
 માધવેન્દ્રપુરી ચંદનના ભારા લેવા દક્ષિણમાં ગયાં ત્યાં તૈલંગ
 દેશનો રાજા પોતાનો શિષ્ય હતો તેને ત્યાં ઉતર્યો અને કહ્યું
 કે શ્રીનાથજીને ઉન્હાળામાં બહુ ગરમી લાગે છે તેથી તેમને
 મને આજ્ઞા કરી છે કે મારે મલયાગરચંદન જોઈએ મારે
 દક્ષિણમાં મલયાચલ પર્વત ઉપરથી મલયાગરચંદન શ્રીના
 થજી મારે મારે લેવા જવાની જરૂર છે ત્યારે રાજાએ કહ્યું
 કે આપણે ત્યાં ચંદન છે તે સવામણુ તેલમાં એક તોલો
 ચંદન નાંખો તો સવામણુ તેલ શીતળ થાય મારે
 મને શ્રીનાથજીના દર્શન કરાવો તો ચાલો બે ભારા છે તેમાંથી
 એક ભારો તમે ઉચકો ને બીજો હું ઉચકું આ પ્રમાણે
 રાજા પોતાના છાકરાને રાજ્ય સોંપી પોતે શ્રીનાથજીનાં
 દર્શન કરવાને આજ્ઞા ત્યાંથી ત્રિસ ગામમાં

ગામમાં આવ્યા તહાં પુષ્કરણી નદીમાં સ્નાન કરી એક બગીચા-
માં બેસી શ્રીનાથજીનું ધ્યાન કરે છે તે સમય શ્રીનાથજીએ બાહ્ય
કે મારે અર્થે માધવેન્દ્રપુરી મલયાગર ચંદન લઇને આવે છે
તેથી તેજ સ્થળમાં બગીચામાં પધાર્યા અને શ્રીનાથજીએ દર્શન
દીધાં ને તેથી શ્રીજીમ રૂતુનો સુંગાર છે તેથી માધવેન્દ્રપુરીને
કહ્યું કે તુ અને ચંદન લગાડ ગન્ધી થાય છે ત્યારે ચંદન
માધવેન્દ્રપુરીએ શ્રીનાથજીને સમર્પ્યું અને લીલા નાળીએરનો
અને કેળાનો લોગ થા તે શ્રીનાથજી આરોગ્યા તે
પછી શ્રીનાથજીએ માધવેન્દ્રપુરને આજ્ઞા કરી કે હીમાચલ
પર્વત સમીપ છે તેથી અને બારે માસ ચંદન ખીચ લાગતું નથી
શ્રીજીમ રૂતુમાં સુખ થાય છે પરંતુ તારો વિચાર તો બારે
માસ ધરાવાનો છે માટે દક્ષિણમાં સદા ગરમી રહે છે ત્યાં
તમે રહો. અને ચંદન સંમર્પ્યા કરો અને રાજાને સાથે લો
તે પરમારગી કરશે અને ગુરૂ શીખ્ય સદા મારું સ્વરૂપ મલ્યા
ચલ ઉપર રહે છે અને ચંદનનો વાદો પહેરી રહે છે અને ત્યાં
ઇન્દ્ર દર્શન કરવા આવે છે ત્યાં રહો એમ કહી શ્રીનાથજી
અંતર્ધ્યાન થયા અને માધવેન્દ્રપુરીને આજ્ઞા થઇ તેમ
કયું અર્થાત્ હિમ ગુપાળજીની સદા સર્વદા સેવા કરવા પર-
લોક ગયા માધવેન્દ્રપુરીને પરલોક ગયાની વાત છ માસે
ગુસાઈજીએ સાંભળી ત્યારે બહુ ખેદ કરતા લાગ્યા અને શ્રી
નાથજીના માટે ચંદન લેવા ગયા ત્યાં પરલોક ગયા. તે હુમને ક્યાં
મળશે અને માધવેન્દ્રપુરીએ શાસ્ત્રી અભ્યાસ કરીને સારજીન

સેવા મારગને અહુણ કયાં અને શ્રીનાથજીની કૃપા એમના
 ઉપર લક્ષીજ હુતી એવી રીતે શ્રી ગુસાઈજીએ આજ્ઞા કરી
 ખેડ કર્યો ત્યારે શ્રીનાથજીએ સમાધાન કર્યું અને સર્વ
 વૃતાંત કહ્યું ત્યારે શ્રી ગુસાઈજી પ્રસન્ન થયા.
 માધવેન્દ્રપુરી ત્યાગ દેશના બ્રાહ્મણ હતા અને આચાર્ય
 હતા તેના શિષ્ય કૃષ્ણ ચેતન્ય થયા તેને કહ્યું તમે ગૌડ
 દેશનો ઉદ્ધાય કરો તેથી ગોડીયા તેના શિષ્ય થયા અને મા-
 ધવેન્દ્રપુરી તે પહેલાં સન્યસ્તા અહુણ કરીને કાશીમાં રહેતા
 હતા શ્રી લક્ષ્મણ ભટ્ટજીએ શ્રી આચાર્યજી મહા પ્રભુને યજ્ઞો
 પવીત કાશીમાં આપ્યું ત્યારે માધવેન્દ્રપુરીને વિનંતી કરી
 કે તમે આપાર વિદ્યા પઠન કરાવો ત્યારે ચારવેદ છ શાસ્ત્ર
 ચાર મહીનામાં શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુ ભણ્યા તે વખત
 માધવેન્દ્રપુરીને આજ્ઞા કરી કે ગુરુ તમે કંઈપણ દક્ષિણમાં
 વરદાન માગો તે વખત તેમને શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુનું
 સ્વરૂપ પરબ્રહ્મ સ્વરૂપ દરશમાન થયું ત્યારે વિનંતી કરી
 કે આપ શ્રીનાથજી : પ્રમટ કરશો તે આપના ચરિત્ર મને દિવ્ય
 દક્ષિણી આપની કૃપાથી દેખાય છે ત્યા સેવાનો લેશ કંઈપણ
 અને પ્રાપ્ત થાય એજ દક્ષિણમાં હું માગું હું ત્યારે શ્રી આ-
 ચાર્ય મહાપ્રભુએ આજ્ઞા કરી બ્યારે હું વ્રજમાં જઈશ
 અને શ્રીનાથજીને પાદ પેસાડીશ તે વખત તમે વ્રજમાં આવો
 એટલે શ્રીનાથજીની સેવા તમને સોંપીશું બ્યાં મુધી શ્રી
 નાથજીની ઇચ્છા હોય તો ત્યાં મુધી કરશો તે પછી આચા-
 ર્યજી મહાપ્રભુ સમય આવે વ્રજમાં પધાર્યા અને શ્રીજીને પાદ

એસાડ્યા. તે વખત માધવેન્દ્રપુરી પણ વૃજમાં આવ્યા. ત્યારે
 આપે સેવા સોંપી તે આચાર્ય મહાપ્રભુનાં વરદાન નથી
 શ્રીનાથજીએ ૧૪ વર્ષ પર્યંત માધવેન્દ્રપુરી પાસે સેવા કરાવી
 અને તેમના સંબંધથી બીજા બંગાળીયો પાસે પણ સેવા
 કરાવી પરંતુ મુરસ સેવાનો અધિકાર દબાયો નહી તેથી
 આજ્ઞા કરી માફ નામ સ્મરણ કરો તેથી તમારો ઉદ્ધાર થશે
 મારી સેવા શ્રી ગુસામજી કરશે શ્રીનાથજી
 શ્રી ગીરીરાજ ઉપર બીરાજ્યા શ્રી ગુસામજી સેવા કરતા અને
 જ્યારે શ્રી ગોવરધનનાથજી પ્રગટ થયા ત્યારે અષ્ટ સખાપણ
 પણ ભુમિ ઉપર પ્રગટ થયા અષ્ટ છાપ રૂપ થઈને સહુ
 હીલાનુ ગાન કરત. તેમનાં નામ. કૃષ્ણ ૧ તોડ ૨ ઝડપલ ૩
 સુખળ અર્જુન વિશાલ ભોજ શ્રીદામાએ અષ્ટ સખા
 ૪ ૫ ૬ ૭ ૮
 આઠ છાપ રૂપ થયા તેમનાં નામની છાપય શ્રી દ્વારીકા
 નાથજી મહારાજે બનાવી છે કે

છપય.

મુરદાસ સો તો કૃષ્ણ તોડ પરમાનંદ બનેા
 કૃષ્ણદાસ સો રૂપલ, હીત સ્વામી સુખલ વખાનો
 અર્જુન કુલનદાસ ચત્રભુજદાસ વિશાલ
 વિશુદાસ સો ભોજ, સ્વામી ગોવિંદ શ્રી દામાના
 અષ્ટ છાપ આઠો સખા શ્રી દ્વારીકેસ પરમાન
 જનકે કૃત ગુનગાન કરી નિજ જન હોત સુજન.

એક કાશીના નાગર બ્રાહ્મણ હતો તેનો વિવાહ વડનગર કર્યો હતો તે તેની વહુને લઈને જતો હતો તે વખતે મારનામ શ્રી મથુરાજી આવ્યા તે વખતે સ્ત્રીએ કહ્યું કે શ્રી બીરીરાજ ઉપર શ્રીનાથજી બીરાજે છે માટે તેના દર્શન કરતાં જઈએ તે સ્ત્રી શ્રી ગુસાઈજીની સેવકી હતી તે સાંભળી બેઠે જઈ દર્શન કરવા ગયા અને લોગનાં દર્શન કર્યા તે વખતે એ સ્ત્રીએ શ્રીનાથજીને વિનંતી કરી કે મહારાજ મારો હાથ શ્રી ગુસાઈજીએ આપની આજ્ઞાથી ગ્રહણકર્યા છે માટે હું સેવકને આ દુઃસ વધી છેડાવી આપની સમીપમાં રાખો એવી વીનંતી સાંભળી શ્રીનાથજીએ પોતાના શ્રી હસ્તથી તેનો સંદેહથી નીત્ય લીલામાં અંગીકાર કરી ત્યારે તે બ્રાહ્મણ મરવા પડ્યો તેથી શ્રી ગુસાઈજીએ તેને નિત્ય લીલાનાં દર્શન કરાવ્યાં જ્યારે ગોપીકા મંડળમાં તેણે દીડી ત્યારે તે નાગરનો સંદેહ નિવૃત્ત થયો અને તે પણ શ્રી ગુસાઈજીનો સેવક થયો અને નિત્ય લીલામાં પ્રાપ્ત થયો પછી તેનો જન્મ ગાંઠયોલી ગામમાં થયો ને સ્યામ પખવાજી એ નામથી પ્રસીદ્ધ કહેવાતો તેની એક લલિતા નામની છોકરી થઈ તે બીન ઘણી સારી વગાડતી અને સ્યામ પોતે મૃદંગ બહુ સુદર વગાડતો. તે સાંભળવાને શ્રીનાથજી એક દીવસ ચાર પહોર રાત્રે જાગ્યા, પ્રાતઃ કાળે સંખનાદ થયો. ત્યારે નિજમંદીરમાં પધાર્યા તે જગાવતી વખતે શ્રી ગુસાઈજીએ શ્રીજીને પુછ્યું બાપા આજરાત્રીએ જગરણ કર્યા થયું ત્યારે શ્રીજીએ કહ્યું કે આજ ગાંઠયોલીમાં લલિતાએ બીન વગાડી અને સ્યામે મૃદંગ વગાડ્યો ત્યાં

મોઠો રંગ થયો એ સાંભળી શ્રીગુંસાઈએ તે સ્થામ પખ-
વાજ અને લલીતાને બુલાવીને નામ સંભળાવ્યું અને શ્રી
છની સેવામાં રાખ્યા જ્યાં જ્યાં શ્રીનાથજી ક્રીડા કરે ત્યાં
ત્યાં અષ્ટ છાપ ગાય અને લલીતા તથા સ્થામ બજાવે બધા
વૃજવાસીઓએ મળી શ્રીનાથજીને ગાયો લેટ કરી સવળા
વૃજવાસીઓએ સાંભળ્યું કે શ્રીનાથજીને ગાયો પ્રિય છે માટે
આપણે સહુએ પછી અકેડી ગાય શ્રીનાથજીને લેટ કરો એમ
ચિન્તાર કરી ગીરીરાજની આસપાસની વીસ ગામોએ ગાયો
આર્પણ કરી ત્યારે દહી દુધ વાગેરે આરોગવા લાગ્યા.
શ્રી ગુંસાઈજીએ શ્રીનાથજીના ખર્ચનું પ્રમાણ બાંધ્યું તે પૈકીમાં
શ્રીનાથજીના ભોગ વખતે રૂ ૧૦૦૦૦૦૦૦ નું ખર્ચ ઠાર તથા
બીજી સામગ્રીમાં થવા લાગ્યું અને એક વૃજવાસીની દાહી
દહી બીગેરે આરોગવા લાગ્યા.

એક વખતે આરતીના સમયે એક દાણીમાંથી એક
રોટલીનો કડકો નીકળી આવ્યો તે શ્રી ગુંસાઈજીએ જોયો તે
કાઠી નાંખી રાજભોગ ધરાવ્યા પછીથી વૃજવાસીઓની
દાણી ખંધ કરી ત્યારે શ્રીનાથજીએ રામદાસને આજ્ઞા કરી કે
વૃજવાસીઓની દાણી સરૂ કરો પણ તે તપાસી લઈ રાજ-
ભોગ ધરવા કરો. આ હકીકત રામદાસે શ્રી ગુંસાઈજીને
કહ્યું ત્યારથી પાછી રાત્ર કરવામાં આવી. શ્રી ગુંસાઈજીએ
ગાયોને રાખવા માટે મોટી મોટી ઝેશાળાઓ ગુલાલ કુંડના

મારગમા બંધાવી. અને માર ગોવાલ ગાયોના માટે રાખ્યા
 તેના નામ. હું સનદાશના છોકરા કૃષ્ણદાસ, ગોપીનાથ ગોપાલ
 ગ્વાસ અને ગગાગ્વાલ તેઓ ગાય ચરાવે અને શ્રીજીના
 સંગમાં ગ્વાલ મંડલી રહી આવી રીતે રોજ રોજ ખેલવા
 ભેગા થતા એક દીવસ ગોપીનાથ ગ્વાલે શ્રીજીને કહ્યું કે
 તમને શ્રી ગુસાંધજી લાડવાનો ભોગ ધરાવે છે તો અમારા માટે
 લાડવા લાવ્યા કરો તો શ્રીજીએ કહ્યું કે કાલે લાવીશ ખીજે
 દીવસે આઠ લાડવા ચોરી લાવ્યા તેમાંથી દરેકને એક
 અને ગોપીનાથગ્વાલ બે આપ્યા. તેમાં એક ખાધો અને એક
 બાંધી રાખ્યો તે આવી ગુસાંધજીને કંદવત કરી ઉભો હતો
 ત્યારે ભીતરાંઆ આઠ લાડુ ધરવાની ફરીઆદ કરી ત્યારે
 ગોપીનાથદાસ ગ્વાલે બાંધે લો લાડવો છોડીને બતાવ્યો કે
 મહારાજ આ લાડવો તો નહીં તે ઓળખીને પુછ્યું તો કહ્યું
 કે શ્રીનાથજી આઠ લાડવા લાવ્યા હતા. તે હુકીકવ બાણી
 તે લાડવામાંથી દરેકને પ્રસાદ વહંચી પછી દરેકને તેમને વ-
 હચેલા પ્રમાણે નેક બાંધી આપ્યો તેવી રીતે શ્રીનાથજીના
 ચોખાના ખેતરના ચોકીદારને પણ બે લાડવા ચોરીને આપી
 આવ્યા તેથી તેની પણ ચર્ચા થવાથી શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી
 કે હું આપી આવ્યો છું તેથી તેને બોલાવી સેવામાં
 રાખ્યો અને હરજી ગ્વાલ નામ રાખ્યું.)

વળી પ્રજાવાસીઓનાં ઘરનું રોજ ફહીનું માઠહું
 માવતું, તે એક દીવસ રાજભોગ પછી આવ્યું. તેથી શ્રી-

જીએ અનોસર થયા પછી એક સોનાનો વાડકો લઇને બરો-
લીમાં શાભા ગુજરીને ત્યાં જઇને કહ્યું કે, મને દહીં આપ
તેથી તેણે ચોંખા દહીં માંથી દહીં આપ્યું. પછી જેટલું
ખવાયું તેટલું ખાઇને તે વાડકો ત્યાં મુકીને પોતાને મંદિર
પધાર્યા. ત્યાં સેવકો વાડકાની ચર્ચા કરતા હતા તેવામાં જ-
રેણીથી શાભા ગુજરીએ સુવર્ણનો વાડકો લાવીને ગુસાંધ-
જીને આપીને કહ્યું કે. મહારાજ ! શ્રીનાથજી મારે ત્યાં દહીં
ખાઇને નાંખી ગયા તે હું લાવી છઉં. તેથી તેમણે ઘણુંજ
પશ્ચાતાપ કર્યો એક દહાડો ગોપાળદાસને શ્રીજીએ કહ્યું કે તમે
ગુસાંધજીને કહો કે, હું અપછરા કુંડપર ભુખ્યો છઉં. ત્યાં
તમે દહીં માત લઇને આવો. તે વાત શ્રીગુસાંધજીને કહે-
વાથી તે અપસરમાં નાહીને ત્યાં લઇ ગયા. તે શ્રીજી બળ-
દેવજી તથા મરવે સખા મંડળી સહિત આરોગ્યા. આ
લીલાનો અનુભવ લઇને શ્રીગુસાંધજી પોતાની બેઠકે પધાર્યા,
પછી એક દહાડો જ્યારે શ્રીગુસાંધજી ગુજરાતમાં હતા, ત્યારે
શ્રીજીએ શ્રીગિરિધર ને અજ્ઞા કરી કે, મથુરામાં હું તમારૂં
ઘર જોવાને ચાલીશ એમ કહીને તેમની આંધપર ચઢીને
રથમાં બેસીને મથુરામાં પધાર્યા. ત્યાં શ્રીગુસાંધજીના સાત
ઘરોમાં રકડ ના ફાગણ વદી ૭ ગુરૂવારને દહાડે પાટ બેઠા
તે દિવસે ઘર વિગેરે બધી ચીજો સમર્પણ કરી દીધું.
ત્યારે દરેક એક એક કપડું પહેરી બહાર ઉભાં રહ્યાં
ત્યારે કમળા બેઠીજીને એક નથ રાખી બાકી બધું ભેટ કીધું.

ત્યારે શ્રી નાથજીએ કીધું કે “હુમારી નથ લાવો” એવી રીતે
 બધું સંભારીને લીધું ત્યારપછી સઘળાં વહુ બેઠી બાળક વીગરે
 એ મલી શ્રીનાથજીને હોરી ખેડાવી પ્રસન્ન કર્યા આસમાચાર
 જાણી શ્રી ગુસાંઈજીવર પધારવા કર્યા ત્યારે શ્રીજીએ ગીરધરજીને
 કહ્યું કે જો ગુસાંઈજી મને ગીરીરાજ ઉપર નહી દેખે તો
 બહુજ દુઃખી થશે મારે આજને આજ ચાલો તમે રથ તા-
 કીદે હાંકો. અને રાજ ભોગ સેન ભોગ ભેગા ગીરીરા-
 જમાં આરોગીશ એવી રીતે ચાર છઠી દિન પાછલો રહ્યો
 ત્યારે ગીરીરાજ પધાર્યા. ત્યાંથી રથમાંથી ઉતરી શ્રીગીરધર-
 જીનો કાંધ ઉપર બેસી પોતાના મંદીરમાં કુદિને ચોકી ઉપર
 બીરાજ્યા આ દિવસ નરસીંહ ચૈત્રશ હતી તે દિવસ રાયત
 ભોગ તથા રાજભોગ ભેગા થયો તેથી આજ પણ તે દિવસે
 ભેગા થાય છે બીજે દીવસે પુનેમ હતી તે દિવસે
 શ્રીગુસાંઈજી ગુજરાતથી પાછા શ્રીગીરીરાજ પધાર્યા
 ત્યાં શ્રી ગુસાંઈજીએ શ્રીનાથજીના કપાળ ઉપર
 હાથ દમ પુછ્યું બાબા શ્રી મથુરાજી શું કારણથી પધાર્યા હતા
 ત્યારે શ્રી નાથજીએ કીધું કે સહુ વહુ બેઠીયોને જોવા સાડ
 ગયો હતો. એવી રીતે વાર્તા લાપ કરી ઘણાજ આનંદમાં
 થયા.

એક દિવસ શ્રીનાથજી ગોવિન્દ સ્વામીની સંઘાતે
 રયામઠાક ઉપર રમતા હતા તે વખત મદિરમાં રાખનાદ
 થયો તેથી શ્રીજી ઉતાવળથી પધાર્યા તે કારણથી કવાયનો
 દુકે ઝાંઝની ઝાંઝમાં અડકી રહ્યો ત્યારે શ્રીગુસાંઈજીએ ભોગ

સમયે દર્શન કરી ખેડ કર્યો કે બખર નથી કે શું કારણ છે તે વખત ગોવિન્દ સ્વામીએ ત્યહાંથી આવી તે ક્યાવનો દુક શ્રી ગુસાંધજીને લીધો અને કહ્યું કે તમારે બાળક ઘણા જ અડગ છે ત્યારે તે દુક લઈ શ્રીગુસાંધજીએ ક્યાવ તે લખાવી લીધો અને રામદાસને આજ્ઞા કરી કે શાખનાક થયા પછી થોડીવાર રહી જ્યારે શ્રીજી મંદિરમાં પધારે ત્યારે દેરા ખોલ્યા કરો !

એક વખત શ્રીગુસાંધજીએ શ્યામ વાઘો કરાવ્યો તે મેલનું વસ્ત્ર હાતું તેથી વાઘો જરા નાનો થયો જ્યારે શ્રીગુસાંધજીએ શ્રીજીને વાગો પેહેરાવ્યો ત્યારે તેજ વાગો પ્રમાણે નાનું સ્વરૂપ ધરિને અંગીકાર કર્યો ત્યારે શ્રીગુસાંધજી ઘણાજ પ્રસન્ન થયા. એક વખત શ્રીનાથજી

ગ્વાલિયરની છાકરી રૂપમંજરી હતી તેની સાથે ચોપડ રમવા પધારયા ચાર પોહોર મુધી ચોપડ રમ્યા અને બીન સાંમળી તે બીન ઘણી સારી ર ગાડતી હતી ચાર પોહોર રાત ત્યહાંજ રહ્યા તે રૂપ મંજરી ગુણગાન સાડું કરતી તેથી નંદદાસજીએ રૂપમંજરી અંથ કર્યો છે પછી પ્રાતઃકાળે પોતાના મંદિરમાં પધારયા ત્યારે મંગળાનાં દર્શન સમયે શ્રીજીના આખો જાલ જોઈ ત્યારે શ્રીગુસાંધજીએ પુછ્યું બાબા આજ રાત્રિ જાગરણ ક્યહાં થયું ત્યારે શ્રીનાથજીએ સવ વૃત્તાંત કહ્યું કે “ રૂપમંજરીને ત્યહાં ચોપડ ખેલવા ગયો

હતો.” ત્યારે શ્રીગુસાંઘજીએ વિનંતી કરી કે લૌકિક શરીરના વાસ્તે એટલી દુર પરિશ્રમ ન કરવો અહીયાં વ્રજ ભક્તોની સાથે સુખે ચોપડ ખેલો તે દિવસથી મંદિરમાં ચોપડ માંડી જોડકની સામે શ્રી મહાપ્રભુએ ખારી ખાવી હતી તેમાંથી શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુ ગ્વાલ મંડળીને જોતા એક દીવસ શ્રી ગોકુલનાથજી સુગાર કરતા હતા ત્યારે ખારીમાંથી તડકો આવ્યો ઉનાળો હોવાથી તડકો આકરો લાગવાથી તે ખારીને આડી અગાસી કરાવી અને પછી શ્રી ગોકુલનાથજી જોડકુ ગયા ત્યારે શ્રીજીએ મોહના નામના માણસને આજ્ઞા કરી કે “તું શ્રી ગોકુલનાથજીને કહે કે આ અગાસી કાઢી નાંખાવો મને જોડક દેખાતી નથી.” તે સાંભળીને ઢાડ્યો અડીંગ (ગામ) પાસે આવી શ્રી ગોકુલનાથજીને વિનંતી કરી કે મહારાજ નાને મહાડ મોટી વાત છે શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી છે કે, “એ અગાસી કાઢી નાંખાવો.” ત્યારે શ્રીગોકુલનાથજીએ પુછ્યું કે શ્રી નાથજી મારું નામ જાણે છે ? ગદ ગદ કંઠે થઈ બે ચારવાર તે વાત કહેવડાવી અને ત્યાંથી જ આપ પાછા શ્રીજીદ્વાર પધાર્યા અને શ્રીજીને સામગ્રી ભોગ વરાવી ક્ષમા માગી અગાસી કઢાવી નાંખી ત્યારે શ્રીજી પ્રસન્ન થયા, એક ગીરધરજીનો સેવક કલ્યાણ જોશી વૈષ્ણવ હતો તે શ્રીજી આગળ કીર્તન કરતો હતો તે એક દિવસ શ્રી ગીરધરજી શ્રીજીને ખીડી આરોગાવતા હતા. તે વખતે કલ્યાણ જોશી કીર્તન કરતો હતો એ કીર્તન કરતાં મનમાં વિચાર આવશે કે “શ્રી ગુસાંઘજીના અષ્ટ છાપના

વૈષ્ણવ કીર્તન કરતા ત્યારે શ્રીજી હસતા અને હવે હસતા
 બોલતા નથી ” એ પ્રમાણે મનમાં શંકા થઈ. તેમનની
 વાત શ્રીજી (અંતર્યામી) એ જાણીને ખીડી આરોગતે
 હસીને શ્રી ગીરધરજીને કીધું કે આ વૈષ્ણવ કીર્તન સારું
 ગાય છે, એ હસવા સહીતનાં દર્શન કદ્યાણુ જોશીને થયાં
 ત્યારે શ્રી ગીરધરજીએ પુછ્યું કે “ આ આનંદ કોના ઉપર
 થયો. તે કારણ જાણી શ્રી ગોકુલનાથજીને આજ્ઞા કરી “શ્રી
 નાથજી સદા એક રસ બિરાજે છે આદિ મધ્ય અને અવસાન
 શ્રીગુણાંકજીના આગળ શુદ્ધ પુષ્ટિ સુષ્ટિ હતી તેથી સર્વથી
 સંભાષણ કરતા બોલતા અને ખેલતા હતા અને હવે મિશ્રિત
 પુષ્ટિ સુષ્ટિ છે તેથી સહુની સેવા તો ચીજ અંગીકાર કરે
 છે પરંતુ સંભાષણ શુદ્ધ પુષ્ટિ સુષ્ટિ સાથે કરે છે ” જ્યારે માળાનો
 પ્રસંગ થયો હતો ત્યારે શ્રીગોકુલનાથજીએ તો ધર્મની રક્ષા
 કરિ અને શ્રીગીરધરજી શ્રી મથુરેશજીનો સુંગાર કરતા હતા
 અને શ્રીદામોદરજી બીજીને પાસે રહેતા જ્યારે શ્રીમથુરેશજી-
 એ બગાસું ખાધું તેમાં શ્રીગીરધરજી લીન થયા તે જોઈને
 બન્ને ભાઈ શોક કરવા લાગ્યા ત્યારે શ્રીનાથજીના આજ્ઞા
 થઈ કે શોક ન કરો અને આ ઉપરજાથી લોકિક કાર્ય
 કરાવો ” ત્યારે શ્રીદામોદરજી ગાદિ ઉપર બિરાજ્યા તે વખત

ત્રણ લાખ રૂપીઆ શ્રીજીની ગાલખમાં ભેટના હતા તે
 ભંડારિએ શ્રી દામોદરજીવી છુપાવ્યા પછી શ્રીનાથજીએ આ
 જ્ઞા કરી કે બહુતા અબજુતા વૃક્ષને નીચે ત્રણ લાખ સુદા
 સુધી છે અને તે ભંડારિએ ચોરીને રાખી છે તેને તમે મં-
 ગાચી દયો ત્યારે શ્રીદામોદરજીએ તે સુદા મંગાચી લીધી
 એવી રીતે શ્રીનાથજીને દેવી દ્રવ્ય અંગીકાર કરયું. એક
 દિવસ શ્રીદામોદરજીના પુત્ર શ્રી વિઠ્ઠલરાયજી આગરે
 પધાર્યા લાઇઓમાં ઝગડો હતો તે હંમેશા કકાસ
 દેખી ચિત્તમાં બહુ એક ધયા ત્યારે શ્રીજીને વિનતી કરી કે
 “ એઓની તરફ તો પાદશાહ બોલે છે પણ મારી તરફ
 કોણ ત્યારે શ્રીજીએ આપ દર્શન આપ્યાં લાલ છઠી હાથમાં
 ધરી છે અને શ્રી વિઠ્ઠલરાયજી પાસે આપ બિરાજ્યા. મસ્તક
 ઉપર શ્રી હસ્ત ધર્યો અને સમાધાન કરયું અને આજ્ઞા
 કરી કે જ્યારે શ્રી ગુસાંઈજી શ્રીગીરીરાજમાં પધાર્યા ત્યારે
 સાતો બાલકોને મહારી પાસે લાવીને ઉભા કર્યા અને
 મને કહ્યું કે જેના ઉપર આપ પ્રસન્ન હું તે પાસે સેવા
 કરાવીએ ત્યારે મેં શ્રીગિરિધરજીનો હાથ ગ્રહણ કર્યો અને
 જે સર્વ બાળક કરસે તે કરવા લાયક સામાર્થ્ય શ્રીગિરિધર-
 જીમાં છે અને પોતાને ઘરે શ્રીમથુરાજીમાં પધરાવ્યા સર્વસ્વ
 સમર્પણ કરયું અને દડોતી ચિલા ઉપરથી ખાત્રા ઉપર
 અગાધી મંદિર સુધી પધાર્યા અને અડલથી પ્રજામાં પધાર-
 તી વેળાએ શ્રીનવનીતપ્રિયજીનો સંપુટ ઉપરથી પધરાવવા

સાર શ્રીગુસાંઈજીના હયો બાળક ઉપર પધારયા પરંતુ કો-
 ધથી ઉપડયો નહીં ત્યારે શ્રી ગિરિધરજીએ ઉઠાવ્યો તથી
 મુખ્ય સેવા તેમનેજ છે અને વરસના ત્રણસો સાઠ દિવસ છે
 તેમાં સાઠ દિવસ ઉત્સવના મુખ્ય સુંગાર અને તે
 તમે કરો અને ત્રણસો દિવસના સુંગાર સર્વ શ્રીગુસાંઈજી
 બાળક કરે આવી રીતે આજ્ઞા કરીને શ્રીનાથજી
 શ્રી ગીરીરાજ ઉપર પધાર્યા અને બીજે દીવસે પાદશાહે
 પણ જે રીતે શ્રીનાથજીએ આજ્ઞા કરી હતી તે રીતે સખી
 આપ્યું. અને એક લખત શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીને સખી આપ્યું
 એ રીતે ઝઘડો મટાડ્યો એ શ્રીવીઠ્ઠલરાયજી આપ ધરે પધાર્યા.
 આ લખતની નકલ ઉદયપુર રાજ્યાધીપતી દેવસ્થાન શ્રી-
 નાથદ્વારના વર્તમાન શ્રીમંત મહારાજ શ્રીરાજ શ્રીમદ વલ-
 ભદ્રજી તૃણ દીકૃત ગોસ્વામી મહારાજ શ્રીગોવર્ધનલાલજી
 મહારાજ નારસ્વતી ભંડારમાં તથા શ્રીમાન પુજ્યનીય ગો-
 સ્વામી શ્રીજીવણલાલજી મહારાજના સરસ્વતી ભંડારમાં
 પણ છે. શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીના લાલજી શ્રીગિરિધરજી તેઓ એક
 સમય લાહોર પધારયા જ્યારે ડાળ ઉત્સવને સોળ દિવસ બાકી
 રહ્યા ત્યારે શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી જ્યારે તમે મને વસંત
 ખેલાવશો ત્યારે ખેલીસ અને એક વૈષ્ણુ લાખ મુદ્રા ભેટ
 કરસે તે લઈને તરત આવજો પછી બીજે દિવસે તેટલી ભેટ
 આવી તેને લઈને બાર દિવસમાં શ્રીગિરિરાજ પધારયા ત્યારે
 શ્રીજીને વસંત ખેલાવી તે પછી ડાળ હુલાવ્યા ત્યારે શ્રીજી

અતિ પ્રસન્ન થયા શ્રીનાથજી શ્રીગિરિધરજીનાં
કહેવાથી દિક્કિતોનો પક્ષપાત કરે છે એજ રીતે શ્રીગોકુલના-
થજી કારમીર પધારયા જ્યારે માળા પ્રસંગથી દિગ્વિજય
કરિ ફરિ પધારયા તેટલામાં ફાગણ વ્યતીત થઇ ગયો તેથી
શ્રીગોકુલનાથજીએ તો ફાગ ન ખેલાવ્યા ત્યારે શ્રીજીએ
એક દુધધરિયા ગ્યાલ હતો તેને આજ્ઞા કરિ તું શ્રીવલ્લભને
કહે જે મને વસંત ખેલાવે ત્યારે તેણે શ્રીગોકુલનાથજીને ચૈત્ર
વદિ ૧૨ ને દિવસે કહ્યું તે દિવસે વસંત ખેલાવી અને
ગુલાબનાં ફુલની મંડળી થઇ આસપાસ ફેલા માધવીની
લતાનો કુંજ થયો મુકુટનો સુંગાર થયો અને આ ધમારગાઇ

“ સદા વસંત રહે ટુંદાવન લતા લતા દ્રુમ ઢાળે ” એ
રીતે શ્રીજી વલ્લભકુળની સેવાની ઇચ્છા રાખે છે

શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી દિપારાનો સુંગાર શ્રીજીને ધણો
સુંદર ધરતા તે શ્રીનાથજીને અત્યંત પ્રિય ભાસતો મહિ-
નામાં જે ચાર વખત આજ્ઞા કરિને દિપારાનો સુંગાર કરા-
વતા દર્પણમાં સ્વરૂપ જોઈને શ્રીનાથજી બહુ પ્રસન્ન થતા
પછી એક વાર શ્રીવિઠ્ઠલરાયજી બડેસહેર પધારયા ત્યારે
શ્રીગુંસાઈજીના કેાઇ બાળકે દિપારાનો સુંગાર કરવાનો મનો-
રથ કર્યો ત્યારે શ્રીનાથજીએ ના કહી જ્યારે શ્રીવિઠ્ઠલ-
રાયજી પધારયા ત્યારે દિપારાનો સુંગાર કર્યો.

એક વખત શ્રીગુંસાઈજી શ્રીદ્વારિકા પધારયા તે મેવાડને

રસ્તે થઇને પધારયા ત્યહાં એક સિંહાડ નામનું સ્થળ બહુ
 સુંદર જોઇને શ્રીગુસાંઇજીએ બાબા હરિવંશજીને આજ્ઞા કરી
 આ સ્થળમાં કેટલાએક કાળ પછી શ્રીનાથજી બિરાજશે પણ
 અમારાં છતાં તો શ્રીગિરિરાજ મુકીને પધારશે નહીં ત્યારે
 શ્રીગુસાંઇજીએ બે દિવસ ત્યહાં ઉતારે રાખ્યા પછી રાણા
 શ્રી ઉદેસિંહજીનાં દર્શન કરવા આવ્યા તે સૌ મોહાર અને એક
 ગામ ભેટ કરી ત્યારે શ્રીગુસાંઇજીએ પ્રસાદી વસ્ત્ર ઉપરણા આપ્યા
 તેનું ગ્રહણ કરી હાંડવત્ કરયા અને પોતાને ઘરે ગયા તે પછી
 તેમની રાણીઓ દર્શન સાડું આવી તેમાં મીરાંબાઇ રાણી-
 જીની દીકરી મુખ્ય તે પણ દર્શન કરવા આવી અને રાણી-
 જીના કુંવરની રાણી અજબ કુંવરી હતી તેણે શ્રીગુસાંઇ
 પાસે બ્રહ્મ સળંધ લીધું જ્યારે શ્રીગુસાંઇજીએ દ્વારકા પધા-
 રવા ઇચ્છા કરી ત્યારે તેને મુચ્છા આવી ત્યારે શ્રીગુસાંઇજીએ
 આજ્ઞા કરી કે મારે આ જગાએ રહેવું ન બને શ્રીજી તને
 નિત્ય દર્શન દશે એ રીતે આજ્ઞા કરી શ્રીગુસાંઇજી દ્વારકા
 પધાર્યા ત્યારપછી શ્રીજી ગીરીરાજથી મેવાડ પધારીને અજબ
 કુંવરીને રોજ દર્શન આપે અને ચોપડ રમી શ્રીગીરીરાજ
 પધારે એક દીવસ અજબ કુંવરીએ શ્રીજીને વિનંતી કરી કે
 ૥ આપને આવતાં જતાં જાતે પરીશ્રમ થાય છે, તેથી મેવા-
 ડમાં બિરાજમાન થાઓ તો મને રોજ દર્શન થાય ॥ ત્યારે
 શ્રીજીએ કીધું કે જ્યાં સુધી શ્રીગુસાંઇજી આ ભુમીતલ ઉપર
 બીરાજે છે ત્યાં સુધીનો હું ગીરીરાજ છાડીને નહીં આવું

પછી મેવાડમાં જરૂર આવીશ. અને ઘણાં વર્ષ સુધી રહીશ. જ્યારે ફરી શ્રીગુચ્છાંઈજી પાછા પોતાના કુળમાં પ્રગટ થઈ જૂજમાં પધરાવશે ત્યારે જરૂર. અને ઘણાં વર્ષ સુધી ત્યાં રહીશ. કેટલાએક કાળ પછી શ્રીજીને મેવાડ પધારવાની વાત જાણ આવી આપે (વિચાર્યું કે મેવાડ તો અવસ્ય પધારવું અને શ્રીઆચાર્યજીએ ઉપર પાટ બેસાડ્યા છે. તેથી બ્રહ્મ કરાને વદ્ધલકુળ ઉઠાવશે. નહીં જોરાવરીથી ઉઠવું કે ન કેાઈ મુસલમાન બાદશાહને પ્રેરણા કરવી કે મને ઉઠાવીદે” એક વખત વદ્ધલજી મહારાજને સ્વપ્ન થયું કે “ શ્રીજી ગીરીરાજ ઉપરથી ઉઠીને બીજે દેશ પધાર્યા. ” જ્યારે શયન આરતી થયા પછી સઘળા સેવક ઘરે જાય ત્યારે એક મુસલમાન આવે તે હાઠીથી જમ માહુન અને કમળચોક ઝાડે. એ રીતે બાર વર્ષ સુધી મંદીર ઝાડયું પરંતુ કેાઈને ખબર ન પડી કારણ યોગબળથી આકાશ મારગે આવે ને જાય એક દીવસ શ્રીનાથજી તે ઉપર પ્રસન્ન થયા. અને પોતાના બંદામાંથી બે પ્રસાદી બીડાં આપી ને આજ્ઞા કરી કે હું બાવન વરસ તને રાજ્ય આપું છું અને તું મને ગીરીરાજ ઉપરથી ઉઠાવી દે. તું આ જે માફ મંદીર છે તે તો શ્રી ગીરીરાજમાં ગુપ્ત થઈ જાશે ત્યારે તું ત્યાં મસીદ કરાવી દંડવત કરજે આગળ અંદર આવીશ નહીં આપું સાંભળી મુસલમાન (ઔરંગઝેબ) આ ગ્રે મયો અને શ્રીજીની આજ્ઞાથી પ્રબળ રાજ્ય કર્યું

ત્યારપછી બાદશાહે એક હુલકારાને શ્રીજીને દ્વાર મોકલ્યો તેણે
આવીને શ્રીવિકુલરાયજીના પુત્ર શ્રીગોવિંદજી હતા તેને કહ્યું
અને ટીકેત તો શ્રીગીરધારીજીના પુત્ર દાઉજી હતા તે પંદર
વર્ષના બાળક હતા તેથી શ્રીગીરધારીજીના નાના માધ શ્રીગોવિંદ
જી હતા તે શ્રીજીને ત્યહાંનો અધિકાર કરતા તેથી હુલકારે
તેમને કહ્યું કે બાદશાહે કહ્યું છે કે શ્રીગોકુલના કુટુંબને કહો
જે હુમને કાંઈ એક કરામાત બતાવો નહીં તો અમારાં દસમાંથી
ઉઠી જાઓ ત્યારે શ્રીગોવિંદજીએ શ્રીજીથી પૂછ્યું જે દેશાધિ-
પતિએ કરામત માગી છે. આમારગમાં તો આપની કૃપાનીજ
કરામત છે હુંકમ હોય તો બતાવું ત્યારે શ્રીજીને કાંઈ ઉત્તર
આપ્યો નહીં ત્યારે શ્રીગોવિંદજીને બહુ ચિંતા થઈ અને
વિચાર કર્યો કે શ્રીજીની આજ્ઞા વિના તો કાંઈ બતાવવું
નહીં અને બતાવવા વિના અહીં સ્થિતિ થાય
નહીં તેથી હવે શ્યો ઉપાય કરવો શો શ્રીગોવિંદજીના મ્હોટા
ભાઈ શ્રી ગીરીધારીજી લીલામાં પધાર્યા હતા તેમના ઉપર
શ્રીજીની મ્હોટી કૃપા હતી તે શ્રીગીરધારીજીએ
બાદશાહનાં આજ્ઞાપત્ર પરવાનાં ઉપર સહી
ન કરી અને આજ્ઞા કરી કે ' જયહાં સુધી હુમે
બિરાજીએ છીએ ત્યહાં સુધી તારાથી ગાઢીને કાંઈ થવાનું
નથી, એમ કહીને આપ શ્રીજીને દ્વાર પધાર્યા એઓ
શ્રીગીરધારીજી સાથે ગોવર્ધનના બ્રાહ્મણ અને ગોસ્વામીને
બનાવ ન રહ્યો ત્યારે દાનઘાટીનો મારગ છાડી દીધો અને
શ્રીગોવિંદ કુંડ ઉપર તે ટાંકણાથી ગોવિંદ ઘાટી બનાવી તેથી

તે પ્રાયશ્ચિત્ત દુર કરવા સારું આપને બરછી લાગી હતી
 બરવાનાએ તે બરછી મારી અને બ્રાહ્મણોએ સોમલ ધરયું
 તેથી લીલામાં પધારયા તે લીલામાં સદા સર્વદા શ્રી ગોવર્ધન
 નાથજીની સેવા કરે છે. તે શ્રીગીરીધારીજીને
 શ્રી નાથજીએ આજ્ઞા કરી જે શ્રીગોવિન્દજી
 ચિંતા કરે છે તે તમારૂં સ્મરણ કરે છે તેમને તમે
 દર્શન દઈને અમારું મેવાડ પધારવાનું વૃત્તાંત કહો ત્યારે શ્રી-
 ગીરિધારીજીએ અર્ધરાત્રને સમયે શ્રીગોવિન્દજીને પાસે આ-
 વીને દર્શન દીધાં ત્યારે શ્રી ગોવિન્દજીએ એક ચોટી વિછાવી
 દીધી તે ઉપર આપ બિરાજ્યા ત્યહાં પ્રથમ તો એક શ્લોક
 નવરનનો કહ્યો.

ચિંતાં કાપિ ન કાર્યા, નિવેદિતાત્મામિઃ કદાપીતિ ॥

ભગવાનપિ પુષ્ટિસ્થો, ન કરિષ્યતિ લૌકિકીંચ ગતિ ॥૧॥

પછી આ આજ્ઞા કરી જે શ્રીજીની એવી ઇચ્છા છે
 કે અહીં ગુપ્ત કીડા કરસે અને શ્રી આચાર્યજીએ શ્રીજીની
 જન્મપત્રિકા બનાવી અને શ્રીગોપાળ એ નામ ધરયું તેથી
 ગાયોની રક્ષા કરવા પધારસે આ બ્રાહ્મણ તો મિશ્ર અર્થાત
 નિમિત્ત માત્ર છે પ્રથમના વૈષ્ણવોનો જયહાં મનોરથ નથી
 થયો ત્યહાં તેમનો મનોરથ સિદ્ધ કરવાને શ્રીજી પધારસે
 તેથી રથ સિદ્ધ કરો કાળે સર્વસિદ્ધ તેરશ છે તેથી એક
 ઘડી દીવસદ્વિપાછલ્યો રહે તે સમયે શ્રીજી વિજય કરસે તેથી

બીજો ચમત્કાર કાંઈ દેખાડવો નહીં જેવી ઇચ્છા હોય તેમ
 કરવું જ્યહાં જ્યહાં આપ ઇચ્છા કરી પધારે તેજ અનુસાર
 ચાલ્યા કરો અને બુઢા બાપુ મહાદેવ મસાલ લઇને શ્રીજીના
 રથના આગળ ચાલશે તે રાત્રી તો આગરા સુધી પછી
 આગળ દીવસના પધારશે એ મોટા ડેરા મારગમાં જોઇએ તે
 મંગાવો અને જે ઇચ્છા હશે તે ગંગાબાઇને આજ્ઞા કરશે.
 તે તમે ગંગાબાઇને પુછી લીધા કરજો અને વૃજવાસીઓ
 સ્પર્શ કરશે ગાળો દશે ત્યારે શ્રીજી ઉડશે એમ આજ્ઞા કરિ
 શ્રી ગીરધારીજી શ્રીજીપાસે શયનબ્રહ્માં પધાર્યા સવારે રાજ
 ભોગ આરતી કરી રથને તૈયાર કરાવી અને સુગાર કરી
 રથ સીધ કર્યો અને સારામાં સારા બળદ જોતરી દાંડાતી
 શીલા ઉપર લાવીને ઉભો રાખ્યો ત્યાર પછી મીસ્તરીને
 બોલાવી સઘળા ઉપચાર કરાવ્યા. અને શ્રીગોવિન્દજી, શ્રી
 બાલકૃષ્ણજી તથા શ્રી વલ્લભજી મળી ત્રણેભાઈઓએ સા-
 ઘાંગ દાંડવત કરી વિનંતી કરી અને સઘળા શ્રી ગોસ્વામી
 અને સર્વ સેવક મળી તે રથમાં પધરાવે પણ આપ ઉડે નહી
 ત્યારે વૃજવાસીઓને બોલાવ્યા જ્યારે વૃજવાસીઓ આવીને
 ગાળો દઇને કીકું કે. “ ઉઠીશ કે નહીં અહીં બધાંના મા-
 થાં નવાં છે ” આ સાંભળી શ્રીજી હસ્યા. અને સાંભ-
 લી પ્રસન્ન મુખથી આસનથી ઊર્ત ઉઠ્યા પાવ અને રથમાં
 આવી બીરાજ્યા ૧૭૨૬ ના આશો સુદ ૧૫ ના પાછળે
 પહોરે શયન ભોગ પણ સીધ કરી આરોગ્યો. પછી રથ
 હાંક્યો તે ચાલે નહીં ત્યારે સરવે ગોસ્વામીઓએ વિનંતી

કરી, ત્યારે શ્રીજીએ આશી કરી કે “ ગંગાબાઈને તત્કાળ
 બોલાવી લાવ્યા શ્રીજીના રથ પાછળ ગાડી રાખે જ્યાં
 રથ અટકે ત્યાં સઘળાં મળી ગંગાબાઈને પુછે.
 પુછે, ત્યારે સઘળું વૃતાંત ગંગાબાઈ કહે એ રીતે અંક
 રાત્રીમાં આગરે પધાર્યા અને બુઢા બાપુ મહાદેવે આગળ
 પ્રકાશ કરતાં પધરાવ્યા, આગ્રામાં આપની હવેલી હતી
 તેમાં પધરાવ્યા, અને બે જળધરીયા, શ્રીજીના સેવક જળ
 ભરતા હતા, તે જે સમયે બાઢશાહનો મીસ્તરી મંદીર
 પાડવાને આવ્યો તે વખતે તેની સાથે ૨૦૦ માણસ હતા
 તેઓને તે જળધરીયાએ અંદર આવવા ન દીધા, તે લઢી
 સઘળાને માર્યા ફક્ત મીસ્તરીને જવા દીધો તે જઘને ખબર
 કરશે તેથી બીજું લશ્કર આવશે તેને પણ મારીશું, એવું
 આવેશમાં નડી ઝીધું, તેમણે ઢાઢ મહીના સુધી મંદીર
 પાડવા ન દીધું બીજો મીસ્તરી સતર વખત ૫૦૦ પાંચશે
 માણસો ને લઘને આવ્યો ત્યારે તેઓને સઘળાને મારી
 નાંખ્યા ત્યારે બાઢશાહે પોતાના વજીરને હુકમ દીધો ત્યારે
 તે વજીર ઘણા માણસો ને લઘને ચઢ્યો ત્યારે શ્રીજીએ વિ-
 આયું કે આ બન્ને ભાઇઓમાં સક્ત આવેશ છે માટે તે
 સઘળાને મારશે તેથી એમને દર્શન દેવું તેથી આગરેથી પાછા
 મંદીરે પધારી દર્શન દીધાં અને આજ્ઞા કરી કે જે તમારામાં
 તો શ્રી ગીરધરજીએ એવો આવેશ મુઢ્યો છે કે બધા લશ્કરને
 મારી નાંખો પરંતુ મારી ધ્રુવજા નથી, હમણાં મેં જ્યાં ત્યાં

ભક્તોને વચન દીધાં છે તો પ્રથમ તે સ્થળોમાં જઈશ તે
 ભક્તોના સનોરથ સિદ્ધ કરી કોમલોદય કળે વ્રજમાં પધારીશ
 ત્યારે સઘણુ કાર્ય થશે તમે મહારી લીલામાં આવો સુદ્ધ ન
 કરો એમ કહી શ્રીનાથજી આગરે પધાર્યા " પછી શ્રીજીની
 ઇચ્છાથી તે જાનેની દિવ્ય દાસી ચંદ્ર ત્યારે જન્મે જન્મપિય
 સંપુર્ણ શ્રીગિરિરાજ રત્નમય જોયા જન્મે શ્રીગિરિરાજમાં
 અનેક મંદિરો રત્નમય જોયા તેમાં આ મંદિર પણ રત્નમય
 દીધું અને શ્રીગિરિરાજમાં લીન દીધું અને દેખાને જોઈ
 નગારખાનું કહિવાય છે ત્યાં એક મસજિદ દીધી ત્યાં મ-
 અદ દીઠા તે પોતાના ડાહીવની મંદિર ઝાડ્યા કરે જ્યારે તેનો
 જન્મે ભા જોને શ્રીજીની ઇચ્છાનું સંપુર્ણ જ્ઞાન થયું ત્યારે
 શસ્ત્ર અને અસ્ત્ર રેકી દીધાં અને લૌકિક શરીરને છોડીને
 શ્રીજીની લીલામાં પ્રાપ્ત થયા એ જન્મે ભાગ્યવાનનાં નામ
 એકતુ તો સેવા અને બીજાનું સભા એવું હતું.

ત્યાર પછી અઢારમી વાર ચુતાર અને મિસ્તરી પાદ-
 શાહના વજર રોજ સાથે લઈને શ્રીગિરિરાજ આવ્યા અને
 જુવે તો શ્રીજીનું મંદિર તો ક્યહાંય દેખાય નહીં ત્યારે
 ત્યાં મસજિદ બનાવી ચાલ્યા ગયા.

શ્રીનાથજી જ્યારે શ્રીગિરિરાજથી આગરામાં પધાર્યા
 ત્યારે પાછલી છ ઘડી રાત રહી હતી દરવાજા સંધ્યા સુધા
 જોયા ચોકીવાળા સઘળા નિદ્રાવશ હતા કોણે કહી કંઈ કયું
 નહીં શ્રીનાથજી આપની હવેલીમાં પધાર્યા આપ રથ

માંથી ઉતરી હવે સીમાં એક સ્થળ હતું ત્યાંથી ધિરાજ્યા અને
 આજ્ઞા કરી જે અહીં અન્નકુટ ઉત્સવ કરીને આગળ ચાલીશું
 જે સમયે શ્રીજી આગરામાં પધાર્યા તે સમયે બાદશાહ મુદર
 બિછાનાયાં પોતાની મસજદમાં સુતો હતો ત્યાંથી શ્રી
 નાથજીએ જઈને તેની પીઠમાં એક લાત મારી અને સ્વપ્નમાં
 આજ્ઞા કરી જે " આજ હું આગરામાં આવ્યો છું તું
 અમારું શું કરી શકે છે હુંજ મહારી ઇચ્છાથી ઉઠ્યો છું "
 ત્યારે બાદશાહ જાગી ઉઠ્યો પણ શ્રીજીને કંઈ નહીં પીઠમાં
 લાત મારી તેથી ચરણ કમળનું ચિન્હ થઈ આવ્યું તે હું
 જ્યાં સુધી જીવ્યો ત્યાં સુધી ચિન્હ રહ્યું પરંતુ કોઈને
 કંઈ નહીં મનની મનમાંજ રાખતો શ્રીજીનું આરાધન સદા
 કરતો જે રોટી જવની અને ભાજનું શાક ખાતો પગારી
 ઉપર હુતા એવી તપસ્યા શ્રીજીનાં દર્શન માટે કરતો અને
 શ્રીગોવિન્દજી બન્ને ભાઈઓ સહિત શ્રીજીને સંગ પધાર્યા
 ત્યારે શ્રીનવીનીતપ્રિયજી શ્રીગોકુળમાં ધિરાજતા હતા તે
 તેમને પધરાવવા સાર મનુષ્ય મોકલ્યા અને આજ્ઞા કરી જે

બ્રાહ્મઉદ્ધ મહારાજને તથા વહુ બેટીઓને પધરાવીને
 આગરે તેડી આવો અને મુખિયા ભીતરિયા વિઠ્ઠલ દેવજીને
 કહી આવો કે તમે શ્રીનવીનીતપ્રિયજીને પધરાવીને આગરે
 આવો " પછી વિઠ્ઠલ દિવેએ સ્નાન કરિ શાંખનાદ કરિ શ્રીન
 વીનીત પ્રિયજીને જગાવ્યા તે સમયે રાત્રિ પ્રહર ગઈ હતી તે
 શ્રીનવીનીતપ્રિયજી આપ નિંદ્રામાં હતા તે સમયે હવેજીએ
 શ્રીનવીનીત પ્રિયજીની પાસે બહુ મહેનત કરી પરંતુ જાગ્યા

નહીં ત્યારે હાથથી પકડી પધરાવવા લાગ્યા તો પણ શ્રીનવનીત પ્રિયજી ન ઉઠ્યા ત્યારે દવેજીએ જાણ્યું જે આપની ઇચ્છા ઉઠવાની નથી હવે તો સવારે વાત તે એમ કહીને ચોકમાં રાત્રીના સુષ્પ રહ્યા જ્યારે ઘડી ચાર રાત્રિ રહી તે સમયે ફરી શુદ્ધ સ્નાન કરી અપરસમાં કાંઈક સામગ્રી સિદ્ધ કરી ત્યાર પછી શ્રીનવનીતપ્રિયજીને જગાડ્યા ત્યારે જાગ્યા કાંઈ એક મંગળ લોગ ધરીને સુગાર લોગ ધરી મ્યાનામાં પધરાવ્યા ત્યારે એ ચાર લીતરે આ અને જળધરિયા સાથે દત્તા તેવાએ અને દવેજીએ મસાળ ઉઠાવ્યા આગરે પધરાવ્યા પોતામાં પોહાર દિવસ ચડે ગોષાઠ પોહાવ્યા પછી શ્રીગુસાંધજીના તૃતીય પુત્ર શ્રી બાળકૃષ્ણજી તેમના પૈત્ર શ્રીવજરાયજી તેમને શ્રી નવનીતપ્રિયજીનું પ્રથમ વરદાન થયું હતું જે એક દિવસ ગજલોગ તારા હાથમાં આરોગીસ ” એવી આજ્ઞા થઈ હતી તેના પ્રકાર લખીએ છીએ:—

શ્રી ગુસાંધજીને પાસે એવી રીત હતી જ્યારે શ્રીનવનીતપ્રિયજી પોઢે ત્યારે સધળા શ્રીગોસ્વામી તથા લીતરેઆ બાહેર આવે ત્યાર પછી સાતે બાળકોનાં ઘરની વહુ ખેટીઉં ચરણ સ્પર્શ કરે ન શ્રી બાળકૃષ્ણજીના પુત્ર શ્રીપીતાંબરજી તેમનાં વહુજી ને સધળાશ્રી પાછળ ચરણ સ્પર્શ કરવા ત્યારે શ્રીનવનીતપ્રિયજીને પોતાને ઘરે પધરાવી લેઈ ગયાં તે ચાર પોહાર રાત્રિ તેમને ઘરે બિરાજ્યા જ્યારે શેષ રાત્રિ રહી ત્યારે વહુજીને શ્રી નવનીતપ્રિયજીએ આજ્ઞા કરી જે હવે

મુને શ્રીગુસાંધજીનાં ઘરમાં પધરાવી આવો જો શ્રીગિરિધારી
 જી મુને મંદિરમાં નહીં દેખસે તો ખેદ કરશે ! જયહાં શ્રી
 ગીરીધારીજી તથા શ્રીગોકુળનાથજી શ્રીનવનીતપ્રિયજીને જગા
 ડવાને પધાર્યા ત્યારે શય્યા ઉપર શ્રીનવનીતપ્રિયજીને ન
 દીઠા ત્યારે બન્ને લાખડોએ પોતપોતામાં કહ્યું જે આ શું
 ત્યારે શ્રીગિરિધારીજીએ આજ્ઞા કરી કાંઈ એક કારણ છે શ્રી
 ગુસાંધજીએ હમારે ઉપર શ્રીનવનીતપ્રિયને પધરાવ્યા છે તે કોઈ
 પણ ઠકાણેનહીં પધારસે એમ કહિને બન્ને લાખ આપની ડાળ
 તિખારીમાં ખિરબજ્યા અને શ્રીગુસાંધજીનું ધ્યાન પણ હૃદય-
 માં કરે છે હવે શ્રીનવનીતપ્રિયજીએ શ્રી વહુજીને ફરી
 આજ્ઞા કરી હમને બીજા લઈ ચાલો ત્યારે શ્રી વહુજીએ ફરી
 શ્રીનવનીતપ્રિયજીએ ના કરી જે મહારાજ હમારે ઘરે રાજ
 ભોગ આરોગીને પધારો ત્યારે શ્રી નવનીતપ્રિયજીએ ના
 કરી અને શ્રીમુખથી આજ્ઞા કરી “ જે આગળ કોઈ દીવસ
 પછી તારા લાલજી વજરાયજીના હાથનો રાજભોગ એક દિ-
 વસ આરોગીસ હમમાં મુને શય્યા ઉપર પધરાવીને તું પાલી
 આવ તુને કોઈ દેખશે નહીં ત્યારે શ્રીવહુજીએ એમજ કયું
 શ્રીનવનીતપ્રિયજીને મંદિરમાં જઈ શય્યા ઉપર પધરાવીને
 આપ આપને ઘરે ગયાં ત્યાર પછી શ્રીગીરીધરજીએ મંદિરમાં
 જઈને શ્રીનવનીતપ્રિયજીને જગાવ્યા ત્યાર પછી શ્રીનવનીત
 પ્રિયજીને મંગલાભોગ ધરથો.

એ વરદાન શ્રીમજરાયજીને યાદ હતું તે આગરે શ્રીનવ

નીતપ્રિયજીને પધારતા જાણીને મધ્યમાં ગાઘાટના ઉપર રસોઈ
 રાજભોગ સિદ્ધ કરી રાખી અને ખાપ મારગના વિચમાં
 ઉભા રહ્યા તે શ્રીનવનીતપ્રિયજીનું મ્યાનું દેખ્યું ત્યારે
 વિઠ્ઠલ દેવેને કહ્યું દેવેજી શ્રીનવનીતપ્રિયજી જીવ્યા છે તે રાજ-
 ભોગ મેં કરી રાખ્યો છે તે હવે તે શ્રીનવનીતપ્રિયજી
 રાજભોગ આરોગિને પધારસે પછી તે સ્થળ ઉપર શ્રીનવ-
 નીતપ્રિયજીને પધરાવી લાવ્યા અને ત્યાં રાજભોગ
 ધર્યો. શ્રીનવનીતપ્રિયજી ભોગ સારી રીતે આરોગ્ય જ્યારે
 રાજભોગ સ્વસ્થવાનો સમય થયો ત્યારે શ્રીવ્રજરાયજી તે
 શ્રીયમુનાજી ઉપર પોતાનાં મનુષ્યોને લઈને પધાર્યા ત્યારપછી
 દેવેજીએ શ્રીનવનીતપ્રિયજીને બીડાં આરોગાવી અને આ
 ચમન કરાવી શ્રીનવનીતપ્રિયજીને મ્યાનામાં પધરાવ્યા. અને
 જલદી આગરે ચાલ્યા. પહેર રાત્રી ગયે શ્રીનાથજી જે
 દેવેલીમાં ધિરાજતા હતા ત્યાં જઈ પહોંચ્યા. તે શ્રીગોવિન્દજી
 શ્રીબાલકૃષ્ણજી શ્રીવલ્લભજી, શ્રીદાઉજી અને સમસ્ત વહુ
 બેટીઓનાં : બેદ્યુક્ત ચીત હતાં તે શ્રીનવનીતપ્રિયજીનાં
 દર્શન કરીને પ્રસન્ન થયાં અને શ્રીનવનીતપ્રિયજીને ઉત્થા-
 પન ભોગ અને શયનભોગ કરીને શય્યા ઉપર પાઠાવ્યા. ત્યાર
 પછી શ્રીગોવિન્દજીએ દેવેજીને બોલાવી આજ્ઞા કરી કે તમે
 અમારા સર્વસ્વ શ્રીનવનીતપ્રિયજીને પધરાવી લાવ્યા. તેથી
 તમે કાંઈ વરદાન માંગો ત્યારે દેવેજીએ વિનંતી કરી કે-
 “ મહારાજ અમારા વંશમાં શ્રીનાથજી અને શ્રીનવનીત
 પ્રિયજી સેવા ન છુટે ” માટે આજ્ઞા કરીકે એમજ થશે અને

અમારા વશ જે હશે તે તમારા વશને રાખશે. અને શ્રીગો-
 વિન્દજીએ પાદશાહના હલકારાને આજ્ઞા કરી કે “જ્યાં સુધી
 હમે અન્નકુટનો ઉત્સવ આગ્રામાં કરીએ ત્યાં સુધી પાદશાહને
 ખબર કરશો નહીં” એ હલકારા સરવે આપના સેવક હતા
 તેથી અન્નકુટ થયો ત્યાં સુધી ખબર ન કરી. ગુપ્ત અન્ન-
 કુટનો ઉત્સવ થયો, ભાતના ઠેકાણે પૌંવા ધર્યા અને સમયા-
 નુસાર ચઢી ચીત પકવાન સામગ્રી સઘળી થઈ અને ગુપ્ત
 ગોવર્ધન યુજા કરી વિધીપુર્વક અન્નકુટ ઉત્સવ કર્યો, અન્ન-
 કુટ થયા પછી શ્રીજીએ મંગાખાઈને આજ્ઞા કરી કે “હવે
 અમે ઢોલો ધાટ ઉપર ચાલીશું મારે આજેજ તૈયારી કરો”
 ત્યારે જ ગંગાખાઈએ શ્રીગોવિન્દજી મહારાજને કહ્યું શ્રીજીને રથમાં
 પધરાવો. ત્યારે ગોવિન્દજીએ શ્રીનાથજીને રથમાં પધરાવ્યા
 ત્યારે ઢોલો ધાટ ઉપર ચાલ્યા. તે રાજસોગ આરતી કરીને
 વિજય કર્યો ત્યાં દરવાજા આગળ દ્વારપાળ બેઠા હતા
 તેમણે કાંઈ દેખ્યું નહીં અને રથ બહાર નીકળી મજલ દર
 મજલ કરતાં ઢહાડો ચોડાક રહ્યો ત્યાં ઉત્પાદનથી સયન
 સોગ સુધી સેવા કરી શ્રીજી પોઢ્યા. ત્યારે બીજે દીવસે
 હલકારોઓએ પાદશાહને ખબર આપી કે “સાહેબ ગી-
 રીરાંજથી જે દેવ ઉઠ્યા હતા તે રાત્રીના એક હવેલીમાં ડરો
 થયો સવારમાં શી ખબર કે ક્યાં ગયા તે કાંઈ ખબર પડતી
 નથી.” આ સાંભળી પાદશાહે કહ્યું કે હવેલીની તમોને
 ખબર શી રીતે થઈ ત્યારે હલકારોઓએ કહ્યું કે હવેલીની

આસપાસ ઘણાંજ પતરાલાં પડીઆ વિખરાયલા છે. અને પાણી ઘણુંજ નીકળ્યું છે. તેથી જણાય છે કે ગીરીરાજના દેવ વિના આટલું પતરાલાં પડીઆનું ખર્ચ બીજા કરે નહીં. આ સાંભળી બાદશાહ મનમાં હસ્યો અને તેમને કહેવા લાગ્યો કે તેમને આગરામાં આવે ઘણા દીવસ થયા. મેં આજે તેમને ચાલે પણ ત્રણ દીવસ થયાં. જે સમયે આગ્રામાં આવ્યા તેજ વખત મેં જાણ્યું હતું પણ શું હું કંઈ એમનો દુસ્મન છું મને તો હુકમ કર્યો હતો તે મેં કરી આપ્યું હવે એમની ઈચ્છા હોય ત્યાં જાય પણ આ વાત કાંઈને કહેશો નહીં. કારણ મુઘલાં જાણશે તો પાછળ જશે.

જ્યારે પાદશાહ દેવતાઓ પાસે કરામત માગતો તે જ્યારે કરામાત મળતી નહીં ત્યારે તે મુઘલાં પોતે જઈ દેવતાઓને ખંડિત કરતો પાંચસો માણસ તેના સાથે રેહતું અને જ્યારે તેણે આ વાત સાંભળી જે ગિરીરાજના દેવ દંડોત્તીલાટ મુઘી ગયા ત્યારે તે ઘણાં માણસો સાથે લીધને પાછળ ચાલ્યો ત્યારે બાદશાહે નાં કરી જે ફકીર સાહેબ તમે જાઓ નહીં એ દેવ કરામતી છે આપના શોખથી ઉઠ્યા છે મેં ઉઠડ્યા નથી આ સાંભળીને તે મુઘલાંએ પાદશાહ તું કહ્યું ન માન્યું તે ઉપરાંત એ મુઘલાં ગયો તે દિવસ શ્રીજીનો રથ ચંબલ નદીને પાર ઉતર્યો અને એક પોહોર દિવસ રહ્યો ત્યાં રથ અટક્યો ત્યારે શ્રી ગાંધીદેવની પ્રેરણાથી ગંગાબાઈએ શ્રીજીથી પુછ્યું જે બાબા શી ઈચ્છા

છે ત્યારે શ્રીજીએ કહ્યું જે ઉત્થાપન કરે આજ હમે ચંબલ
 ના તીર ઉપર રહેશું એટલામાંજ તે કુદ્યાં ચંબલના પેલા
 તીર ઉપર આવી ઉભો રહ્યો અને શ્રી ગોવીંદજી તો ઉત્થા
 પનની તૈયારી કરાવતા હતા તે બોલાવ્યા રહેઝઝ આવ્યા છેઉત્થા
 પનની શી આજ્ઞા છે ત્યારે મંગાખાઈએ શ્રીનાથજીને એમજ
 પુછ્યું ત્યારે શ્રીનાથજીએ કહ્યું કે ઉત્થાપન જલદી કરે ત-
 મને મુશ્કેલીમાનો થો લય છે જે આવશે તેને હમે સમજી
 લેશું ત્યારે શંખનાદ થયો સઘળાઓ નિઃશંક થઈને સેવા
 કરવા લાગ્યા અને યવન પાર ઉભા હતા તેમણે શ્રીનાથજી-
 નો રથ દેખ્યો તે મ્હોટા પર્વત જેવડો દેખ્યો અને જ
 થજીને સાથે મનુષ્યો હતાં તે મ્હોટા મ્હોટા સિંહ દિઠા મા-
 જુસનું સ્વરૂપ કોઇનું ન દીધું ત્યારે સિંહાદીક સઘળાઓને
 જોઈને તેઓ પોત પોતામાં વાતો કરવા લાગ્યા જે
 આ તો સઘળા શેરજ દેખાય છે આમાં કોઇ માણસ તો
 નજરે દેખાતું નથી અને વ્રજવાસી પોતપોતામાં બોલે તે
 એઓ સિંહની સરખી ગર્જના સમજવામાં આવે
 ત્યારે એક બીજામાં કહેવા લાગ્યા જે આ હામેથી જલદી
 ભાગો નહીં તો આ સિંહ ધુરકે છે તે આપણને ખાવાને
 સાફ આદ્યા આવશે એટલામાં જળધરિયા ચંબળ નદી
 ઉપર જળ ભરવાને આવ્યા તથા વાસજી માંજનારા પાત્ર
 માંજવાને આવ્યા તેમને દેખીને એમ્હોએ કહ્યું
 જે આ સિંહા આપણને ખાવાને આવે છે તેથી હવે અહિ

થી જલદીજ ભાગીને ચાલો નહીં તે સઘળાઓને ખાધ
જાસે એમ કહિને ત્યાંથી સર્વ તે ભાગ્યા તે એના લયથી
ભાગ્યા જે કોઈનાં વસ્ત્ર પડિ ગયાં કોઈનાં ઉપર કોઈ પડતા
પડતા જેમ તેમ કરી એક રાત્રિમાં આગરે આવ્યા ત્યારે
મુદ્ધાંએ પાદશાહને કહું જે તે દેવ મહોદા કરામતી છે હમે
પોતાનું શરીર બચાવી મુશકેલીથી ભાગી આવ્યા છીએ
આજ પછી તે દેવનું નામ નહીં લઉં ત્યારે પાદશાહે કહું
મેં તો તમને પહેલાંજ ના કહી હતી જે આ દેવ મોટા
કરામતી છે તમે તેમનાં ઉપર દેમ ચડી ગયા.
બીજે દીવસે શ્રીનાથજીએ ગંગાબાઈને આજ્ઞા કરી
કે શ્રી ગોવિંદજીને કહી કે મુને ફરી પાછી ચંબલ નદિ ઉત
રાવીને દડોત ઘાટ ઉપર લઇ ચાલો ત્યાં કૃષ્ણપુર ગામ છે
ત્યાં શ્રીજી બીરાજ્યા.

એક સમય શ્રીગુસાંધજીએ પ્રથમ જન્મા
ષ્ટમીને દીવસે શ્રીબાલકૃષ્ણજી(ત્રીજાપુત્ર)ને શ્રીચશોદાજીનો વેશ
ધરાવ્યો હતો તે શ્રીગોકુલમાં શ્રીનવનીતપ્રીયાજીનાં મંદીર-
માં શ્રીનંદ મહોત્સવના દીવસે બહુ ભાવ વૃદ્ધ થઇને બા-
લકૃષ્ણલાલજી નવનીતપ્રીયાજીનું પારણું ઝુલાવ્યું અને
કીર્તનની ટુક ગાઇ, “ બહુર લયેજનની ગોદ અસ્તન ચલે
ચુચાઈ, તુમ વૃજરાનીકે લાલા ” અને તે સમયે શ્રી બાલ
કૃષ્ણજીના સ્તનમાંથી દુધની ધારા ચાલી તે શ્રી નવનીતપ્રી-
યાજીને વારણામાંથી ખોળામાં લઇ લીધા ત્યારે શ્રી ગુસાંધ
જીએ હાથ પકડીને શ્રીનવનીતપ્રીયાજીને પાછા વારણામાં

પધરાવ્યા અને જાણ્યું જે શ્રીજીવકૃષ્ણજીને બહુજ ભાવ
 ઉત્પન્ન થયા છે તે એમનામાં માતૃ ચરણનો આવેશ આવ્યો
 છે તેથી ગુસાંધજીએ બહુજ પ્રસન્ન થઈ કહ્યું જે કાંઈ વર
 દાન માંગો ત્યારે બાલકૃષ્ણજીએ વરદાન માંગ્યું કે “ મને
 દર જન્માવ્યપ્રમીએ આવેજ આવેશ રહે અને કાંઈક થોડા
 દિવસ શ્રીનાથજીની સેવાની પાર્થના છે ત્યારે મીગુસાંધજી
 આજ્ઞા કરી કે દર જન્માવ્યપ્રમીએ આવેજ આવેશ રહેશે અને
 મીનાથજીની સેવા તો શ્રીગીરધરજી કરશે કારણ શ્રીનાથજીએ
 શ્રીગીરધરજીનો હાથ પકડ્યો છે. આગળ કોઈ એક
 કાળ પછી શ્રીનાથજીએ દેશાંતર પધારશે
 ત્યારે તમારા પૌત્ર વૃજરાયજી સતાવીશ દીવસ શ્રીનાથજીની
 સેવા કરશે પછી અઠાવીશમે દીવસે શ્રીગોવિન્દજી પાછી
 લેશે. આ વરદાન શ્રીજીવકૃષ્ણજીને શ્રીગુસાંધજીએ દીધું હતું
 તે બાલકૃષ્ણજીના પુત્ર પીતાંબરજી થયાં. તેમના સ્યામજી
 થયા તેમના શ્રીવૃજરાયજી થયા તે વૃજરાયજી બાદશાહ સાથે
 ઘણું રહેતા. તે એક દીવસ બાદશાહ પ્રસન્ન થયા. ત્યારે કહ્યું
 કે “ શ્રીવૃજરાયજી તું કાંઈ માંગ તમે મારી ચાકરી ઘણી કરી
 છે ” ત્યારે શ્રીવૃજરાયજીએ કહ્યું જે શ્રીગીરીરાજથી દેવ
 ઉઠ્યા છે. તેમની સેવા હું કરું ત્યારે બાદશાહે ના કહી
 અને કીધું જે હમેશાં ચાલ્યા આવે છે તે કરશો ને તમે
 મને રીઝવ્યો મારે વચન ખાલી ન જવું જોઈએ. તેથી
 ચારો બંદાબસ્ત લઈ જાઓ જ્યાં હોય ત્યાં જઇને એક

મહીનો રહેજે. વધારે રહી નહી શકે. પાદશાહનો
 અદેખરત લઇને શ્રી પ્રજરાયજી દરેક ઘાટ આવ્યા ત્યારે
 કૃષ્ણપુરમાં શ્રીનાથજી નિરાજતા હતા ત્યાં આવ્યા તે તેમને
 આવ્યા જાણિ શ્રીનાથજીએ ગંગાખાઈને આજ્ઞા કરી “જે તમે
 શ્રીગોવિન્દજીને કહો જે તમે સર્વ કુટુંબ તથા
 સર્વ મનુષ્ય સવળાઓને લઇને અહીંથી
 દશ ગાઉ ઉપર એક ગામ છે ત્યાં એક મોટો પહાડ છે તમે
 જઇને એક મહીના સુધી નિરાજે સવળાઓ સથે શ્રીપ્રજ-
 રાયજી આવ્યા છે તેમને પાદશાહનો હુકમ થયો છે તેથી
 તે સત્તાવીસ દિવસ સેવા કરશે અને પ્રાચીન શ્રીગુસાંધજી
 પણ વરદાન છે અને અઠાવીસમે દિવસ તમે આવીને શ્રી
 પ્રજરાયજીને શીખ દેજો અને ગહારી સેવા તમે કરજો તે
 આ વાત ગંગાખાઈએ શ્રીગોવિન્દજીને કહી જે શ્રીનાથજી
 સમર્થ છે તેથી એમની ઇચ્છા હોય તે આપણને કરવી પ્ર-
 થમ શ્રીગુસાંધજીએ પણ અપાડ માસના વિયોગનો અનુભવ
 કર્યો છે તે આપણને તો સત્તાવીસજ દિવસનો વિયોગ દી-
 યો છે તેથી જે શ્રીનાથજીની આજ્ઞા છે તેજ આપણને કર્તવ્ય
 છે તેથી હવે શ્રીનાથજીને પ્રાર્થના ન કરવી અને શ્રીપ્રજરાય-
 જી સમર્થ શું છે જે હમારે સામે આવીને શ્રીજીની સે-
 વા કરે પણ શ્રીગુસાંધજી પ્રાચીન વંદાન છે તેથી સત્તા
 વીસ દિવસ સેવા કરશે અને અઠાવીસમે દિવસે હમે આવી-
 ને શ્રીપ્રજરાયજીને કાઢીસું અને અમે સેવા કરસું તે પછી

શ્રીગોવિંદજી કુટુંબ અને સર્વ મનુષ્યોને સાથે લઈ એક
પહાડમાં જઈ ખિરાજયા ત્યારે ગંગાખાઈને શ્રીજી રોજ દર્શ
ન દેતા એ જલધરિઆ તથા પાત્ર માંજવાવાલા તેા શ્રીજીને
પાસ રહ્યા અને બાકી સઘળાઓ શ્રીગોવિંદજીની પાસે
હતા જ્યાં સુધી શ્રીમજરાયજીએ શ્રીનાથજીની સેવા કરી
ત્યાં સુધી શ્રીગોવિંદજીએ ફેલાહાર લીધું અન્ન છોડી દીધું
અને જ્યારે પ્રાતઃકાલ થાય ત્યારે આપ યોગીના વેશ ધારણ
કરે મૃગછાલા વાઘાંખર ઓઢે અને અવધુત વેશ ધરે શરી
રમાં ભરમ લગાવેને એક રોજ દરજી શ્રીનાથજીનો સેવક હતો તે
સારંગી સુંદર વજાડતો તેને થેલો ખનાવ્યો અને અવધુત
નો વેશ કર્યો અને આપ ગુરૂ ખન્યા તેને સાથે લઈને સારં
ગી વજાડાવે અને સર્વ મળીને ગાય.

રાગ આશાવરી

વસે વનમાલી આલી કિસ વિધી પાઈયે

ઐસી જિય આવે જઈસેં જોગી હમકે જાઈયે

આ પદને ખન્ને મળીને સારંગીને સાથે ગાય એ
રીતે જાણી જોઈ અજાણ થઈને ધર ધરમાં પુછતા ફિરતા
સઘળાઓથી એમ કહે અમારો એક છાકરો ખોવાઈ ગયો
છે તેને તમે દેખ્યો હોય તેા ખતાવો એ રીતે વિરહ વિકળ
કશામાં શ્રીગોવિંદજી શ્રીનાથજીને શત્તાવીસ દિવસ પર્થત
ગોતતા કર્યા પરંતુ કોણે આ ભેદ જાણ્યો નહીં.

જ્યેષ્ઠે અઠાવીસમે દિવસ આઘો ત્યારે શ્રીગોવિન્દજી
અને રોડા દરજી બન્ને કૃષ્ણપુરનાં તળાવ ઉપર આવી બેઠા
તે સમય જીને શ્રીરાજભોગ આઘો હતો તેથી જળધરિઆ
બન્ને સખરિના હાંડા માંજવાને તળાવ ઉપર આઘ્યા હતા
તે તેમણે શ્રીગોવિન્દજીને જોયા પણ ચોગીના વેશ હતો તેથી
ઓળખ્યા નહીં ને પાત્ર માંજવા લાગ્યા એટલે બન્નેમાંથી
એક વૃજવાસીએ વજવાસિને કહ્યું સાંભળ લાઇ શ્રી
વિઠ્ઠલરાયજીના વંશમાં કોઇ એવો મદ્દ નથી જે આ શ્રીવજ
રાયને કાઢે અને પોતાનું ઘર સાંભાળે શ્રીવિઠ્ઠલરાયજીના ચાર
પુત્ર થયા તેઓમાં શ્રીગિરિધરજી તો મોટાજ મદ્દ થયા
અને શ્રીગોવિન્દજી પણ મ્હોટા મદ્દ છે પણ આ વખતે શું
જાણે ક્યાં ગયા નહીં તો હુમણાં આ વખતે આવે તો
શ્રીવજરાયજી પાસે ફોજ તો છે નહીં જે લડસે, હાથ પકડી
તરત કાઢિ મુકે આ વાત સાંભળીને શ્રીગોવિન્દજીએ તે
જળધરિઆને પાસે આવીને પુછ્યું કે હુમને તું શ્રીનાથજી
બતાવ ક્યાં બિરાજે છે મ્હોડું નામ શ્રીગોવિન્દજી છે તે એમ
કહીને પોતાનો ચોગીને વેશ તો દુર કર્યો અને ઘોડીના
ઉપરજી પેઢેરી અપરસમાં થઇ એક કઠારી કમરમાં છુપાવી
ઉપરજીમાં ટાંકી લીધી અને સાથે તે જળધરિઆને લીધો
પાછળ પાછળ ચાલ્યા ગયા એટલામાં માળા બોલી તે શ્રી
વૃજરાયજીએ ઝારી ભરી આચમન કરાવ્યું તે પછી સર્વ
સેવા પોહાંચી રાજભોગ આરતી સિદ્ધ કરવાને તત્પર થયા

એટલામાં અકસ્માત શ્રીગોવિન્દજીએ આવીને એક હાથથી
કમરમાંથી કયારી કાઢીને શ્રીપ્રજરાયજીને બતાવી અને આજ્ઞા
કરી કે હમારી અને તમારી બન્ને જણાઓની જાદવાસ્થળી
શ્રીનાથજીની પાસે થસે ત્યારે તોજે કોઈ આરતી કરસે તમે
ઘણા દિવસ સુધી આરતી કરી હવે તમે ચાલી થી પોતાનું
શરીર લઈને નીકળી જાઓ નહીં તરુ આ કયારીથી તમારું
પેટ ચીરીસ પછી પોતાનાં પેટમાં મારીસ તમને સેવા કરવા
નહી આપું સેવા તો શ્રીદાઉજી કરસે તે શ્રીગોવિન્દજી મહોદા
પ્રખળ હતા તે શ્રીપ્રજરાયજીને એવી દક્ષિણા દીધી તે સાં-
લળી શ્રીપ્રજરાયજી તો ઘણું બીના થરથર કાંપવા લાગ્યા
અને હાથ જોડી લીધા આંખમાં આંસુ આવી ગયાં અને
વિનતી કરવા લાગી ગયા જે મને મારો નહી હું આ વખતેજ
નિકળી જઈશ તમે શ્રીનાથજીને સંભારી લ્યો એમ કહિને
શ્રીપ્રજરાયજી ત્યાંથી ચાલ્યા તે આગરે આવ્યા તે પાદશાહને
મહ્યા સઘળી વાત સંભળાવી ત્યારે પાદશાહે કહ્યું જે પાછા
ફરી જશો નહી હવે શ્રીગોવિન્દજીએ પોતાનું કુટુંબ શ્રીદા-
ઉજી તથા વહુ એટી સર્વ પરિવાર બોળાવી લીધો અને
શ્રીનાથજીના ચરણ સ્પર્શ કરીને સર્વનાં ચિત્ત બહુ પ્રસન્ન
થયાં અને શ્રીનાથજી પોતાના સઘળા સમુદાયને દેખીને બહુ
પ્રસન્ન થયા આદલા દિવસ શ્રીપ્રજરાયજી સેવા કરી પણ
શ્રીનાથજીએ સુખ ન માન્યું અને જે દિવસે શ્રીગોવિન્દજી
શ્રીબાળકૃષ્ણજી તથા શ્રીવલ્લભજી તથા શ્રીદાઉજી એ સઘ-
ળાઓએ મળીને સંગાર કર્યો તે દિવસ શ્રીનાથજીએ બહુ

અલૌકિકપણથી દર્શન હીનાં ત્યારે આ
 રીતે શ્રીનાથજીએ પ્રથમ ચાતુર્માસ્ય દંડો-
 તઘાટમાં કર્યું મોટા મોટા પાહાડોને દેખીને શ્રીજી બહુ
 પ્રસન્ન થયા અને કહ્યું કે આ દેશ બહુ મુંઢર છે
 પણ હવે અહીંથી ચાલો ને આ રીતે ગંગાબાધને આજ્ઞા કરી
 ત્યારે રથમાં બિરાજીને ત્યાંથી ચાલ્યા તે શ્રીગો-
 વિન્દજી પણ માર્ગ હતા એક ભાઈતો ડેરા લઇને આગળ
 ચાલે તે ત્યાં જઈને ડેરા ઉભો કરે અને રસોયા બાળભોગીયા
 અને જલધરિઆઓને સાથે લઈ જાય તે ત્યાં આગળ
 જઈને સર્વ ઉત્થાપનની તયારી કરાવી રાજે શ્રીનાથજી
 રાજભોગ આરતી કરીને ચાલે તે જયારે ઘડી છ દિવસ રહે
 ત્યારે ડેરાઓમાં રાખસ થઈ જાય ત્યારે તરત શ્રીજી પોઠે
 અને સવારે પ્રભાતમાંજ મગલા સુંગાર ગ્યાલ અને રાજ
 ભોગ પર્યાંત સેવા કરી સઉ કોઈ મહાપ્રસાદ લઈને બીજે
 દિવસે બીજા ડેરા ઉપર ચાલે અને એક ભાઈ શ્રીવિઠ્ઠલજી
 ડેરાઓને સાથે ચાલતા અને બે ભાઈ શ્રીજીની સાથે ચાલતા
 શ્રીગોવિન્દજી તો શ્રીજીના રથને આગળ ઘોડા ઉપર ચડી
 ચાલતા અને શ્રીબાળકૃષ્ણજી રથને પાછળ ઘોડા ઉપર ચડી
 ને ચાલતા પાંચે હથિયાર બાંધી કવચ પહેરી અલમસ્ત
 રૂપથી ચાલતા પેડામાં કોઈ રાજા પ્રજા શ્રીજીનાં દર્શનની
 વિનતી કરે ને શ્રીગોવિન્દજી આજ્ઞા કરે જે શ્રીનાથજીતો
 શ્રીગીરીરાજની કંદરાઓમાં બિરાજે છે આ રથમાં તો આ

મારો વસ્તુભાવ છે તે એમ કહે પણ દર્શન કોઈ ન કરાવે.
 અને સંવત ૧૭૨૬ આશો સુદી ૧૫ શુક્રવાર અધીની નક્ષ
 ત્રને દિવસ શ્રીનાથજી શ્રીગીરીરાજથી ઉડ્યા તે સંવત
 ૧૭૨૮ ફાગણ વદી ૭ શનિવાર વાર સ્વાતિ નક્ષત્રમાં સિં-
 હાડમાં પોહોડ્યા પાટ બેઠા ત્યાં સુધી રસોઇ કરવાની સેવા
 તથા સામગ્રી અને શાકની સેવા શ્રીવદ્ધભજી મહારાજે પો-
 તાના હાથથી કરી અને મેઢા પિસવાની પણ સેવા શ્રીવ-
 દ્ધભજી મહારાજે કરી અને અનસખરિ બાળભોગની તથા
 દુધધરની સેવા પોતાના હાથથી શ્રીબાળકૃષ્ણ તથા સર્વ
 વહુ બેઠિઓ મળીને કરતાં સો ગાય સાથે રહેતી તે દુધ
 દહી અને માખણ સઘળું સંગજ રહેતું અને દંડાતઘારથી
 શ્રીનાથજી કોરા બુંદી પધાર્યા ત્યાં અનિરૂદ્ધસિંહ હાડા
 બુદીના રાજા હતા તે દર્શન કરવા આવ્યા વૈષ્ણવ જાણિ
 શ્રીગોવિન્દજી મહારાજે તેમને દર્શન કરાવ્યાં ત્યારે તે રાજાએ
 વિનંતી કરી જે શ્રીનાથજીથી વિનતી કરો કે મારા મુલકમાં
 બિરાજે આ કોરા બુંદીનાં મુલકમાં સુંદર જગ્યા છે જે
 શ્રીજીની તરફ પાંચ હજાર તરવાર હાડાઓની છે જે બાહ-
 શાહ આવશે તો હમે લડ્યું ત્યારે શ્રીગોવિન્દજીએ આજ્ઞા
 કરી જે તમારી આવી વૈષ્ણવતા છે તો અહીંજ સારી જગ્યા
 જોઈને બિરાજસે પછી ઇચ્છા થશે ત્યાં પધારસે સદા બિરા-
 જવાનું તો અહીંયાં નહીં કેમ જે તમારી રોજ થોડી છે
 ત્યારે કૃષ્ણવિલાસ નામનું કોરાના મુલકમાં એક સ્થળ હતું

ત્યાં પદ્મસિતા છે ત્યાં શ્રીનાથજી ચાતુર્માસ્ય ખિરાજ્યા અને
 શ્રીજી ચાતુર્માસ્ય વીતાપછી પુષ્કરજી થઇને જોધપુર પધાર્યા
 પેંડામાં જ્યારે પુષ્કરજીની નજીક થઇને રથ નિકળ્યો ત્યારે
 ત્યાં અટક્યો ત્યારે ગોવિન્દજીએ મંગાવ્યાઇને કહ્યું તમે શ્રી
 જીને પુછા રથ કેમ અટક્યો આપની શી ઇચ્છા છે ત્યારે
 મંગાવ્યાઇએ લીતર જઇને શ્રીનાથજીને પુછ્યું, 'મીઠાં લઉં',
 રથ કેમ અટકાવી રાખ્યો છે ત્યારે શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી જે
 અહીં પાસે એક સરોવર છે એમાં કમળ કુડ્યાં છે તે
 ની મને મુગંધી આવે છે તે કમળ ત્યાં જલદી જઇને
 લઇ આવો મારા રથમાં ધરો ત્યારે તે કમળની મુગંધી લઇને હું
 આગળ ચાલીશ જ્યાં મહારી ઇચ્છા હશે ત્યાં પધારિશ
 ત્યારે જે ચાર વ્રજવાસી ત્યાંથી ચાલ્યા તે પુષ્કરજી અચ્ચા
 તે ત્યાં આવીને કમળ ઘણાં કુડ્યાં હતાં તે કુડ્યા કમળોમાં
 થી રાતાં તથા સુદૈદ તથા બીજાં સર્વ પ્રકૃતિત હતાં તે
 સર્વ લઇ અને કમળનાં પાનમાંજ ધરિ વેગથી શ્રીનાથજીના
 રથને પાસે આવી ઉભા રહ્યા ત્યારે તે કમળ લઇ શ્રીગોવિ
 ન્દજી મહારાજે શ્રીનાથજીને અંગીકાર કરાવ્યાં શ્રીજીની આ
 માથી તે કમળ આવ્યાં હતાં તેથી શ્રીજીને તે કમળ બહુ
 પ્રિય હતાં તેથી શ્રીબાલકૃષ્ણજી અને શ્રીવિહલજીએ પણ
 શ્રીનાથજીને કમલ અંગીકાર કરાવ્યાં અને ત્યારે શ્રીદાઉજી
 મહારાજ તે બાળક હતા તે તેમને પણ શ્રીગોવિન્દજી મા-
 હારાજે બોલાવી શ્રીનાથજીને કમળનાં કૃપા અંગીકાર કરાવ્યાં

અને તથા વહુલ બેટીબાદિ સર્વ જે ગારવામી હતા તેમનાં
કમળ પણ શ્રીનાથજીએ અંગીકાર કર્યાં. કૃષ્ણગઢના રાજા રૂપ
સિંહજી ભલા ભગવદ્વીય હતા તે શ્રીદીક્ષિતજી (અર્થાત વિઠ્ઠલ
ચરજી દીક્ષિત) ના સેવક હતા તેમણે તે બાદશાહની લગ્નધર્મ
ચુક્ર કરીને દેહ છોડ્યો તે સમય એક દુગડગી હીરા જડિત
હતી તે એક નાથ ખવાસ પાસે હતો તેને દિધી અને કહ્યું
જે આ દુગડગી તું લઈ જઈને શ્રીગીરીરાજ ઉપર શ્રીનાથ
જી બિરાજે છે તેમને ભેટ કરી આપ ત્યારે તેણે શ્રીનાથજીને
પાસે જઈને તે હીરાની દુગડગી ભેટ કરી અને રાજસોગ
આરતીનાં દર્શન કરીને તે નીચે ઉતર્યો તે દડોતી શિખા
ના ઉપર રાજા રૂપસિંહજીનું સ્વરૂપ દીઠું તેમણે પીતાંબર
પીળું પેહરચુ હતું કેસરિ ઉપરણા આઢ્યો હતો તિલક
મુદ્રા કરી હતી અને ભગવત તેજ સહિત સ્વરૂપ હતું અને
લૌકિક શરીર તો રણમાં છુટ્યું અને અલૌકિક શરીર ધરી
ને શ્રીજીનાં મંદિરમાં પધાર્યા તે જાતાં તો સઘળાઓએ
દીઠા પરંતુ નીકળતાં કોઈએ ન દીઠા ત્યારે સઘળાઓએ
કહ્યું કે રાજા રૂપસિંહજીએ શ્રીજીની લીલામાં પ્રવેશ
કર્યો તે રાજા રૂપસિંહજીના પુત્ર માનસિંહજી કૃષ્ણગઢના
રાજા હતા જે સમય શ્રીજી રથમાં બિરાજીને કૃષ્ણગઢનાં
મુલકમાં પધાર્યા તે તેણે સાંભળ્યું જે વ્રજના શ્રીનાથજી
મારા દેશમાં પધાર્યા છે તે હમારા પરમ ઇષ્ટદેવ છે તેમનાં
દર્શન કીધા વિના મારે જળપાન કરવું પણ ઉચિત નથી
ત્યારે તે શ્રીજીનાં દર્શન કરવાને આવ્યો તે જ્યાં

મોટું ખાખરાનું વન હતું તે ત્યાં એક અજમિતિ નામનું
 ગામ ઉજડ હતું તે ત્યાં તળાવ બહુ સુંદર હતું અને નદી
 તથા ઝરાનાં પાણી પર્વતમાં વેહેતાં હતાં તે ત્યાં શ્રીજીનો સ્થ
 ઉભો રહ્યો હતો તે ત્યાં આવીને રાજા માનસિંહજીએ શ્રીજીનાં
 દર્શન કીધાં તેને વૈષ્ણવ જાણિને શ્રીગોવિન્દજીએ દર્શન
 કરાવ્યાં ત્યારે તેણે વિનંતી કરી જે મહારાજ પ્રગટ તો બાદ
 શાહ જાણસે પણ ગુપ્ત આપ મારાં મુલકમાં બિરાજો તો હું
 સેવામાં તત્પર છું શ્રીગોવિન્દજીએ શ્રીજીને પુછાવ્યું તે
 શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી આ પર્વત બહુ સ્મશાન છે ખાખરાના
 વૃક્ષ ધણાંજ છે અને કેમ કુદ્યાં છે તેથી વસંત ઋતુ અહીં
 ફરીસ તે પછી આગળ ચાલીસ અહીં પણ હમે હમેશા નહી
 રહિયું તે પછી ડાળ ઉત્સવ ત્યાંજ કીધો અને વસંતઋતુ
 તથા શ્રીખઋતુ થોડીક ત્યાં બિરાજ્યા તે પછી
 આગળ મારવાડ પધાર્યા જોધપુરથી આગળ પ્રજના
 મારગમાં વીશળપુર એક ગામ છે ત્યાં એક વેરાળી ગુફ
 અને ચેલો રહેતા તે જ્યારે પેહેલાં શ્રીજી શ્રીગિરિરાજ ઉપર
 બિરાજતા હતા ત્યારે ત્યાંથી ગંગાસ્નાન કરવાને તે બન્ને
 ગુફ ચેલા ગયા હતા તે શ્રીગંગાજી નાહીને જ્યારે શ્રીગિરિ-
 રાજ આવ્યા ત્યારે તેને ગુફએ તો શ્રીગિરિરાજ ઉપર જમ્ને
 શ્રીજીનાં દર્શન કર્યાં અને તે ચેલો શ્રીસાગવત ગ્રંથ
 ભણ્યો હતો તેથી આ શ્લોક ભણીને:-માઁ સ્કં ૧૦

કૃષ્ણ સ્ત્વન્યતમં રૂપં, ગોપવિદ્યુંભણં ગતઃ

સૈલો ડસ્મીતિં મુવન્ ભૂરિ, ચક્ષિ માદ વૃહદ્વપુઃ ॥૧૧॥

એ એવો વિચાર કરવા લાગ્યો જે શ્રીલાગવતમાં
શ્રીગિરિરાજ પણ લાગવતરૂપ વર્ણન કર્યો છે તે એના ઉપર
હું પણ કેમ આપું એટલામાં દર્શન કરીને તેના ગુરૂ આપ્યો
તે તેણે અત્યંત શ્રીજીનાં દર્શનની ખડાઈ કરી અને કહ્યું
જે શ્રીનાથજી અત્યંત સુંદર છે ત્યારે તે એલો આ વાત
સાંભળી દર્શન કરવા ગયો તે શ્રીગિરિરાજ સુધી તો ગયો
પણ ઉપર પણ દેતામાં તેને ઘણો ખેડ આવે અને
શ્રીજીનાં દર્શન પણ મનમાં પરવા કરે અને ઘણીજ
ઉત્કૃષ્ટતા થાય તે એરીતે ત્રણ દિવસ સુધી રાણાં ટાણાં કર
તાંતે બન્ને ગુરૂ એલા શ્રીગિરિરાજમાં રહ્યા અને શ્રીગીરિરા
જની પરિક્રમા કરી તે એલાને શ્રીજીનાં દર્શન ન થયાં તે
થી તેનાં ચિત્તમાં અત્યંત ખેડ રહ્યો તે કોઈ કાળ પછી એ
ગુરૂ તો હરિશરણ થયો અને એ એલો વીસલપુરમાં મહંત
થયો અને ત્યાં વીસલપુરમાં રહ્યો ત્યારે એ વેરાગીને શ્રીજી
એ સ્વપ્નમાં એતાવ્યું જે જેનાં દર્શન માટે તું ખેડ કરે છે
તે શ્રીઠાકુરજી હુંજ છું અને કાલ તારા ગામની પાદરમાંથી
રથ નિકળશે ત્યારે તું રથને આવીને પકડજે અને શ્રીગુસાં
ધજી વિનતી કરજે જે મને દર્શન કરાવે જો તુને શ્રીગુ
સાંધજી દર્શનની ના કરે તો તું મ્હારો સંગાર બતાવી
દેજે કેહેજે એવો પિછારાનો સંગાર છે અને શ્રીજી આ ર-

થમાં નિશ્ચય બિરાજે છે તેથી મને અવશ્ય દર્શન કરાવો
 ત્યારે તુને શ્રીગુસાંઈજી દર્શન કરાવશે અને તું એક પાટિયું
 રાજભોગ સારૂ બનાવરાવી તેને સંગ લઈ મારા રથનાં
 આગળ લાવી ધરજે તે એ પાટિયા ઉપર મહુને નિત્ય રાજ
 ભોગ આવશે આ પ્રકારે સ્વપ્નમાં શ્રીજીએ તે વેરાગીને આ
 જ્ઞા દીધી ત્યારે તે વેરાગી પ્રાતઃકાળમાં ઉઠી એક મિસ્તરીને
 બોલાવી લાવ્યો અને કહ્યું જે મારી પચ્ચીસ ભેંસ છે તે-
 માંથી એક ભેંસ સરસ હોય તે તું લઈ લેજે પણ હુમણાંજ
 એક પાટિયું બનાવી લાવ ત્યારે તે મિસ્તરોએ એક પોદુ-
 રમાં બનાવી તયાર કરી તે વેરાગીને લાવી આપ્યું તે વેરા-
 ગી એ પાટિયું લઈને મારગ ઉપર આવી બેઠો જ્યારે પા-
 છલો પોહોર દિવસ રહ્યો ત્યારે શ્રીનાથજીના રથનાં દર્શન
 થયાં તે રથને આગળ જઈને મારગની વચ્ચે તે વેરાગી પડ-
 ડ્યો અને કહ્યું જે મને શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરાવસો તો હું
 મારગમાંથી ઉઠીશ ત્યારે સઘળાઓએ જાણ્યું જે કોઈ પાદ
 શાહનો હલકારો છે તે કપટ કરીને પૂછે છે ત્યારે શ્રીગિરિરા-
 જની કદરાનાં બિરાજે છે અને આ રથમાં તો હુમારો વસ્તુ
 લાવ છે તેને હમે લઈ જઈએ છીએ ત્યારે તે વેરાગીએ કહ્યું
 જે મને રાત્રિએ શ્રીનાથજીએ સ્વપ્નમાં આજ્ઞા કરીને કહ્યું
 કે જે મને રાજભોગને સારૂ એક પાટિયું બનાવરાવીને તું
 લાવજે તે હું બનાવરાવીને લાવ્યો છું તે લ્યો અને મને
 શ્રીનાથજીનાં દર્શન કરાવો એવો પિછોરાનો સૂંગાર છે આ

વાત વેરાગીની સાંભળી શ્રીગોવિન્દજીએ જાણ્યું જે આ
 કોઈ અનુભવી વૈષ્ણવ છે આને તો દર્શન કરાવો ત્યારે
 સધળાઓએ કહ્યું આજ અહીં ઉત્થાપન થાશે ત્યારે ત્યાં
 ડેરા કરાવ્યા અને ઉત્થાપન થયાં હુવે તે સમયે એ વેરાગીને
 દર્શન થયાં અને બીજે દીવસ રાજભોગ આરતી પર્યંત તે
 ગામમાં બિરાજ્યા હતા ત્યાર પછી ત્યાંથી જોધપુરનો વિજય
 કર્યો તે પાટિઆ ઉપર એક દિવસ તો રાજભોગ આપ્યા
 અને જ્યારે શ્રીજીએ ત્યાંથી વિજય કર્યો ત્યારે તે પાટિયા
 ને સધળાઓએ ત્યાંજ છાડી દિધું અને કહ્યું જે શ્રીજીને પા
 દીયાની શી કમતી છે અને વેરાગીનાં પાટિયાથી શું અટ
 ક્યું છે અને તે મનોરથ કરી બનવાની લાવ્યો તો એકવાર
 તો રાજભોગ આરોગ્યા હુવે આને અહીંજ છાડી ચાલો તે
 પહેલો વેરાગી લઈ જશે એમ કહીને તે પાટિયાને છાડી દી
 ધું અને જલદી ચાલ્યા ફરી તે વેરાગીએ ગામમાંથી આવી
 ને તે સ્થળે જોયું તો શ્રીજી પધારી નીકળ્યા અને તે પા
 ટિયું ત્યાંજ છે ત્યારે તો તે વેરાગીનું ચિત્ત બહુ ઉદાસ
 થયું જે મને શ્રીનાથજીએ સ્વપ્નમાં આજ્ઞા કરી જે તું પા
 ટિયું બનવાની લાવ તો પણ અંગીકાર ન કર્યું તો એનું
 કારણ શું છે તે આ પ્રકારે ચિંતા કરતો તે વેરાગી વૈષ્ણવ
 પાટિયાને ઉઠાવી પોતાને ઘરે લઈ આવ્યો તે લઈને એક
 મુંદર ઉત્તમ સ્થળ હટું ત્યાં ધર્યું અને પોતાનાં મનમાં
 બેઠો બેઠો બેઠ કરવા લાગ્યો હુવે વીસજપુરથી શ્રીનાથજીનો
 રથ ચાલ્યો તે રથ કોશ ત્રણ ઉપર જઈને અટક્યો અને ત્યાં

થી આગળ ચલાવવાના બહુ ઉપાય કર્યા પણ શ્રીજીને
 રથ ચાલે નહીં ત્યારે શ્રીગોવિન્દજીએ ગંગાબાધને આજ્ઞા
 કરી જે તમે શ્રીનાથજીને પુછો આ ઉજડમાં કૌશસુધી કોઇ
 ગામ છે નહીં અને જળ તથા છાયા પણ નથી અને અહીં
 આપે રથ અટકાવ્યો છે તેનું શું કારણ છે ત્યારે ગંગા
 બાધએ શ્રીનાથજીને પુછ્યું “ જે બલીહારી લાલ ! આ
 રથ કેમ અટક્યો ચાલતો નથી ” ત્યારે શ્રીનાથજીએ
 આજ્ઞા કરી જે “ રાજભોગ ધરવામાં નિત્ય પાટિયાનું દુઃખ
 પામે છે તેથી મેં તે વેરાગીને સ્વપ્નમાં આજ્ઞા કરીને જે
 પાટિયું બનવરાવ્યું હતું તો તેને આ લોકો ત્યાંજ છોડી
 આવ્યા હવે રાજભોગ શેના ઉપર ધરશે તે જ્યારે પાટિયું
 આવશે ત્યારે ચાલીશ અને જ્યાં સુધી હું એક સ્થળ ઉપર
 જઈ સ્થિર થઈ નહીં બેસીશ ત્યાં સુધી એજ પાટિયા ઉપર
 નિત્ય રાજભોગ આવશે ” ત્યારે આ વાત ગંગાબાધએ અને શ્રી
 ગોવિન્દજીએ પોતાનાં મનમાં ધણેજ પડ્યતાપે કરેલા અને
 તત્કાળ બે વ્રજવાસી ઘોડા ઉપર ચઢાવી બાકડ્યા અને કહ્યું
 જે તે પાટિયું ત્યાં પડ્યું હોય તો જલદી લઇને આવો અને
 કોઇ ઉઠાવી લઇ ગયો હોય તો જઇને તે વેરાગીથી કે જે
 જે તારાં મ્હોટાં ભાગ્ય છે જે તારાં પાટિયાને સાક્ષાત્ શ્રી
 નાથજીએ આંગીકાર કર્યું હવે તું એક બીજું પાટિયું બન
 વાવીને હમને આપ અને જે તે પેલું પાટિયું તેજ ઉઠાવી
 ધર્યું હોય તો તેજ દે આ આજ્ઞા લઇને બંને વ્રજવાસી
 ત્યાંથી ચાલ્યા તે ઘોડા દોડાવતા ચાલ્યા તે ઘડી દાઢમાં તે

રથજી ઉપર આવી પોહોવ્યા ત્યાં પાટિયું દીકું નહીં ત્યારે
 તે વેરાગીને જઇને સર્વ વૃત્તાંત કહ્યું ત્યારે તે વેરાગિએ તે
 પાટિયું લઇ તે વ્રજવાસિએને દીકું તેઓ તે લઇ ત્યાંથી
 તરત તેડસાજ વખતમાં પાછા ત્યાંજ આવ્યા અને તે પા-
 ટિયું શ્રીગોવિન્દજીને દીકું તે એ પાટિયું શ્રીનાથજીની આ-
 સાથી બન્યું હતું તેથી શ્રીગુસાંઈજીના સઘળા બાળકોએ તે
 પાટિયાનાં દર્શન કર્યા અને તે પાટિયાનાં દર્શન કરી અને
 હાથ લગાડી સઘળાએએ આંખોથી હાથ લગાડ્યા અને
 બહુ સારી રીતથી તેનું રાખવા લગ્યા અને જ્યાં સુધી
 મેવાડનાં મંદિરમાં સ્થિર થઇને બિરાજ્યા ત્યાં સુધી તેજ
 પાટિયું રાખ્યું અને શ્રીનાથજીનો નિત્ય રાજલોગ તેનીજ
 ઉપર આવતો જ્યારે તે પાટિયું આવ્યું ત્યારે શ્રીજીનો રથ
 ત્યાંથી તરતજ ચાલ્યો. ત્યાંથી ચાલ્યા તે જોધપુર પધાર્યા
 તે જોધપુરના રાજા જસવંતસિંહજી તે કમાઉના પહાડમાં
 પોતાનું મોક્ષાળ હતું તે ત્યાં ગયા હતા તે અનેએમના પ્રધાના-
 દિક સઘળા હતા તેઓ સઘળા શ્રીનાથજીનાં દર્શનસાડું
 આવ્યા અને વિનતી કરી જે મહારાજ આઠ દિવસ અહીં
 બિરાજો તો હમે રાજાજીને વધામણી લખાવિએ ત્યારે જોધ-
 પુરથી ત્રણ ગાઉ ઉપર ચાપાસેની ગામ છે ત્યાં એક કંઠ-
 ખડી હતી અને ચારેખા નામનું ગામ હતું તે ત્યાં શ્રીજી
 ચોતુર્માસ્ય બિરાજ્યા શ્રીજીએ શ્રીગિરિરાજથી ક્રિયાપછી
 ત્રણ ચાતુર્માસ્ય મારગમાં કર્યા તેમાં એક ચાતુર્માસ્યતો

દંડાતીઘાટના કૃષ્ણપુરમાં કરયું બીજું ચાતુર્માસ્ય કોટાના
 કૃષ્ણવિલાસમાં કરયું ત્રીજું ચાતુર્માસ્ય ભેંઠપુરને પાસે ચાં-
 પાસેનીમાં કીધું અને ચોથું ચાતુર્માસ્યતો મેવાડમાં આપનાં
 મંદિરમાં કીધું અને સંવત ૧૭૨૬ આશો સુધી ૧૫ થી
 સંવત ૧૭૨૮ ના ફાગણ વદી ૭ સુધી શ્રીજીએ વ્રજ અને
 મેવાડની વચમાં ભ્રમણ કરયું તેમાં હિંદ, મુસલમાન, દંડો-
 તીઘાટ, બુંદી કોટાનો દેશ, ઢુંઢાર મારવાડ, વાંસવાડો, હંમ-
 રપુર તથા શહાપુરા એટલાની વચે ૨ વર્ષ ૪ મહિના ૭ દિન
 સુધી શ્રીજી અપરધમાંજ બિરાજી ક્યાં અને દેશને કૃતાર્થ કર્યો
 અને જ્યાં સુધી આપ શ્રીનાથજી ચાતુર્માસ્ય ચાંપાસેનીમાં
 બિરાજ્યા ત્યાં સુધી શ્રીગોવિન્દજી ઉદયપુર પંચારી રાણા શ્રી
 રાજસિંહજીને મળ્યા અને શ્રીજીનું મેવાડમાં બિરાજવાનું
 સંઘળું વૃત્તાંત કહ્યું ત્યારે રાણા શ્રીરાજસિંહજીએ પોતાની
 માતા વૃદ્ધ હતાં તેને પુછ્યું જે વ્રજના ઠાકુર શ્રીનાથજી
 મુસલમાનના ઉપદ્રવથી ઉઠ્યા છે તેમની આદી આપનાં
 દેશમાં બિરાજવાની ઇચ્છા છે તે તને કહો તો પંચરાવીએ
 અને આ વાત સાંભળીને જો હુમારી ઉપર મુસલમાન ચડી
 આવશે ત્યારે હુમારેડરવાનું છે તેની ફીકર નહી ત્યારે રાણીજીએ
 સાંભળ કહ્યું પુત્ર ! પ્રથમ મીરાંબાઈ અને અજબ કુંવરીબાઈનાં
 ભાગ્યથી શ્રીજી આપણા દેશમાં પધાર્યા છે આપણાં એવાં
 ભાગ્ય ક્યાં છે તેથી તમે જલદી શ્રીનાથજીને પંચરાવો હવે
 વિલંબ ન કરો અને જો પાદશાહ ચડી આવશે તો તમે રજ-
 પુત છો જમીન સારૂ જીવ દો છો તો શ્રીઠાકુરજીને અર્થ જીવ

આપતાં શું વિશેષ છે શ્રીઠાકુરુજીને તરત પધરાવો આ વાત
 સાંભળી તે રાણી શ્રીરાજસિંહજી પ્રસન્ન થયા અને શ્રીગો-
 વિંદજીને વીનતી કરી જે મહારાજ શ્રીનાથજીને તાકીદે પધ-
 રાવો ત્યારે શ્રીગોવિંદજી પાછા ચાંપાસેની ગયા ત્યાં જઇને
 શ્રીનાથજીને વિનતી કરાવી ત્યારે શ્રીનાથજીની આજ્ઞા થઈ
 જે મેવાડ દેશ ચાલીશું ચાતુર્માસ્ય તે અહીં વ્યતીત થયું
 છે હવે અન્નકુટ કરીને હું મેવાડ ચાલીસ ત્યારપછી કાર્તિક
 સુદિ ૧૫ પુર્ણિમા સંવત ૧૭૬૮ ના શ્રીજીએ મેવાડનો
 વિજય કર્યો મારગમાં એક ગામ આવ્યું ત્યાં ઉત્થાપન
 તથા શયન સુધી સઘળી સેવા થઈ અને એક તળાવ હતું
 તેમાં જળ બહુ પુષ્કળ હતું તે શ્રીજી તે દિવસ એ તળાવ-
 નું જ જળ આરોગ્યા ત્યારપછી રાત્રીનો સમય થયો ત્યારે તે
 તળાવની આસપાસ જય જયકાર થવા લાગ્યો તે જય જય-
 કારનો શબ્દ શ્રીજીની સંજના સવળા માણસોએ સાંભળ્યો
 પરંતુ જય જયકાર કરવાવાળા દેખાય નહીં ત્યારે સઘળાએ
 મળી તે તળાવની પાસે જઈ જ્યાં જય જયકારનો ધ્વની
 થઈ રહ્યો હતો ત્યાં અટકળથી પુછ્યું જે તમે કોણ છો જે
 જયજયકાર કરો છો ત્યારે કોઈએ આકાશ મારગથી જાણ
 આપ્યો જે હમે આ તળાવમાં એક લાખ ભૂત રહિયે છીએ
 તે હજાર વર્ષથી હમારી ગતિ કે મુક્તિથતી નહોતી તે આજ
 શ્રીનાથજી આ તળાવનું જળ આરોગ્યા તેના પ્રભાવથી વૈ-
 કુંઠથી વિમાન આવ્યાં છે તે એમ કહે છે જે તમે આ તળા-
 વમાં જેટલા પિશાચ છે તે સઘળા દિવ્ય દેહ ધરિને અને

વિમાનમાં બેસીને વૈકુંઠ લોકમાં ચાલો એ રીતે શ્રીવૈકુંઠના-
 થણએ કહ્યું છે. અને હુમોને વિમાન લઈને મોકલ્યા છે તે
 આ તળાવનું જળ શ્રીનાથજી આરોગ્યા છે. તેથી હુમો સઘળા
 એક લાખ પિશાચની વર્ષે આજ હુમારી
 સુકિત થઈ ગઈ તે હુમો સઘળા શ્રીનાથજીની
 જયજય બોલતા જઈએ છીએ તેનો આ જયજય શબ્દ છે
 તે આ વાત સાંભળી શ્રીગોવિન્દજીએ અને એમના સવ
 સંગવાસાઓએ આશ્ચર્ય મન્યું તે એ રીતે અર્ધ રાત્રીથી
 પ્રાતઃકાળ સુધી જયજયકાર થયો ત્યારપછી શ્રીનાથજીએ
 ત્યાં રાજસોગ આરોગીને વિજય કર્યો તે એ રીતેજ દર-
 એક મામમાં મળલ કરી ૨૩ દિનમાં શિંહડામાં ચરણુ ધર્યા
 તે માગમાં જ્યાં જ્યાં બેટલા દેશમાં ફર્યા ત્યાં ચરિત્ર
 તો આપે બહુ કર્યાં ત્યારપછી હવે શિંહડામાં એક પિપળાનાં
 ઝાડની નીચે રથ અટક્યો જ્યારે શ્રીજીને પુછ્યું ત્યારે શ્રી-
 જીએ આજ્ઞા કરી જે અજબકુંવરીબાઈને રેહેવાનું સ્થળ આ
 હતું તેથી અહીં મારું મંદિર બનાવશે અને હું અહીંજ રહીશ
 અને રાજાજીનો મનોરથ તો ઉદ્ધવપુરમાં પથરાવવાનો છે પણ
 કોઈ કાળ પછી સિદ્ધ કરીશ અને હુમણાં તો અહીં અજ-
 બકુંવરીબાઈનાં સ્થળમાં મંદિર બનાવવો હું અહીં કેટલા-
 એક કાળસુધી બિરાજીશ આ દેશ મને વ્રજતા જેવું જણાય
 છે આ પર્વતો મને બહુ સુહામણા લાગે છે અને સઘળા
 શ્રીગુસાંઈજીના બાળકો આપની બેઠક બનવાની હયો ત્યારે
 શ્રીગોવિન્દજીએ તત્કાળ મંદિરની તયારી કરાવી અને ગોપા-

બદાસ મિસ્તરીને આજ્ઞા હીવી “ જે જલદી શ્રીજીનું મંદિર
 સિદ્ધ કરો. ઝાઝાં મનુષ્યો લગાડી શીઘ્ર તૈયાર કરો ”
 પથરા તો આસપાસના પર્વતોના બહુ હતા અને ચુનો નવો
 બનાવ્યો. ચિંદરનો પાથો કરીને મંદિર બનવા લાગ્યું
 કારખાનાં રાત્રિ દિવસ ચાલવા લાગ્યાં કાશીગરો હજારો લ-
 ગાડી મંદિર થોડાજ મહીનામાં સિદ્ધ કર્યું ત્યારે સંવત ૧૭૨૮
 ફાલ્ગુ વદી ૭ રાત્રિવારને દિન શ્રીદામોદરજી મહારાજ (શ્રી-
 દાઉજીએ) વેદાંત રીતથી વાસ્તુપ્રતિષ્ઠા
 કરાવી શ્રીનાથજીને પાટ બેસાડ્યા તે દિવસથી શ્રીજી આપ
 મેવાડમાં સુખથી બિરાજ્યા અને રાજ શ્રીદામોદરજી મહારા-
 જનું થયું અને નેગ રીત સઘળી પરનાજિકા પ્રથમની હતી
 તે બંધાઈ ગઈ અને ગાયોના વાડા સિદ્ધ થયા તેમાં સઘળી
 ગાયો અને શ્રીદાઉજી મહારાજ શ્રીજીને સારી લાડ લડાવે
 ઉત્સવ મહોત્સવના સુખાર સઘળા આપજ કરે
 આ રીતે વર્ષ ચાર જ્યારે વ્યતીત થયાં ત્યારે બાદશાહે
 હુલકારાઓને પુછ્યું “ એ દેવ જે ગીરિરાજથી ઉઠ્યા હતા
 તે કેના મુલકમાં જઈને વસ્યા મારા અમલમાં છે કે કોઈ
 રાજાનાં અમલમાં છે ” ત્યારે હુલકારાઓ મારવાડ તથા ડું-
 ઢાર તથા મેવાડમાં જ્યાં શ્રીજી બિરાજ્યા તે તે મુલકમાં ફ-
 ર્યા અને નિશ્ચય કરીને આવ્યા તે આવી બાદશાહને કહ્યું
 જે રાણાજીનાં દેશમાં બિદાજે છે અને રાણાજી હાથ બેઠી
 રહે છે અને બહુ બંદગીમાં રહે છે આ માંભળી બાદશાહે
 કહ્યું જે મેં તો જાણ્યું હતું જે મારા મુલકમાં રહેશે

જ્યાં જશે ત્યાં સુલક તો મારેજ છે દરિયાના તીરસુધી મારે
 સુલક છે અને એ તો મારો સુલક છોડી રાણાજીનાં સુલકમાં
 જઈનેવસ્યા છે તેથી હું રાણાજીને જઈને જોઈત આ રિતે કહી
 પાદશાહે તયારી કરી તે કેરલાએક દિવસમાં મેવાડમાં આવી
 પોહ્યાંવ્યા ત્યારે રાણા શ્રીરાજસિંહજીએ પોતાનું સમગ્ર કુટુંબ
 તે મેવાડમાં મોકલી આપ્યું અને પોતે આળીસા હજાર
 રોજથી નાહર મગરે આવી ઉરા કરયા અને તેજ દિવસે
 પાદશાહે આવી રાજ સાગર ઉપર ઉરા કરયા.

તે દીવસ શ્રીજીએ ગંગાખાઈને આજ્ઞા કરી જે શ્રી
 કાઉજીને કહો એક વાટરા ગામ છે ત્યાં વાટરાની નાળમાં
 એક બહુ રમણિક સ્થળ છે ત્યાં અનેક જાતની વૃક્ષાવળી
 થાય છે કેવડા કેતકી ચમેલી પણ સર્વ
 થાય છે તે મગરો મને અવશ્ય જોવો છે અને તે
 પર્વતમાં એક ગુફા છે તે એક ઋષીશ્વર હજારો
 વર્ષથી તપસ્યા કરે છે તેના ચિત્તમાં આકાંક્ષા છે જે
 શ્રીકૃષ્ણ મને આજ પર્વતમાં પધારી દર્શન દેશે ત્યારે હું
 આ દેહનો ત્યાગ કરિશ તે ત્યાં સુધી પ્રાણ કપાળમાં ચલાવી
 જ્યાં કાળતી ગમ્ય નથી એ રીતે હજારો વર્ષથી તે ઋષીશ્વર
 બેઠો છે તે તેને દર્શન દેવાસારૂ તે મગરામાં મને લઈ ચાલો
 તે ત્રણ દિન રહીસ તે પછી ફરી આ મંદિરમાં આવી
 રહીસ ત્યાં સુધી પાદશાહ રાજસાગર ઉપર રેહશે ત્યાર પછી

એ પાદશાહને ઉઠાડી દર્ધસ આ વાત મંગાળ્યાપ્રયે શ્રીદાઉજી
 મહારાજને સઘળી કહી તે શ્રીદાઉજી મહારાજ મોટા પ્ર-
 તાપી હતા તે રથ તરત સિદ્ધ કરાવ્યો તેમાં શ્રીજી બિરાજ્યા
 તે વાટરા પધારયા અને મગરાઓમાં જ્યહાં કંઠણ મારગ
 હતો ત્યાં ત્યાં શ્રીજીની ઈચ્છાથી મારગ મુઘો થઈ ગયો અને
 જ્યાં વધારે કંઠણ આવે ત્યાં રૂતાં ગાદળાં શ્રીદાઉજી મહારાજ
 બીછાવી દે જે શ્રીજીના રથને ઈજા ન આવે તે
 એ રીતે એ પર્વત ઉપર શ્રીજી આપ બિરાજ્યા ભોગ શયન
 ભોગ સઘળા ત્યાંથયા અને એક દિવસ ભોગનાં કમાડ ખુલ્યાં
 તે સમય તે ગુફામાંથી વેરાગી નિસરી દર્શન કરવા આવ-
 વ્યો ગાંધીને તેણે શ્રીજીનાં દર્શન કર્યાં અને હંડવત કર્યા
 અને એક નીળકમળની માળા ગુંથીને લઈ આવ્યો હતો જે
 પૃથ્વી મંડળમાં નીરકમળ ક્યાંય થતાંજ નથી પરંતુ દેવ-
 લોકમાં થાય છે તે યોગેશ્વરની દેવલોકપર્યંત ગતિ હતી ત્યાંથી
 નીળકમળ લઈ આવીને તેની માળા ગુંથીને સિદ્ધ કરી રાખી
 હતી જે શ્રીજી પધારશે તે દિવસ પેહેરાવીસ એવી ઈચ્છા હતી
 તે વેરાગીને જોઈને શ્રીનાથજીએ પોતાની પાસે બોલાવીને કહ્યું
 જે તમે માળા પેહેરાવી દો ત્યારે તેણે માળા પેહેરાવી અને
 એક ચંદનનો મુઠો સવાસેરનો હતો તે ભેટ કર્યો અને તે
 ચંદન અસંગ મદયાગર હતું એક રતીમાર તોળીને સવામણ
 તેણે ઉઠાળી તેમાં નાંખો તો તેલ શીતળ થઈ જાય એવું તે
 ચંદન હતું તે મુઠો ભેટ કર્યો અને હંડવત કરીને તેજ પર્વત
 ઉપર ચાલ્યો ગયો ભગવત કૃપા થઈ હતી તેથી શ્રીવિષ્ણુના

હુત આબ્યા તે વિમાનમાં બેસાડી એમને વૈકુંઠમાં લઇ ગયા
 ત્યારે શ્રીજીએ શ્રીદાઉદ્ધને આજ્ઞા કરી જે શ્રીખ ઋ
 ચંદનની કટારી થાય છે તેમાં થોડું થોડું આ મુઠામાંથી
 નિત્ય ધસવું જ્યાં મુધી આ મુઠા પોહાએ ત્યાં મુધી તેમજ
 કરો ત્યાર પછી એક રાત્રી તે પાદશાહના ઉરા રાજસાગર
 ઉપર રહ્યા અને બીજે દિન બનાસ નદી ઉપર ખમનોરમાં
 ઉરા કર્યા અને ત્યાં હુકમ દીધો જે એક મહિનો અહીં
 રહિશું માટે એક બાગ તૈયાર કરાવો તે બાગને તૈયાર જોઈ
 હમે ચાલીશું તે આ વાત રાણાજીએ સાંભળી તે રાણાજી
 મનમાં બહુ બીના અને શ્રીજીની માનતા કરી જે મહારાજ
 આ બાદશાહ હમારા દેશમાંથી જશે તે ગામની ભેટ કરીશ
 તે રાત્રિને સમય વાટરામાં શ્રીજીએ ગંગાબાઈને આજ્ઞા કરી
 જે શ્રીદાઉદ્ધ મહારાજને કહો જે કાલ સિંહાડનાં મંદિરમાં
 જઈને ઉત્થાપન થશે અને તે પાદશાહ આજ ખમનોરથી
 ભાગશે તે રાતોરાત ઉદયપુર જશે તે દિવસ રાત્રિને સમયે
 એક પોહોર રાત્રિ ગઈ તે સમય સિંહાડમાંથી શ્રીજીનાં
 મંદિરમાંના જગમોહનમાંથી ભગરાઓ મોટા મોટા નીકળ્યા
 તે કોટયાવધિ નિકળ્યા તેઓ મુઠા ખમનોરની તરફ આદ્યા
 અને પાદશાહની ફ્રાજમાં ગયા તે એક એક માણસ તથા ઘોડા
 હાથિઓને લક્ષાવધી જઈ લાગા તે એરીતે અકસ્માત થવાથી
 સઘળાઓ ત્યાંથી નાઠા અને તેની સાથે બાર લાખ શેજ
 હતી તે ભમરાઓના દાટવાના ડરને મારે વિખરી ગઈ અને
 પાદશાહની બે બેગમ હતી તેમાંથી એકનું નામ રંગીચંગી

હતું તેની સાથે દશ હજાર અસવાર બુદ્ધ ચાલતા તે
 મગરાઓમાં ભુલી પડી તે રાણાજીની રોજ નાહર મગરે
 પડી હતી તેમાં જઈ પડી ત્યારે રાણાજી શ્રીરાજસિંહજીએ
 આ વાત જાણી જે પાદશાહની યેગમ ભુલી પડી છે તે
 મારી ફોજમાં આવી છે તે રાણાજી આપ ચાલીને યેગમ પાસે
 આવ્યા ત્યાં આવીને યેગમને સુજનો કર્યો અને કહ્યું જે
 તમે મારી યેન છો તમે જ્યાં કહો ત્યાં પાદશાહની પાસે
 પોહોંચાડી આવીએ ત્યારે તે યેગમે કહ્યું જે તમે હમારા
 ધર્મના ભાઈ છો મારે તમે મને પાદશાહની રૂબરૂ પોહોંચ-
 ડાવી દો તો તમારા મુલકમાંથી પાદશાહને જલદી લઈ
 જઈશ ત્યારે રાણાજીએ દશ હજાર અસવાર સંગ કરી દીધા
 અને કહ્યું જે પાદશાહના ડેરામાં પોહોંચાડી આવો
 અને રાણાજીએ યેગમ સાહેબને દશ ગામ કાપડામાં દીધાં
 અને પાદશાહે રાતોરાત ઉદયપુર પાછળ તે તળાવ ઉપર જ-
 ધુને ડેરા કર્યા ત્યારે ગામ સઘળું ઉજ્જડ દીધું અને વસ્તી
 તો ભાગીને મગરાઓ ઉપર ચડી હતી તે બપોર થઈ ગયા
 અને પાદશાહ અન્ન ન ખાય કહે જે રંગીચંગી યેગમ આવે
 તો અન્ન ખાઉ એટલામાં તો રંગીચંગી આવી ઉભી
 રહી ત્યારે તેણે સઘળા સમાચાર રાણાજીના કહ્યાં જે મને
 સારી રીતે પોહોંચાડી ગયા અને મેં પણ એમને
 ધર્મના ભાઈ કહ્યા છે તેથી એના મુલકમાં હજરતને
 રહેવું નિશ્ચય છે ત્યારે પાદશાહે કહ્યું એક મસજદ ઉદય

પુરમાં બનાવસું તે પછી ચાલીસું ત્યારે બેગમે ના કહી કે
 કાલ આપને કુચ કરવો જોશે અને મારા ભાઈ રાજાજીને
 ફેલેવરાવી દધસ તે તમારા નામથી એક મસજીદ બનાવરાવી
 રાખશે ત્યારે તે બેગમે રાજાજીને તેડાવીને પાદશાહથી મળા
 વ્યા ત્યારે રાજાજીને પાદશાહે કહ્યું જે તમે હુમારી બેગમની
 બહુ બંદગી કરી છે તમે એના ધર્મના ભાઈ છો તે તમે
 કાંઈ માગો હું તમારે ઉપર ખુબ ખુશી થયો છું ત્યારે
 રાજા શ્રીરામસિંહજીએ કહ્યું જે આપ ખુશ થયા હોતો
 જલદી ફેરજને કુચ કરાવો મારા મુલક ખિગડે છે ત્યા
 રે પાદશાહે રાજાજીને કહ્યું જે એક તમે હુમારા નામની મ-
 સજીદ બનાવરાવી રખાવજો અને શ્રીનાથજી શ્રીગિરનાથથી
 ઉઠ્યા છે તે તમારા મુલકમાં આવ્યા છે જે મેં પોતાનાં મારા
 મુલકમાં ખિરાજવા માટે ધણું કર્યું પણ એમની મરજી
 તમારા મુલકમાં ખિરાજવાની છે તેથી તમે એમના હુકમમાં
 રહેજો જ્યાં સુધી એ દેવતા તમારા મુલકમાં રહેશે ત્યાં સુધી હું
 મેવાડમાં નહીં આવું તેમણે આવી રીતે કહી બીજે દિવસ
 ફેરજનો કુચ થયો તે દ્વારિકા તરફ ગયો અને મેવાડમાં એન
 થયું ત્યારે રાજાજી સર્વ કુટુંબ સહિત ઉદયપુર આવ્યા અને
 અને ગામ તથા મુલકમાંથી લોક મગરાઓ ઉપર ભાગીને
 ચડ્યા હતા તે સઘળાઓ પોતપોતાને ઠકાણે આવીને વસ્યા
 ત્યાર પછી વાટરાથી રાજભોગ આરતી કરી શ્રીનાથજી પ-
 ધાર્યા તે સિંહાડમાં ખિરાજ્યા એક સમય સુસ્તવાલા શ્રી
 પુરષોત્તમજી મહારાજ તે દક્ષિણ દેશ પધાર્યા ત્યાં રત્નોની

અધિકાંશ જોઈ આપે શ્રીનાથજી સાફ જડાઈ મોજાં બનવ-
 રાવ્યાં અને તે મોજાં બનાવરાવીને શ્રીજીદ્વાર તરત પધારયા
 પરંતુ દિન વિશેષ લાગા તેથી મોજા મોટા થઈ ચુક્યા તે
 પછી પધારયા અને વર્ષ દિવસ રહેવા જેવું કાર્ય ન હતું
 કાશી દિગ્વિજય કરવા પધારવું હતું તેથી શ્રીદાઉજી મહારાજ
 પાસે વિનતી કરી જે “ આ મોજા બનાવરાવી લાવ્યા
 છું અને શ્રીજીતો મોજા મોટા કરી ચુકા આગળ રહેવાનું
 થાય તેમ છે નહીં મોટે જો આપની આજ્ઞા હોય તો શ્રીજી
 અંગીકાર કરે ” ત્યારે શ્રીદાઉજી મહારાજે આજ્ઞા કરી જે
 તમે તો શ્રીગુણાંધજીના બાળક છો તે તમારું કરવું શ્રીજી
 અંગીકાર કરે છે તથાપિ ઋતુનો મહિમા છે તેથી સૃંગારના
 સમયમાં ધરાવી ફરિ જે ચાર ઘડી પછી મોટા કરી લેજો
 લઈ આ આજ્ઞા શ્રીદાઉજી મહારાજથી શ્રીપુરૂષોત્તમજી
 મહારાજે બીજે દિવસ શ્રીજીનો સૃંગાર કર્યો તે દિવસે
 જડાઈ મોજા શ્રીજીને ધરાવ્યા અને શ્રીદાઉજી મહારાજ ભો-
 ગ આવવાના સમયમાં નિત્ય શ્રીજીને દર્શન પધારતા તે
 શ્રીજીનાં દર્શન કરી શ્રીપુરૂષોત્તમજી મહારાજથી આવી
 આજ્ઞા કરી જે મોજા માળા પછી મોટા કરી લેજો એટલી
 આજ્ઞા કરી શ્રીદાઉજી મહારાજ આપની બેઠકમાં પધાર્યાના
 પછી માળા બોલી પછી રાજભોગ આરતી થઈ ત્યારે શ્રી
 પુરૂષોત્તમજીએ ટાઢા વ્યાસ મુખિયા હતા તે તેમને કહ્યું જે
 એક હજાર મુદ્રા તમે ગુપ્ત રહ્યો અને શ્રીજી સંધ્યા આરતી
 સુધી મોજા ધારણ કરી લે ત્યારે મુખિયાજીએ કહ્યું જે મહા

રાજ શ્રીદાઉલ મહારાજનો નિયમ છે જે ભોગનાં દર્શન નિત્ય કરે છે તેથી આપ શંખનાદ થયા પછી ઉત્થાપનનાં દર્શન સમયે મોટા કરી લેસો તે પછી કમાડ ખોલીશું તે પછી શ્રીજીને અનોસર કરી શ્રીપુરષો તમજી તો આપની બેઠકમાં પધારયા અને સઘળા સેવકો પણ પાત પોતાને ધરે ગયા તે પછી એક મુહુર્ત ધ્રુવી શ્રીજીએ વાટ જોઈ કે હુમણાં આ મોજા મોટા કરી લેસે પરંતુ કેણે કરયા નહીં ત્યારે શ્રીનાથજી કંટાળ્યા તે અમનોરમાં શ્રીહરિરાયજી ભોજન કરીને આપની બેઠકમાં પોઢ્યા હતા ત્યાં જ્યારે નિદ્રા આવી ત્યારે શ્રીજીએ સ્વપ્નમાં આજ્ઞા કરી જે તમે શીઘ્ર આવીને મોજા મોટા કરી દ્યો તો હું વજમાં જાઉં ત્યારે તેજ વખતે શ્રીહરિરાયજી ચમકી ઉઠ્યા તે શ્રીહરિરાયજીની સઘળી અસવારી સિદ્ધ રહેતી સુખપાજળી, ધુળબેળ, બેળનો રથ, તથા એક હાથી એટલી અસવારી સદા રહેતી તેમાંથી એક એક અસવારી એક એક પાદાર ડાઠી ઉપર આવી ઉભી રહેતી તે શ્રીહરિરાયજી મહારાજે આપે ઉઠીને પુછ્યું “ કઈ અસવારી ઉભી છે ” ત્યારે ઉદ્ભવ ખવાસે વિનતી કરી જે મહારાજ ધુળબેળ જોડળી તૈયાર ઉભી છે તે તત્કાળમાંજ શ્રીહરિરાયજી ધુળબેળમાં બિરાજ્યા અને વેગથી હાંકી તે ઘડી એકમાં આવીને બનાસના ઉપર સ્નાન કર્યું અને અપરસમાં શ્રીદાઉલ મહારાજની પાસે પધારયા અને મંદિરની કુંચીનો હુમખો માગ્યો તે શ્રી

હરિરાયજીના પ્રભાવને તો શ્રીદાઉજી મહારાજ જાણતા હતા તે વિચારયું જે કાંઈ એક શ્રીજીની આજ્ઞા થઈ છે તેથી કુચીનો કુમખો પણ તેમને દીધો તે લઈ શ્રીહરિરાયજી નિજ મંદિરમાં પધાર્યા ને તાલું ખોળી રાખનાદ કરાવીને શ્રીજીની પાસે જઈને મોજા મોટા કરિ લીધા અને દડવત કરી ટેરો ઈઈ બાહેરનાં કમાડ મંગળ કરી આવ્યા ત્યાર પછી ચાવીનો કુમખો શ્રીદાઉજી મહારાજની બેઠકમાં પોહાચાવીને શ્રીહરિરાયજી ખમનોર પધાર્યા અને શ્રીપુરુષોત્તમજીને તો આ વાતનો આપના મનમાં મોટો પશ્ચાતાપ થયો જે હમે મોજા રથાને રાખ્યા શ્રીનાથજીને શ્રમ થયો અને શ્રીદાઉજી મહારાજે વ્યાસજીને ખીજને કહ્યું જે તમે મોજા રથાને રાખ્યા આજ પછી સંકોચને મારે. શ્રીગુસાંઈજીના બાળકોને કાંઈ નહીં કહી શકે તો અમને કેહેવું તો અમે કે હેથ હમાર કામ છે ફરિ એકવાર શ્રીનાથજીનો સુંગાર શ્રી વલ્લભજી મહારાજના પુત્ર શ્રીવ્રજનાથજીએ કર્યો તે શ્રીજીને ત્યાં પેડાની ગાદી બિઠાવાય છે તે ઉપર ચરણાવિન્દ ધરીને પછી પેડામાં પધારે તે ગાદિ બિઠાવવાનું શ્રીગુસાંઈજીના બાળક તથા સઘળા ભીતરિઆ ભુલી ગયા ત્યારે રાજભોગ આરતી પછી જ્યારે અનોસર થયો ત્યારે ગંગાબાઈથી શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી “ જે આજ પેડાની ગાદી બિઠાવવાનું ભુલી ગયા છે તે હું હસો થઈ રહ્યો છું ત્યારે ગંગાબાઈએ શ્રીનાથજીથી વિનતી કરી જે આ વાત ભીતરની છે મારે

બળની નથી મીઠાં લઉં તમે આવાતથી શ્રીહરિરાયજીને ચે-
 તાવો ત્યારે શ્રીનાથજીએ ખમનોરમાં શ્રીહરિરાયજીને ચેતાવી કહ્યું
 કે તમે તત્કાળ આવી પેડાની ગાદી બિઝાવવી બચ્ચો હું ઉભો
 થઈ રહ્યો છું ત્યારે શ્રીહરિરાયજી ખમનોરથી હુડમેળમાં
 બિરાજી શ્રીનાથજીને દ્વારે પધાર્યા ત્યાં ગંગાખાઈ પણ
 નદીની ઉપર જઈને શ્રીહરિરાયજીની વાટ જોતાં હતાં
 એટલામાં શ્રીહરિરાયજી પધાર્યા ત્યારે ગંગાખાઈએ ભગવત
 સ્મરણ કર્યું અને કહ્યું જે તમે અહીંથીજ સ્નાન કરી શીખ
 અપરસનાં બાંધેલાં ઉભારહ્યા છે ત્યારે તત્કાળ સ્નાન
 કરિ અપરસનાં વસ્ત્ર પેહરીને શ્રીહરિરાયજીએ શ્રીદાઉજી
 મહારાજની ખાસેયા કુંચી મંગાવી મંદિરનું તાણું
 જોળી શ્રીજીને ઠાંવન કરી ગાદી બિઝાવી અને તાણું
 મંગળ કરી શીદાઉજી મહારાજની જોડમાં શ્રીહરિરાયજી
 પધાર્યા ત્યારે શ્રીહરિરાયજીએ શ્રીદાઉજી મહારાજથી કહ્યું
 આપ હમારા શ્રીરૂપકુળના સુખ્ય છે અને શ્રીજીના અધિ-
 કાર તે અપને માથે છે તથા હુંને કેંઈ વાત બોલની રોવા
 માં અમે હાંઈ ભૂલી જ તે આપે અપને બતવવું આજે
 પેડાની ગાદી ભુલી ગયાતો શ્રીજી ઉભા રહ્યા,
 માટે ભુલ થાય નહી. આવી રીતે શ્રીજી
 લીલા કરતા રહ્યા છે. એક દીવસ નંદરખારનો વૈ-
 ખ્ખુવ હતો તેની દશા મણીજ સારી હતી તેનું નામ ગા-
 વિન્દાસ હતું તે શ્રી હરીહરરાયજીનો સેવક હતો તે કેંઈની

સાથે ઝાઝી વાત કરતો નહીં. તે કોંકીલાવનમાં બેઠો હતો. તે વખત શ્રીજી અચાનક પધારી તેને દર્શન આપ્યાં, અને આજ્ઞા આપી કે. ગોવિન્દદાસ તું મેવાડ જઇને શ્રી ગીરધરીજીને કહે કે અન્નકુટ લુટતી વખત અનાચાર થાય છે માટે એક સુરજપોળ કરાવો ત્યાં થઇને સઘળા નીકળશે ત્યારે વૈષ્ણવે કીધું કે મારું કહું માનશે નહીં ત્યારે શ્રીજીએ આજ્ઞા કરી કે માનશે તું જલદી જઇને સમાચાર કહે. તે તુર્તજ તાકીદે શ્રીજી દ્વાર આવીને શ્રીગીરધરજી મહારાજને વીનતી કરી શ્રીનાથજીનું નામ દીધું શ્રીગીરધરજી આ વાત જાણીને ગદગદકંઠે થયા અને બે ત્રણવાર આ વાત તેના મોઠે કહેવરાવી. ત્યારપછી શ્રીવીઠલરાયજીને વીનતી કરી. ત્યારે તેમણે કહ્યું કે આજ કલ્પીયુગમાં બહુ ધર્મીંગ આવે છે. માટે હું માનતો નથી. શ્રીજી અમને આજ્ઞા કરસે તો કરાવીશું ત્યારે અન્નકુટના પંદર દીવસ રહ્યા ત્યારે શ્રીજીએ રાત્રીમાં શ્રીવીઠલરાયજીને આજ્ઞા કરી કે. વૈષ્ણવની વાત જીજી માની માટે સુરજપોળ થશે ત્યારે અન્નકુટ આરોગારો શ્રીજી આટલી આજ્ઞા કરી આપ મંદીરમાં પધાર્યા. તુર્તજ શ્રીગીરધરાજીને બોલાવી વાત કરીને કીધું કે વૈષ્ણવ સાચો છે. માટે કોઈ ઉસ્તાને બોલાવી પંદર દીવસમાં સુરજપોળ કરાવો તે મુજબ તૈયાર કરાવી આજે પણ અન્નકુટને દીવસેજ સુરજપોળ ઉઘડે છે.

એક શ્રીજીના ઉત્સવનો દીન હતો. ત્યારે આગલા દીવસ હીતરીયાએ સામઘી માંગી તો ગોપાળદાસ ભંડારી

એ કહ્યું કે કાલે મોકલીશ તે ન મોકલી તેથી રાત્રીએ શ્રીજી લાલછડી હાથમાં રાખી. ગોપાળદાસ મુતો હતો તેને છડી મારીને જગાડ્યોને કહ્યું કે સામગ્રી કેમ ન મોકલી રા- જસોગનું મોકલું થશે ગોપાળદાસ જાગ્યો અને જુવે છે તો શ્રીજીને દીઠા, અને ઉઠીને કહે કે” મને ચરણ સ્પર્શ કરવા દેશો તેમ ન કરવા દેતાં આપ પધાર્યા ગોપાળદાસ તેમની પુઠે દાડ્યો તે દરવાજા બંધ દીઠાને આપ તો મંદી- રમાં પધારી ગયા. તે કમાડથી માથું કુંટવા માંડ્યો કે “લાલ ચરણ સ્પર્શ કરવા દે” આવી રીતે જુમપાડવા માંડ્યો દ્વારપાળે આવી હકીકત પુછી તેથી સવારમાં મહારાજે વાત જાણીઅને તેને એક ફાટડીમાં રાખ્યો અને એક માણસ તેની ચાકરીમાં રાખ્યો, અન્ન જલ સર્વે છાડી દીધું ને એજ રટના લાગી તેમાં તેનો પ્રાણ છુટી ગયો. અને શ્રીજીની લીલામાં પ્રવેશ કર્યો,

શ્રીનાથજીનો સેવક માધવદાસ દશાઈ. માંગરોળમાં રહેતો હતો. તેનું પહેલું નામ લગવાનદાસ હતું પરંતુ શ્રી ગોકલનાથજીએ તેનું નામ માધવદાસ રાખ્યું હતું તે દર ત્રીજે વર્ષ દસ વીસ હજાર માણસનો સંગ લઈ શ્રીજીદ્વાર આવતો અને ઘેરથી નીકળતો તે શ્રીજીનાં દર્શન કરે ત્યાં સુધી અન્ન લેતો નહીં ફક્ત દુધજ પીતો તેને શ્રીજીએ સ્વ- મમાં આજ્ઞા કરી કે આ વખત તું આવે ત્યારે એક લાખ મુદ્રાનો સ્ત્રીઓને પહેરવાનો “ગહનો” કરાવી મને ભેટ ધરજે તે

મુજબ સંવત ૧૭૪૧ની સાલના ફાગણ માસમાં આવ્યો ને તે બંદામાં મુઠી ભેગ થયો તો સેવકે શ્રીદાઉદિત મહારાજ ને ખબર આપી તો તે બંદા લઇ ઠેકાણે મુક્યો ને મનમાં વિચાર્યું કે શ્રીજીએ કાંઈ કારણસર મંગાવ્યો હશે શ્રીનાથજીએ રાત્રીએ સ્વપ્નામાં શ્રીદાઉદિતને આજ્ઞા કરી કે, એ “ગહનો” ગંગાખાખને આપે. અને તે પહેરીને મારા દર્શન કરવા આવે તે મુજબ કર્યું ને શ્રીજી વણાજ ખુશી થયા. આવી રીતે શ્રીનાથજીનાં ચરીત્રો લખવા બેસીએ તો તેનો પાર આવે નહીં. ને પુસ્તક વણુંજ મોટું થયું જાય છે મારે આ વખત તો આટલેથીજ સમાપ્ત કરું છું અને દરેક વેળાજ બંધુને મારી નમ્રતા પુર્વક વિનંતી છે કે આમાં ભુલચુક હોય તો જણાવવા કૃપા કરવી મારી અદ્ય મતી અનુસાર શ્રીજીના ગુણ મેં ગાયા છે. મારે આથી વિશેષ ચરીત્ર જેના જાણવામાં હોય તો અને લખી જણાવશે તો ઈશ્વર આપતી વખત જરૂર દાખલ કરીશું મારે મારા ઉપર કૃપા કરી તેમ કરવા ભુલવું નહીં.

આ જાહેરખબર નો લાભ લેનારે આ પુસ્તકનું નામ લખવું
સ્વદેશી દવાની અભયબ ક્તેહ !

વિશ્વેશ્વરિકની અકરીર દવા કિંમત રૂ. ૧૫ એક
ફાયદો નથી થયો એવું મુશ્કર માથે રાખી જણાવનારને
દવાનું ટપાલ ખર્ચ બાદ કરી બાકીની કિંમત પરત આપીશું

આ દવામાં રસાયણ જેવા કોઈપણ પદાર્થની મેળવણી
કરવામાં આવતી નથી તેમજ આ રોગથી પીડાતા દરેક
આ દવા વાપરે કદિ નારાજ થયા નથી પણ ઉત્તર સુખી
થઈ અશિષો તેમજ સર્વિદીકેટા આખ્યાંજ જાવ છે.

એવી આ સ્વદેશી દવા વાપરવાથી સ્ત્રી પુરુષોનાં
નિચે લખેલાં દરેક જડમાંથી નાબુદ થાય છે. જેવાં કે ગમે
તેવી જાતનો વિશ્વેશ્વરિક, શરીરપરના ચકામાં, (ચાકી) તાક
નું સડી જવું, તાળવાનું ખવાવું, હાથ પગના આંગળાના
દેરવાનું પાકવું, ગચરકું કુટી નીકળવું, ચાંદી, બદ, પ્રમેહ,
પગનાં તળીયાનું ફાડવું, બાધેલા રસાયણનું કુટી નીકળ-
વું, શરિરે લોહીની ગાંઠાનું જીલું જીલું બંધાવું, સ્ત્રીઓનો
ઠોઠાનો રતવા, વિગેરે, દરેક જાતનાં ગદમીનાં સ્ત્રી પુરુષોનાં
દરેકોનો નાશ કરવાને આ દવા પુર્ણ રીતે ક્તેહમંદ નીવડી છે

—વિંછીની અકસીર દવા—કિંમત રૂ. ૦-૪-૦

આ અમારી વિંછીની દવા ગમે તેવા ઝેરી વિંછીના ડંખથી હેરાન થતા દર્દિને માટે ખાસ ફેલેહુમંદ નીવડી છે જેનો અનુભવ આજ મુઘી આ દવા મફત આપી અમોએ ખાસ મેળવ્યો છે. અને દર્દિઓ તરફથી પણ સારાં સદી-ફીકટો મળ્યાં છે. અને મળતાં બાય છે જેથી તેની અકસીરતા માટે વધુ વિવેચન કરવું જરૂરનું નથી. જેઓએ અમારી દવાનો અનુભવ મેળવ્યો છે. તેઓ તો ફરી અમારીજ દવા મંગાવે છે, આવી અમુલ્ય દવાની કિંમત ફક્ત આસરે પચાસ આદમીને આરામ કરે તેવી ખાટલીના ચાર આના

—તાવની રામખાણુ દવા—કિંમત ખાટલી પુના રૂ. ૦-૮-૦

આ અમારી સ્વદેશી વનસ્પતીની તાવની દવા ગમે તેવા ઝેરી તાવોના દુઃખથી હેરાન થતા દર્દિઓ માટે ખાસ આશ્રયદાતા નિવડી છે; જેના માટે વધુ લખી વિવેચન કરવું અમો યોગ્ય ધારતા નથી, પણ માત્ર એકજ વખત અનુભવ મેળવવા ભલામણ કરીએ છીએ.

દવા વાપરવાની સંપૂર્ણ હકીકત ખાટલી સોખત મોકલવામાં આવશે; આ સંબંધે વધુ ખુલાસો મેળવવાની ઇચ્છા રાખનારે જવાબ માટે ટીકિટ બીડી નીચેના ઠેકાણે લખવું એ સિવાય જવાબ આપવામાં આવશે નહિ.

* સદર દવાઓ વેચવા ચાલોક અને આખરદાર એજ -
ટા બોધએ છીએ તેમને તેમજ જથાખંધ માલ લેનારને સારૂ
કમીશન આપવામાં આવશે.

બાપુલાલ છગનલાલ ત્રવાડી ડાકોરવાળા.

માલેક — “ સ્વદેશી અકશીર ઔષધાલય. ”

—પ્રેમ્ય ઓફિસ, બાજવાડા ચકનીયા શેરી—વડોદરા.

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ

પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવોને અલભ્ય લાભ.

સ્વધર્માભિમાની વૈષ્ણવ બંધુઓ ?

આત્માના હિતને માટે તેમને પરિશ્રમ આપી અવશ્ય
વાંચો; અને તાકીદે લખો, નહિં તો પાછળથી પ-
રતાશે. આ સોનેરી તક ગુમાવશે નહીં.

શ્રવણ નયનના ડાઘ હર, ઔષધ બહુ જંગ માંલિ;
આ તો હરશે આપના, હૃદય ચક્રની છાંય

ગાસ્વામી શ્રી ૧૦૮ શ્રીમદ દેવકીનન્દનાચાર્ય મહારાજની
આજ્ઞાનુસાર પુષ્ટિમાર્ગના અનેક સિદ્ધાંતોથી ભરપુર
કાર્તિક શુક્લ ૧૧ (પ્રબોધીની) થી દરમાસની શુક્લ ૧૧ એ

નિયમીત પ્રગટ થતુ માસિક પત્ર શ્રી

→ ❧ (વૈષ્ણવોદય માર્તઁડ.) ❧ ←

આ માસિક પત્રમાં પુષ્ટીમાર્ગના સિદ્ધાંતોને અનુસરી સાર્વજનિકોપયોગિક ધાર્મિક લેખો વચ્ચે અસરકારક લખવામાં આવે છે તથા પુષ્ટીમાર્ગીય સિદ્ધાંતોનાં રહસ્યથી ભરપુર પાંડીતશ્રી ગદ્યસાલિય વિરચિત “ સસિદ્ધાંત માર્તઁડ ” નામના અંથનું ગુજરાતીમાં ભાષાંતર પણ હાલમાં અપાય છે. માસિક શરૂ થયાને થોડા સમય થયો છતાં એના પ્રચાર ક્ષિણ આફ્રિકા, પંજાબ વિગેરેમાં થયેલો છે એજ એની ઉત્તમપણાની ખાત્રી કરી આપે છે. આ માસિક પત્રના સંપાદકમાં પરમપુજ્ય ગોસ્વામી મહારાજો તથા વિદ્વાનોના અભિપ્રાયો મળ્યા છે. આહુક ગમે ત્યારે થઈ શકાય છે આહુક થનારને પાછલા અંકે શિલીકમાં હશે ત્યાં સુધી મળી શકશે માટે જલદી કરો નહિં તો પાછળથી પસ્તાયો અડધા આનાની ટિકીટ ખીડી નમુનો મંગાવી ખાત્રી કરો. વાર્ષિક ન્યોછાવર ક્રમ ૩. ૧-૮-૦ પોસ્ટેજ સાથે.

શાસ્ત્રી જ્ઞેષ્ઠારામ હરજીવન જોશી.

સંપાદક “વૈષ્ણવોદય માર્તઁડ ” માસિક પત્ર.

પાટણ. (ગુજરાત)

THE SURAT RICE MILL COMPANY, LIMITED.

સુરત ચોખાની મીલ કંપની, લીમીટેડ.

મોતીના દણા જેવા ચોખા જુના સસ્તા અને સારા
ક્યાંથી ખરીદ્યો ? ? ?

સુરત ચોખાની મીલમાંથી

ઉપલી મીલમાં દરેક જાતના ચોખા વેચાય છે. સાવ
મણા કીકાયત રાખવામાં આવ્યા છે. એકબાર મંગાવ્યાથી
ખાતરી થશે.

ખાહ્યાર ગામના ચોરડે ઘણીજ તાકીદથી તથા ખાતરી
પુર્વક બજાવવામાં આવે છે. આ મીલમાં કુસકી પણ
વેચાય છે.

વળી આ મીલમાં દરેક જાતનું અનાજ સસ્તા
ભાવથી દબાય છે.

ચુનીલાલ કીલાભાઈની કંપની,

એજન્ટા.

રૂઘનાથપુરા—સુરત.

તમે ધર્મનું ખરું તત્વ જાણવા માગો છો ?
જો જાણવા માગતા હો તો અમારા તરફથી બહાર પડેલ

શ્રીમદ્

મગવદ્ગીતા

એ અપુર્વ, અત્યુત્તમ અને સર્વોપરિ પુસ્તક વાંચો,
એમાં શ્લોકોના સત્ય અર્થ ઉપરાંત તે તે શ્લોકનું ખરું રહ
સ્ય સમજાવવા માટે શાસ્ત્ર મર્યાદાને અનુસરતું પુષ્કળ વિવે
ચન આપેલું છે.

આ પુસ્તક વાંચનાર ધર્મના ખરા તત્વથી વાકેફ
થાય છે અને બ્રમમાં ગાથાં ન ખાતાં પીતાં માટે મોક્ષના
દરવાજા ખુલ્લા મુકવાની સગવડ ધરાવતો થાય છે.

આ પુસ્તકમાં દેવાદિ દેવ શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્માએ અર્જુન
ન જેવા ઉત્તમ અધિકારીને તેના શોક મોહ ટાળી સર્વોત્તમ
બોધ દઈ કર્તવ્ય સમજાવ્યું છે. શિષ્યસ્તેહં શાધિમાં ત્યાં
પ્રપન્નમ્ । આવી રીતે કર્તવ્યની સમજણ મેળવવા શિષ્ય
ભાવે પ્રાપ્ત થયેલા અર્જુનને વિશ્વગુરુ શ્રી વાસુદેવે કર્તવ્ય
પરાયણ કરી સ્થિતોઽસ્મિ ગતસન્દેહઃ કરિષ્કે વચનં તવ ।

એ અર્જુનના મુખથી નિઃસંશયાત્મક જ્ઞાનની નિશાની સ
રખું વચન બોલાવ્યું. એ પ્રસંગને ચાહે તો ધર્મશાસ્ત્રનો
અંથ કહો કે ચાહે તો મોક્ષશાસ્ત્રનો અંથ કહો, ચાહે તો

સંપ્રદાયનું સાધન કહ્યું કે ચાહે તો સંપ્રદાયનું સાધ્ય કહ્યું.
પણ તેનું સર્વાત્મભાવનું સેવન ન થાય ત્યાં સુધી ધાર્મિક
પણ કે સુમુક્તપણ અથવા સિખ્યપણ કે ગુરૂપણ એ
શબ્દનું કાચુંજ છે.

ગીતાનાં ભાષાંતરો અને વ્યાખ્યાનો પણ ઘણાં પ્રકટ
થયાં છે પરંતુ આજ સુધી આ ગ્રંથની જરોજરી કરી શકે
એવો એ વિષયનો એક પણ ગ્રંથ પ્રકટ થયો નથી, એમ
આત્મસાધના લેશમાત્ર પણ અંશવગર અમે હિંમતથી
કહી શકીએ છીએ, જેની સાળીતી એ પુસ્તક પોતેજ છે.

પુસ્તકનું કદ ૩મી આઠ પેજ ૭૮ ફારમ, પુઠું પાકું
ઉંચી જાતની સળંગ છીંદથી બાંધેલ કિંમત રૂપિયા ૪ ચાર
અને પોસ્ટેજ આના ૫ પાંચ જુદું.

વૈદ્યશાસ્ત્રી મણિશંકર ગોવિંદજી

જામનગર—કાઠિયાવાડ

જગતમાં ઐત્તર્યથી પ્રજા થતી નથી એવું કહેનારને
એક જખરી ચાલુક.

વંઘ્યાગુટીકા.

અનુભવ ચમત્કાર

આ દવા સાત જન્મની વાંઝણી હશે તો પણ અમારા
ખરા અંતઃકરણથી કહીએ છીએ કે સ્ત્રીના એકવીસ પ્રકારના

ચોનીકંદના રોગ તથા જીવંતના વહિમ દુરકરી પ્રજા ઉત્પન્ન
કરે છે. ગાળી સાતની દબી એકનો રૂપીઓ સવા વી પી
અર્થ જીવ વહુ મુલાસા માટે અરજા આનાની દીકરી બીડા.

જ્યોતિર્વિદ મુળશંકર દયારામ.

મુ. નાપાડ--તા. આણંદ.

જર્મન ચાંદીની શ્રી ભગવત દર્શનની વીંટી.

એમાં એકનાની દુરબીન એવી છે કે તેમાં માણસના
કંઠની ખરાબર શ્રી રાવાકૃષ્ણ, માખણ ચોરી લીલા, મહાદેવ
પારવતી, રામસહમન સીતાજી સહીત તથા નામનાથ લીલા
શ્રી યમુનાજી, શ્રીનાથજી ઇત્યાદી અનેક દેવતાઓના દર્શન
થાય છે માટે જે કોઈ જે દેવતાની વીંટી મંગાવશે તેને તેજ
દેવતાની દરશન વીંટી માફસીશું નોંધાવર રૂ ૧ ની વીંટીછ
રૂ ૨) ની બાર વીંટી અને ૩) ની બાર વીંટી પીતળની
રૂ ૧૧ ની બાર વીંટી.

પેટન્ટ રોસ્કોપ સીસ્ટમ લીવરવોચ

ગેરંટી દશ વર્ષની

ગજવામાં રાખવાનું આ પેટન્ટ રોસ્કોપ સીસ્ટમ
લીવરવોચ ખુબસુરત ટકાઉ અને વીસ વરસ સુધી ચાલે
તેણું ખરાબર ટાઈમ આપવાવાળું છે જીએસો લગાડેલા છે
એક વખત ચાવી આપવાથી આ ઘડીઆળ ૩૬ કલાક
ચાલે છે, કીમત રૂ ૩૧

ધી ન્યુ ટ્રેડીંગ કંપની, ગાળપાડા, મથુરા યુ. પી.

પંદર વરસ થયાં પ્રજા સેવા બજાવતી બે ભણસા પાત્ર દ-
વાઓ વીકટ રોગથી પીડાતા અને તદન નાસીપાસ થએલા
હજારો દરદીઓ તેમના સેવનથી નવી જીંદગી ભોગવતા
થયા છે,

મદન મંજરી ગોળીઓ.

નવું લોહી નવું વીર્ય, નવી જીવાની અને નવું
જીવન બક્ષનાર મદન મંજરી ગોળીઓ ઘાતુપાતના તમામ
દરદેા સારાં કરે છે, જઠરને પ્રદીપત કરી જીભ લગાડે છે,
દસ્ત સાફ લાવે છે, યાદશક્તિને ખીલવે છે પેશાબ અને
સ્વપ્નામાં જતી ઘાતુને એકદમ બંધ કરે છે અને અને તે
ઠારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવી ખર્ચ અને હાનિનું
પુરપત્ર બદ્ધે છે. વરૂં ને જીવાન અને જીવનને નવજવાન
બનાવનાર આ ઉત્તમ ગોળીઓની દુરીકૃતિ કે ઇપચ દેશી
યુનાની કે ઇંગ્લીશ દવા ભાગ્યેજ કરી શકે. કીંતવ ગોળી
૪૦ નો રૂ. ૧ એક.

નપુંસકતવારી દુત.

આ વરૂં લગાડવાથી હસ્તકર્ચ, ઇત્યાદી રોગોથી થ-
યેલ પુરુષના ગુપ્ત ભાગની શીથીલતા, વૃદ્ધતા, નબળાઈ કમ
જોરી વગેરે તમામ નપુંસકપણના ચીનહો નાશુદ થઈ અ
સલ મરદાઈ પ્રાપ્ત થાય છે. કીં. તેના રૂ. ૨ નો રૂ. ૧.

રાજવંદ નારાયણુ કેશવજી.

હેડ એપ્રીસ જામનગર-કાઠીલાવાડ-ગ્રાંચ નાં ૨૮૬

કાલબાદેવી રોડ, મુંબઈ.

મફત

મફત

મફત.

લાખો માણસને મફત અન્નમાવસ કરી જોએલ સં-
પુર્ણ નીવડ્યા પછીજ ફક્ત નજીવી કીમતે વેચવાતું શરૂ
કર્યું છે હજીપણ જેઓ ખાતરી કરવા માંગતા હોય તેઓએ
અરધા આનાની ટીકાટ મોકલવાથી નમુનો મફત મોકલવામાં
આવશે.

અખુટ કૌવત આપી ધાતુના તમામ રોગોનો નાશ કરનાર
કામીનીયા ચુર્ણ.

લોહીને સુધારે છે, વિર્યને વધારીને ઘટ કરે છે. જ્ઞાન
તાંતુઓને કલેજ કરે છે કષ્ટનો નાશ કરી દસ્ત સાફ લાવે
છે. યાદસંકટી તાજ કરે છે. પેશાબ અને સ્વપ્નામાં જતી
ધાતુ બંધ કરે છે. હંકામાં ધાતુ વિકારના તમામ રોગોનો નાશ
કરી નષ્ટ થયેલ પુરુષત્વ પાછુ બક્ષે છે કીમત તોલો ૧૦ ના
દબાનો એક રૂપીયા નકલી માલથી છેતરાતા નહી.

ઘેર ઘેર લોકપ્રીય અને મનપસંદ થઈ પડેલ મોટા
જથ્થામાં ઉપડતી જમનગરની વખણાતી સુંદર સુડીઓ
કીમત દરેક નંગની.

નં ૧	નં ૨	નં ૩	નં ૪	નં ૫
રૂ ૦-૬-૦	૦-૧-૦	૦-૮-૦	૦-૯-૦	૦-૧૦-૦

જરમર સીસવરની સુડીઓ બમણી કીમતે મળશે.
સામટો માલ મંગાવનારને સવા છ ટકા કમીશન
આપવામાં આવશે. નકલી માલ સાહચાર આને નંબર
મલશે તે સીવાય સોનેરી ચાંદલાદાર પાથડી, સાહલા, જોહ-

ણી, કોર, છોડા, રમાલ, શોનેરી ચાંદલાદાર સોનેરી તથા ઝીક
ઘાઘરા વીંગેરે જથાખંધ તથા છુટક મળસે.

વોરા. સુંદરજી હરખચંદ

જુના કોઠા પાસે—જામનગર (કાઠીયાવાડ)

સ્વદેશી બીડી ! ઉત્તમ બીડી !! દીલપસંદ બીડી !!!

ઘણીજ અત્યુત્તમ વગર ખારાની ખાત્રી લાયક બીડી
અનુભવી કારીગરોના હાથે તૈયાર થાય છે. અમાની બીડી-
એથી ઘણા ગ્રાહકોએ સંતોષ અતાવ્યો છે બીડીની ખના-
વટ ઘણીજ ઊંચા પ્રકારની તમાકુથી થાય છે વધુ ખાત્રી
માટે એક વખત મંગાવવા બલામણ છે, નમુના માટે જે
આનાની ટીકીટો મોકલી મંગાવો, એટલે ખાત્રી થશે બહાર
ગામના ઝોરડર ઉપર પુરતુ, ધ્યાન આપી વી. પી. થી
મોકલશું. વડનગરમાં અમારી તમાકુની જુનામાં જુની દુકાન
છે. એકવાર મંગાવો.

હક્કર વીઠલદાસ નાહનચંદ

તમાકુના વેપારી બજાર. વડનગર (ગુજરાત)

તૈયાર છે. ગોદાવરી તૈયાર છે.

(લખનાર. લીખાભાઈ જોડાલાલ હક્કર)

આજના જમાનાને અનુસરતું અન્યુત્તમ નવલકથાનું
પુસ્તક કે જેની અંદર નીચના સંબંધથી કેવું તુકસાન થાય
છે તે બાબત હીરાલાલ અને ગોદાવરીના પાત્રો અસર-
કારક રીતે બતાવે છે તે દરેકને વાંચવા લાયક છે માટે આવી
અમુલ્ય તક નહીં ગુમાવતાં તાકીદે ખરીદો. એકવાર વાંચો
ફક્ત સાડાચાર આનાની ટીકીટો મોકલી મંગાવો. વી.
પી.થી પાંચ આના.

શ્રી ધાર્મીક ગ્રંથ પ્રસારક મંડળ, કાળુમુર--અમદાવાદ.

વાંચવા લાયક પુસ્તકો વેચવાનાં તૈયાર છે.

નોવેલો.	નરસીંહ મેહતા નોવેલ ૦-૮-૦
મદનચંદ્ર અને નવનીતકળા	અખીકાવિજય ગાયન
ભાગ ૧ લો. ૧-૮-૦	સંગ્રહ ૦ ૪-૦
મદનચંદ્ર અને નવનીતકળા	શુક્લતીર્થ મહાત્મ
ભાગ ૨ જો. ૧-૮-૦	(ચીત્ર સહીત) ૦-૨-૦
મોહીનીચંદ્ર યાને સાચા પ્રેમની	સોલંકીરાજ્ય નાટક ૦-૨-૦
પરીક્ષા. ૧-૦-૦	ભારણ સહીત મોટા નાટકો
સ્તીકાન્તા યાને મેવાલની	ભગ્યરી... ૦-૮-૦
સીંહણ ૦-૧૨-૦	શીયળવંતી કમળા ૦-૮-૦
સુંદર—મણી ... ૦ ૪-૦	રાણેકદેવી... ૦-૮-૦
લાલ અને કમળા... ૦ ૪-૦	વનરાજ ... ૦-૮-૦
મનહર—મોતી ... ૦-૪-૦	કરણધેહી... ૦-૮-૦
લટકાળી ... ૦-૪-૦	શુરસેન રસીકા ... ૦-૮-૦
ગોદાવરી ... ૦-૪-૦	મંત્ર, જંબ, નંબ, થી ભરપુર
અમ્મન મુગલાની ૦-૪-૦	પુસ્તકો
ભક્તિ રસના પુસ્તકો	જંગી જાદુગર ચીત્ર સહીત ૦-૮
મીરાંબાઈ નોવેલ... ૦-૮-૦	દેવતાઈ જાદુગર ચીત્ર સહીત ૦-૮

ઉપરના તથા બીજી ધણી જાનાનાં પુસ્તકો હમારે ત્યાંથી રાકડેથી અગર વી. પી. જોડાએ તેજે ખુશીથી મંગાવી લેવા દરેક પુસ્તકોનું વી. પી. અર્થે બહુ સમજાયું. મળવાના ઠેકાણાં.

કેશવલાલ મગનલાલ દુધવાળા.

૬. કાલુપર અમદાવાદ.

શુકસેસર મગનલાલ મોરારજી લીબડીચોક—વડોદરા.

શ્રી હારમીક ગ્રંથ પ્રસ્તુત મંડળ ત્રીજી અક્ષર પા
પુસ્તકો.

શ્રી રણુછાડરાયજીનું પ્રાગટ્ય.

અતી ઉપચાલી અમંકારોથી ભરપૂર પશ્ચીક
પ્રાપ્તો મેળથી શ્રીરણુછાડરાયજીની સુદર છત્રી સાથે
વાણીમાં બહાર પડ્યો માટે તાજીદે નામ નોંધાવો.

૩૦-૮-૦

વિષયાદેવી ચાને ઝેરતો પ્યાસો

કીમત ૩૦-૪-૦

હેયાનો પુટેલો અને ખીસાનો તર

કીમત ૩૦-૪-૦

સંસારનું કલંબ

કીમત ૩૦-૪-૦

સોની કામનો ભામીયો

કીમત ૩૦-૪-૦

આર્ય અમાજી ચાને પશ્વતાય

ઉર

ક્રીસી રોડાણી

કીમત ૩૦-૨-૦

આ ઉપરાંત બીજા પુસ્તકો પણ તૈયાર થાય છે.
અમણાં કાગળી ખાસાઈ ડાહ્યાલાલની કલમનાં લખાણોમાં છે.
માટે તાજીદે નામ નોંધાવો.

શ્રી હારમીક ગ્રંથ પ્રસ્તુત મંડળ ત્રીજી અક્ષર પા. - અમરવાત.

